C/2024/7467

2024.12.20.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás az egyszerűsített költségelszámolási módszereknek az (EU) 2021/1060 rendelet (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) hatálya alá tartozó alapokon belüli alkalmazásáról

(C/2024/7467)

FELELŐSSÉGKIZÁRÓ NYILATKOZAT:

„Ezt a munkadokumentumot a bizottsági szolgálatok állították össze. Az alkalmazandó uniós jog alapján technikai iránymutatást nyújt a közös rendelkezésekről szóló rendelet hatálya alá tartozó alapok nyomon követésében, ellenőrzésében vagy végrehajtásában részt vevő kollégáknak és szerveknek. Az útmutató nem befolyásolja a Bíróság és a Törvényszék értelmezéseit.”

Tartalom

Oldal

Rövidítések listája 3

Preambulum 3

1. fejezet: Bevezetés a egyszerűsített költségelszámolási módszerekbe 4

1.1. Mik azok az egyszerűsített költségelszámolási módszerek, és miért alkalmazzák azokat? 4

1.2. Mely esetekben a legmegfelelőbb az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása? 4

1.3. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása a megtérítés két szintjén 5

1.4. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek opcionális vagy kötelező alkalmazása 7

2. fejezet: Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek típusai 8

2.1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek különböző típusainak áttekintése 8

2.2. Százalékos átalányfinanszírozás 9

2.2.1. Általános elvek 9

2.2.2. Százalékos átalányok a közvetett költségek meghatározásához (a CPR 54. cikke) 12

2.2.3. Százalékos átalányok a közvetlen költségek meghatározásához (a CPR 55. cikkének (1) bekezdése) 13

2.2.4. A művelet közvetlen személyzeti költségektől eltérő minden egyéb költsége meghatározására szolgáló százalékos átalány (a CPR 56. cikke) 13

2.2.5. Százalékos átalány utazási és szállásköltségekhez (az Interreg-rendelet 41. cikkének (5) bekezdése) 15

2.2.6. A technikai segítségnyújtáshoz biztosított százalékos átalány konkrét esete (a CPR 36. cikkének (5) bekezdése) 15

2.2.7. A közösségvezérelt helyi fejlesztéshez nyújtott támogatás sajátosságai 16

2.3. Egységköltségek 16

2.3.1. Általános elvek 17

2.3.2. Órabér alapján kiszámított személyzeti költségek (a CPR 55. cikkének (2)–(4) bekezdése) 19

2.4. Egyösszegű átalányok 22

2.4.1. Általános elvek 22

2.5. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinálása 24

3. fejezet: Egyszerűsített költségelszámolási módszerek megállapítása 26

3.1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket előzetesen kell meghatározni 26

3.2. Módszertanok 27
3.2.1. Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer 27
3.2.2. Költségvetési tervezet 30
3.2.3. Az uniós szakpolitikákból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása 33
3.2.4. A teljes egészében tagállamok által finanszírozott támogatási rendszerekből származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása 33
3.2.5. A CPR-ben vagy az alapspecifikus rendeletekben vagy ezek alapján megállapított százalékos átalányok és egyedi módszerek alkalmazása 34
3.2.6. Korábbi programozási időszakokból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása 34
3.2.7. Ugyanabban a tagállamban kidolgozott vagy más tagállamokból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek további felhasználása / újrafeldolgozása 35
3.3. Eljárási lépések az egyszerűsített költségelszámolási módszer jóváhagyásához a programban („felső szint") 35
3.4. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek időbeni kiigazítása (kiigazítási módszer) 36
4. fejezet: Egyszerűsített költségelszámolási módszerek végrehajtása 36
4.1. A „felső szinten" megállapított egyszerűsített költségelszámolási módszerekhez használt pénznem ...36
4.2. A programban elfogadott egyszerűsített költségelszámolási módszerek időbeni alkalmazása 37
4.3. Hogyan kell bejelenteni az egyszerűsített költségelszámolási módszereket a kifizetési kérelmekben? ..37
4.4. Felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktusokban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása 38
5. fejezet: Horizontális elvek 38
5.1. Közbeszerzés és egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása 38
5.2. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összeegyeztethetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal 38
5.3. ERFA és ESZA+-specifikus: keresztfinanszírozás 41
5.4. Az adatok gyűjtésével, tárolásával és közzétételével kapcsolatos követelmények 42
5.5. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek és támogathatósági időszak 43
6. fejezet: Irányítási ellenőrzések és auditok 43
6.1. Az irányítási ellenőrzések és auditok általános megközelítése 43
6.2. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség módszertana megfelelő kidolgozásának ellenőrzése ...44
6.3. Az irányító hatóság által végzett ellenőrzés és a módszertan végrehajtás során történő helyes alkalmazásának ellenőrzése 46
6.3.1. A százalékos átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése 46
6.3.2. Az egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése 47
6.3.3. Az egyösszegű átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése 48
6.4. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása során a kettős finanszírozás hiányának ellenőrzése 48
6.5. Az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzése, a megtérítés formájaként egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén 50
6.6. Csalási esetek és súlyos hiányosságok 51
6.7. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásához kapcsolódó esetleges hibák vagy szabálytalanságok 51
1. melléklet:
Példák egyszerűsített költségelszámolási módszerekre 54
2. melléklet:
A CPR V. és VI. melléklete 1. függelékének kitöltése 58
3. melléklet:
Példa az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségére 66

Rövidítések listája

EH	ellenőrző hatóság
MMIA	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap
HAVE	Határigazgatási és Vízumeszköz
CLLD (Community-Led Local Development)	közösségvezérelt helyi fejlesztés
CPR	közös rendelkezésekről szóló rendelet
EB	Európai Bizottság
ESZ	Európai Számvevőszék
ETHAA	Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA+	Európai Szociális Alap Plusz
BBA	Belső Biztonsági Alap
IÁA	Igazságos Átmenet Alap
LAG (Local Action Group)	helyi akciócsoport
IH	irányító hatóság
MS (Member State)	tagállam
SCO (Simplified Cost Option)	egyszerűsített költségelszámolási módszer
kkv	kis- és középvállalkozás

Preambulum

Ez a dokumentum technikai iránymutatást nyújt az (EU) 2021/1060 rendelet ([1]) (közös rendelkezésekről szóló rendelet – a továbbiakban: CPR) hatálya alá tartozó alapokra alkalmazandó egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányfinanszírozás (a továbbiakban: egyszerűsített költségelszámolási módszerek) alapján bejelentett költségek tekintetében, és célja a bevált gyakorlatok megosztása annak érdekében, hogy ösztönözze a tagállamokat azok alkalmazására. Kiterjed a CPR jogi kerete által a 2021–2027-es programozási időszakra kínált lehetőségekre, és figyelembe veszi az (EU) 2021/1060 rendelet által a 2014–2020-as programozási időszakhoz képest bevezetett jogszabályi változásokat, különös tekintettel a programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában történő megtérítésének a lehetőségére.

Az (EU) 2021/1060 rendelet hatálybalépését követően az iránymutatás kiterjed a CPR 53. cikke (1) bekezdésének b), c), d) és e) pontja szerint a tagállam által a kedvezményezetteknek egyszerűsített költségelszámolási módszerek vagy különböző megtérítési módok kombinációja formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatások megtérítésére, valamint a CPR 51. cikkének c), d), e) és f) pontja szerint egyszerűsített költségelszámolási módszerek vagy különböző módok kombinációja formájában a programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás megtérítésére.

Ez az iránymutatás további pontosításokat is tartalmaz a tagállamok és az érdekelt felek által feltett, a 2021–2027-es programozási időszakhoz kapcsolódó vagy arra nézve releváns kérdések alapján.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

1. FEJEZET: BEVEZETÉS A EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI MÓDSZEREKBE

1.1. Mik azok az egyszerűsített költségelszámolási módszerek, és miért alkalmazzák azokat?

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek olyan, előzetesen meghatározott összegek vagy százalékok, amelyek a műveletek végrehajtása során a gyakorlatban felmerült tényleges (valós) elszámolható költségek lehető legjobb közelítését jelentik. Ennélfogva alternatív módszert jelentenek egy adott művelet elszámolható költségeinek megtérítésére, szemben a hagyományos módszerrel, amelynek során a kedvezményezettnél ténylegesen felmerülő és kifizetett, számlákkal vagy fizetési bizonylatokkal igazolt költségeket térítik meg (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja, a továbbiakban: tényleges költségek).

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetén nincs többé szükség arra, hogy a társfinanszírozott kiadások keretében minden euró felhasználását egyedi dokumentumokkal igazolják; az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása jelentősen csökkenti az irányító hatóságok és a kedvezményezettek adminisztratív költségeit és terheit.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása azt jelenti, hogy a CPR hatálya alá tartozó alapok kezelésébe bevont humán erőforrás és adminisztratív munka **a szakpolitikai célkitűzések elérésére összpontosítható**, mivel kevesebb erőforrást köt le a (pénzügyi) dokumentumok összegyűjtése és ellenőrzése.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek az irányítási folyamat egyszerűsítésének köszönhetően **a kis kedvezményezettek** számára is **megkönnyítik az alapokhoz való hozzáférést**. Emellett a kedvezményezettek egyszerűsített és kevésbé időigényes folyamatokat követnek projektjeik időtartama során, a finanszírozás iránti kérelem benyújtásától a kiadásaik megtérítéséig (pl. kevesebb költség és idő szükséges a finanszírozás iránti kérelem elkészítéséhez, kevesebb igazoló dokumentumra van szükség, alacsonyabb a hibás dokumentáció vagy a hiányos dokumentáció benyújtásának kockázata, gyorsabb a kiadások megtérítése).

Végezetül, az egyszerűsített költségelszámolási módszerek elősegítik a CPR hatálya alá tartozó alapok hatékonyabb és szabályszerűbb felhasználását (**alacsonyabb hibaarány**). Az Európai Számvevőszék évek óta több ízben is javasolta a Bizottságnak, hogy ösztönözze és terjessze ki az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását, különösen azért, mert így kevesebb hiba fordulna elő ([2]). Az Európai Számvevőszék „A kohéziós politika 2020 utáni megvalósításának egyszerűsítése" című tájékoztatójában hasonlóan vélekedett, és azt javasolta, hogy az adminisztratív költségek és terhek csökkentése érdekében növeljék az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának lehetőségét ([3]).

1.2. Mely esetekben a legmegfelelőbb az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása?

Azokon az eseteken túl, amikor az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása kötelező (lásd lejjebb az 1.4. fejezetet), az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása nyomatékosan ajánlott kifejezetten olyan műveleteknél, amikor a megvalósíthatóságra és a relevanciára vonatkozó alábbi kritériumok közül egy vagy több teljesül:

— olyan műveletek esetén, amikor a tényleges költségek ellenőrzése nehézségekbe ütközik és/vagy megterhelő (sok igazoló dokumentum kis összegekre vonatkozóan, amelyek csekély mértékben vagy egyáltalán nem befolyásolják a műveletek várt kimenetét, bonyolult felosztási kulcsok stb.),

— amikor hasonló műveletek pénzügyi és mennyiségi végrehajtására vonatkozó megbízható múltbeli vagy statisztikai adatok könnyen hozzáférhetők, és alapul szolgálnak megbízható számítási módszerek kidolgozásához,

— standard keretrendszerhez tartozó műveletek – például stabil feltételek melletti ismétlődő tevékenységek és standard végrehajtási formák – esetén,

— amikor nemzeti finanszírozású program vagy uniós szakpolitikák keretébe tartozó hasonló típusú műveletek tekintetében már léteznek egyszerűsített költségelszámolási módszerek.

([2]) Lásd például: Európai Számvevőszék – A kohéziós politika 2020 utáni megvalósításának egyszerűsítése, tájékoztató dokumentum, 2018. május; a Számvevőszék 2011-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 6. fejezet, 30. bekezdés; a Számvevőszék 2012-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 6. fejezet, 42. bekezdés; a Számvevőszék 2014-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 6. fejezet, 79. bekezdés; a Számvevőszék 2018-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 6. fejezet, 24. bekezdés; a Számvevőszék 2020-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 5. fejezet, 23. bekezdés; a Számvevőszék 2021-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése, 5. fejezet, 23. bekezdés.

([3]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Cohesion_simplification/Briefing_paper_Cohesion_simplification_HU.pdf.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek létrehozásához idő és erőforrások ráfordítására van szükség. Ezt figyelembe kell venni új módszertan kidolgozása során. Ha ez a ráfordítás ellentétes az egyszerűsített költségelszámolási módszerek egyszerűsítési célkitűzéseivel, megfelelőbb lehet alternatív megtérítési módszerek alkalmazása.

1.3. **Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása a megtérítés két szintjén**

A 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozó jogi kerettel összhangban az egyszerűsített költségelszámolási módszerek a megtérítés két szintjén alkalmazhatók:

— a Bizottság által a tagállami programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás megtérítése („felső szint”), valamint

— a tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott támogatások megtérítése („alsó szint”).

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása a „felső szinten”

A programhoz nyújtott uniós hozzájárulás megtéríthető egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában a CPR 51. cikkének c), d) és e) pontjával összhangban.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket a következőkkel kell megállapítani:

1. a programot vagy annak módosítását jóváhagyó bizottsági határozattal (a CPR 94. cikkének (3) bekezdése); vagy

2. a Bizottság által elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal (a CPR 94. cikkének (4) bekezdése).

Az első esetben a tagállamoknak a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékével összhangban javaslatot kell benyújtaniuk a Bizottsághoz a program benyújtásának vagy a program módosítása iránti kérelemnek a részeként. **A program ellenőrző hatóságának előzetes pozitív értékelést kell adnia** [4] a számítási módszer, az összegek, valamint az adatok ellenőrzésének, minőségének, gyűjtésének és tárolásának biztosítását célzó intézkedésekről.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek „felső szinten” történő alkalmazása nem kapcsolódik automatikusan az egyszerűsített költségelszámolási módszerek „alsó szinten” történő alkalmazásához. Ha az uniós hozzájárulás megtérítése a programban vagy egy felhatalmazáson alapuló jogi aktusban jóváhagyott egyszerűsített költségelszámolási módszereken alapul, a kedvezményezett általi megtérítés bármilyen támogatási formában történhet (a CPR 94. cikkének (3) bekezdése).

A teljes körű egyszerűsítés érdekében azonban ajánlott, hogy a „felső szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszereket az „alsó szinten”, azaz a támogatások kedvezményezetteknek történő megtérítésekor is alkalmazzák.

A tagállamok nem kötelesek egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazni a „felső szinten”. A programhoz nyújtott uniós hozzájárulás a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás bármely formában történőmegtérítésén alapulhat (a CPR 51. cikkének b) pontja).

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása az „alsó szinten”

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek csak vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott műveletek esetén alkalmazhatók (a CPR 53. cikkének (1) bekezdése). Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek nem alkalmazhatók pénzügyi eszközökre és díjakra. A tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott támogatások megtérítésére alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek a CPR V. és VI. mellékletének 1. függeléke alapján nem szerepelnek a programban, és azokhoz nem szükséges a Bizottság jóváhagyása.

Az ellenőrző hatóság előzetes értékelése nem kötelező az „alsó szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében, de **erősen ajánlott**.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek a vissza nem térítendő támogatások formái a CPR 53. cikke szerint. A vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó rendelkezések, beleértve az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó rendelkezéseket is, **nem alkalmazandók az egyetlen pénzügyieszköz-műveletben kombinált, vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott támogatással** a CPR 58. cikkének (5) bekezdése szerint; a kombinált támogatás a pénzügyi eszközökre vonatkozó szabályokat követi. Abban az esetben azonban, ha a vissza nem térítendő támogatást **két külön műveletben** kombinálják egy pénzügyi eszközzel, a támogatás vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott része tekintetében alkalmazhatók egyszerűsített költségelszámolási módszerek. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek nem alkalmazhatók, ha valamely művelethez díj formájában nyújtanak támogatást.

[4] A CPR V. (vagy VI.) melléklete 1. függeléke C. szakaszának 5. pontja szerint.

A „Felső” Vagy „Alsó” szinten alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek közötti főbb hasonlóságok és különbségek

	A „felső szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek	Csak az „alsó szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek
Az alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek típusa	Egységköltségek, százalékos átalányfinanszírozás és egyösszegű átalányok	
A Bizottság szerepe az egyszerűsített költségelszámolási módszerek létrehozásában	Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket a Bizottság fogadja el: 1) a programot vagy annak módosítását a tagállamok által a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében meghatározott minta szerint benyújtott javaslat alapján jóváhagyó határozatban (a CPR 94. cikkének (3) bekezdése); vagy 2) felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján (a CPR 94. cikkének (4) bekezdése).	Az egyszerűsített költségelszámolási módszert és a módszertant a tagállamok határozzák meg a Bizottság kötelező bevonása nélkül.
Az ellenőrző hatóság szerepe az egyszerűsített költségelszámolási módszerek létrehozásában	A programot vagy annak módosítását jóváhagyó bizottsági határozattal létrehozott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében kötelező a módszertan ellenőrző hatóság általi előzetes értékelése (a CPR 94. cikkének (3) bekezdése és a CPR V. melléklete – vagy VI. melléklete – 1. függeléke C. szakaszának 5. pontja).	A módszertan ellenőrző hatóság általi előzetes értékelése nem kötelező, de erősen ajánlott.
Engedélyezett módszertan	Igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszeren alapuló számítás (pl. statisztikai és múltbeli adatok). Költségvetési tervezet. Már létező uniós vagy nemzeti rendszerek alkalmazása hasonló típusú műveletek esetében.	Igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszeren alapuló számítás (pl. statisztikai és múltbeli adatok). Költségvetési tervezet (ha a művelet összköltsége nem haladja meg a 200 000 EUR-t). Már létező uniós vagy nemzeti rendszerek alkalmazása hasonló típusú műveletek esetében. A CPR vagy alapspecifikus rendeletek alapján megállapított arányok és módszertanok alkalmazása.
A megtérítés mértéke	A Bizottság a programot vagy annak módosítását jóváhagyó bizottsági határozattal jóváhagyott vagy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján nyújt visszatérítést a tagállam számára („felső szint”).	A tagállam egyszerűsített költségelszámolási módszer formájában nyújt visszatérítést a kedvezményezett számára („alsó szint”), és ugyanezt a kiadást bejelenti a Bizottságnak.
Az irányítási ellenőrzések és auditok hatóköre	A CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében meghatározott visszatérítési feltételek teljesítése.	Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározásához használt módszertan ([1])és az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása.
Amire az irányítási ellenőrzések és auditok NEM terjednek ki	Mögöttes tényleges költségek (kivéve a százalékos átalányfinanszírozás kiszámításának alapjául szolgáló tényleges költségeket). Az egyszerűsített költségelszámolási módszer meghatározásához használt módszertan, amelyet vagy a programot vagy annak módosítását jóváhagyó bizottsági határozattal, vagy pedig felhatalmazáson alapuló jogi aktussal fogadtak el. Lásd még a 6. fejezetet.	Mögöttes tényleges költségek (kivéve a százalékos átalányfinanszírozás kiszámításának alapjául szolgáló tényleges költségeket). Az „azonnal használható” százalékos átalányok meghatározásához alkalmazott számítási módszer (a CPR 54. cikke első bekezdésének c) pontja kivételével). Lásd még a 6. fejezetet.

([1]) További részletek e dokumentum irányítási ellenőrzésekről és auditokról szóló 6. fejezetében találhatók.

1.4. **Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek opcionális vagy kötelező alkalmazása**

Az alapelv: az egyszerűsített költségelszámolási módszerek opcionális alkalmazása

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása nem kötelező a tagállamok számára „felső szinten" és „alsó szinten", kivéve a CPR 53. cikkének (2) bekezdését, amelyet ebben a fejezetben lejjebb ismertetünk. „Felső szinten", amint a Bizottság elfogadja az egyszerűsített költségelszámolási módszerek programban történő jóváhagyásáról szóló határozatot, a tagállamnak nyújtott uniós hozzájárulást ebben a formában térítik meg, és azt a tagállam nem igényelheti vissza a CPR 51. cikkének b) pontja alapján, azaz a kedvezményezettnek kifizetett támogatás alapján. Az „alsó szinten" az irányító hatóság – vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság – dönt arról, hogy a pályázati felhívásban alkalmaznak-e egyszerűsített költségelszámolási módszereket vagy sem, meghatározva azokat a költségkategóriákat és/vagy művelettípusokat, amelyekre ezek az egyszerűsített költségelszámolási módszerek vonatkoznak. Az átláthatóság és a kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása érdekében meg kell határozni és közzé kell tenni – a pályázati felhívásban, a program szabályaiban vagy a nemzeti szabályokban – az alkalmazandó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazási körét, vagyis azokat a költségkategóriákat vagy művelettípusokat, amelyekhez azok igénybe vehetők.

A kivétel: azok az esetek, amikor kötelező az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása

A CPR 53. cikkének (2) bekezdésével összhangban amennyiben egy művelet összköltsége **nem haladja meg a 200 000 EUR-t**, az ERFA-ból, az ESZA+-ból, az IÁA-ból, az MMIA-ból, a BBA-ból és a HAVE-ből a kedvezményezett részére nyújtott hozzájárulás egységköltségek, egyösszegű átalányok vagy százalékos átalányok formáját ölti, **az alábbiakban említett kivételekkel**. E rendelkezés célja, hogy korlátozza a tényleges költségek ellenőrzését, mivel az ilyen ellenőrzések nem lennének költséghatékonyak, tekintettel e műveletek alacsony értékére.

Interreg program keretében kisprojekt-alapokból finanszírozott kis projektek esetében (az Interreg-rendelet 25. cikkének (6) bekezdése ([5])) az ERFA-ból származó hozzájárulást egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában kell nyújtani, amennyiben a **kisprojektet végrehajtó végső kedvezményezettnek nyújtott közpénzből nyújtott hozzájárulás nem haladja meg a 100 000 EUR-t**, kivéve azokat a műveleteket, amelyek esetében a támogatás állami támogatásnak minősül.

A CPR 53. cikke (2) bekezdésének alkalmazása tekintetében figyelembe veendő költségek a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentum aláírásakor tervezett költségek ([6]). A művelet vagy a kisprojekt végrehajtása során ténylegesen felmerült költségek nem relevánsak, mivel ezek már nem képezik részét a művelet vagy a kisprojekt költségszámítási és visszatérítési módszerének.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása **a tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás szintjén érvényes, tehát a társfinanszírozandó művelet és a kedvezményezett szintjén a CPR 2. cikke értelmében**. Az Interreg programok kisprojekt-alapjai esetében (lásd fent) az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása **a kisprojekt-alapot kezelő kedvezményezett által a végső kedvezményezetteknek nyújtott támogatás szintjén** érvényes.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása azokban az esetekben is érvényes, amikor a tagállamok technikai segítségnyújtási műveletek keretében nyújtanak vissza nem térítendő támogatásokat a kedvezményezetteknek, amennyiben az ilyen műveletek összköltsége nem haladja meg a 200 000 EUR-t. Következésképpen **nincs mentesség a technikai segítségnyújtási műveletekhez biztosított egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása alól** ([7]).

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazásának követelménye nem vonatkozik a következőkre ([8]):

— **Állami támogatásnak minősülő támogatásban részesülő műveletek.** A csekély összegű támogatás nem minősül állami támogatásnak, így a csupán csekély összegű támogatásban részesülő műveletek a CPR 53. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartoznak, vagyis az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása alá. Az állami támogatás és a csekély összegű támogatás ugyanazon műveleten belüli kombinációja esetén azonban nem érvényes az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1059 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL L 231., 2021.6.30., 94. o.).

([6]) Az euróövezeten kívüli tagállamok esetében az EUR-ra történő átváltást a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumban meghatározott összegek alapján kell elvégezni, a Bizottság havi átváltási árfolyamának (InforEuro) alkalmazásával a dokumentum aláírásának hónapjára vonatkozóan.

([7]) Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása arra az esetre vonatkozik, amikor a valamely tagállamban történő technikai segítségnyújtáshoz biztosított uniós hozzájárulást a CPR 36. cikkének (4) bekezdésével összhangban nyújtják.

([8]) Mindazonáltal alkalmazhatók egyszerűsített költségelszámolási módszerek ezekben a műveletekben, de alkalmazásuk nem kötelező. Az egyszerűsített költségelszámolási módszereknek az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó, állami támogatásban részesülő műveletekben való alkalmazására vonatkozóan lásd még az 5.2. fejezetet.

— Az irányító hatóság megállapodhat arról, **hogy a kutatás és innováció területén megvalósuló egyes műveleteket** mentesít a CPR 53. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott kötelezettség alól, feltéve, hogy a monitoringbizottság előzetesen jóváhagyta az ilyen mentességet. A CPR nem határozza meg az ilyen mentesség kritériumait. Ezért az irányító hatóság feladata, hogy javaslatot tegyen ilyen mentességre, és biztosítsa, hogy azt a monitoringbizottság jóváhagyja.

Amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazására vonatkozó kötelezettség érvényes, az **a művelet valamennyi költségkategóriájára** vonatkozik, két kivétellel a CPR 53. cikkének (2) bekezdése alapján:

1. Azok a költségkategóriák, amelyekre százalékos átalányt alkalmaznak, kiszámíthatók a tényleges költségek alapján. Például a CPR 54. cikke első bekezdésének b) pontjában meghatározott, a közvetett költségek 15 %-áig terjedő százalékos átalány alkalmazása esetén (a százalékos átalány alkalmazásának alapjául az elszámolható közvetlen személyzeti költségek szolgálnak), az elszámolható közvetlen személyzeti költségek bejelenthetők a tényleges költségek alapján (a közvetlen személyzeti költségeken kívüli közvetlen költségekre azonban egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazandók). A CPR 54. cikke első bekezdésének a) pontjában meghatározott, a közvetett költségek 7 %-áig terjedő százalékos átalány alkalmazása esetén az elszámolható közvetlen költségek bejelenthetők a tényleges költségek alapján.

2. A résztvevőknek kifizetett juttatások és fizetések a ténylegesen felmerült költségek alapján téríthetők meg.

Ezek a kivételek kimerítő jellegűek.

Lehetséges példák a CPR-ben meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazására vonatkozó követelményeknek való megfelelés biztosítására

A CPR 54. cikke első bekezdésének a) vagy c) pontja	A CPR 54. cikke első bekezdésének b) pontja	A CPR 56. cikkének (1) és (2) bekezdése
Közvetett költségek = az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 7 %-a (nincs előírva számítási módszer) vagy az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 25 %-a (igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer szükséges, vagy hasonló művelet esetében az 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja alapján megállapított százalékos átalány) Közvetlen költségek = tényleges költségek ([1])	Közvetett költségek = az elszámolható közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 15 %-a (nincs előírva számítási módszer) Közvetlen személyzeti költségek = tényleges költségek ([2]) Minden egyéb közvetlen költség (adott esetben) = egyszerűsített költségelszámolási módszer	Közvetlen személyzeti költségek = tényleges költségek ([3]) Fennmaradó költségek (a résztvevőknek fizetett juttatások és illetmények kivételével) = az elszámolható közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 40 %-a (nincs előírva számítási módszer) Adott esetben a résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények kifizethetők a tényleges költségek (= további elszámolható költségek) alapján.

([1]) A közvetlen költségek egy másik egyszerűsített költségelszámolási módszer, például a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a)–d) pontja szerinti módszer alapján kiszámított egységköltség formájában is megtéríthetők. A különböző egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációival kapcsolatban lásd a 2.5. fejezetet.
([2]) A közvetlen személyzeti költségek egy másik egyszerűsített költségelszámolási módszer formájában is megtéríthetők.
([3]) A közvetlen személyzeti költségek egységköltség vagy egyösszegű átalány formájában is megtéríthetők (de százalékos átalány formájában nem, lásd a 2.5. fejezetet)).

2. FEJEZET: AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI MÓDSZEREK TÍPUSAI

2.1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek különböző típusainak áttekintése

A CPR 51. cikke és 53. cikkének (1) bekezdése az egyszerűsített költségelszámolási módszerek három típusát tartalmazza, amelyek a következőképpen határozhatók meg:

— **SZÁZALÉKOS ÁTALÁNYFINANSZÍROZÁS**: Az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáit olyan százalékarány alkalmazásával számítják ki, amelyet előre meghatároztak az elszámolható költségek egy vagy több **más** kategóriájára vonatkozóan.

— **EGYSÉGKÖLTSÉGEK**: Az elszámolható költségek egészét vagy egy részét számszerűsített tevékenységek, bemenetek, kimenetek vagy eredmények és előre megállapított egységköltségek szorzata alapján számítják ki.

— **EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNYOK**: Az elszámolható költségek egészét vagy egy részét egy részét előre megállapított összegek alapján számítják ki, amelyeket előre meghatározott tevékenységek és/vagy kimenetek teljesítése esetén fizetnek ki.

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy egyetlen egyszerűsített költségelszámolási módszert alkalmaz, vagy ugyanazon műveleten belül különböző típusokat kombinál, feltéve, hogy a kettős finanszírozás elkerülése érdekében kizárt a különböző egyszerűsített költségelszámolási módszerek által lefedett költségek közötti esetleges átfedés (lásd még a 2.5. fejezetet az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinálásáról).

2.2. **Százalékos átalányfinanszírozás**

Százalékos átalányok a megtérítés mindkét szintjén alkalmazhatók, azaz a felső szinten az uniós hozzájárulás megtérítésére (a CPR 51. cikkének e) pontja), az alsó szinten pedig a tagállamok által a kedvezményezettnek nyújtott vissza nem térítendő támogatásokra (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének d) pontja).

A százalékos átalányfinanszírozásnak különböző típusai vannak, többek között:

— Az „azonnal használható” százalékos átalányok, azaz a CPR-ben és az alapspecifikus rendeletekben, vagy adott esetben a CPR 94. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott átalányok, amelyek esetében az irányító hatóságoknak nem kell számítási módszert meghatározniuk az alkalmazandó átalány megállapításához.

— Azok a százalékos átalányok, amelyek tekintetében az irányító hatóságok módszertant dolgoztak ki (ami számítási módszert is magában foglal).

2.2.1. *Általános elvek*

A költségkategóriák meghatározása

Százalékos átalányfinanszírozási rendszerben legfeljebb három költségkategória alkalmazható:

— 1. TÍPUS: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek alapul vételével a százalékos átalányt az elszámolható összegek kiszámítására alkalmazni kell (úgynevezett „alapköltségek”).

— 2. TÍPUS: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyeket lefednek a százalékos átalány alkalmazásával.

— 3. TÍPUS: adott esetben az elszámolható költségek egyéb kategóriái (ezekre az átalányt nem alkalmazzák, és ezeket nem fedik le a százalékos átalány alkalmazásával).

Százalékos átalányfinanszírozási rendszer alkalmazásakor az irányító hatóságnak (illetve Interreg programok esetében a monitoringbizottságnak) meg kell határoznia az egyes típusokba tartozó költségkategóriákat: minden kiadási kategóriát egyértelműen be kell sorolni a három típus egyikébe – és csakis abba az egybe. Egyes esetekben egy típus meghatározható egy másik típussal vagy típusokkal szembeállítva (például a csak közvetlen (1. típus) és közvetett (2. típus) költségeket tartalmazó rendszerben a közvetlen költségek meghatározhatók úgy, mint mindazok az egyéb elszámolható költségek, amelyek nem közvetett költségek). A műveletek kiválasztása során az irányító hatóságnak (illetve Interreg programok esetében a monitoringbizottságnak) ellenőriznie kell, hogy a százalékos átalány által lefedett költségkategóriák a finanszírozás iránti kérelemben részletezett, a művelet végrehajtásához szükséges tevékenységek alapján szükségesek-e az adott művelethez.

A CPR nem korlátozza az elszámolható költségek százalékos átalányfinanszírozás során alkalmazható kategóriáit. Figyelembe véve azonban, hogy a százalékos átalányfinanszírozás alkalmazásának fő célja az egyszerűsítés, a százalékos átalányok a legmegfelelőbbek a viszonylag alacsony költségek esetében, amelyek ellenőrzése költséges (pl. százalékos átalány a személyzeti költségek vagy a közvetett költségek fedezésére).

Az azonos alapon alkalmazott különböző költségkategóriák esetében különböző százalékos átalányok alkalmazhatók ([9]). Például a közvetlen személyzeti költségek 13 %-ának megfelelő átalány alkalmazható a közvetett költségek kiszámításához. Ugyanez az alap (azaz a közvetlen személyzeti költségek) használható a művelet utazási és szállásköltségeinek 15 %-os átalányon történő kiszámításához is.

([9]) Ugyanakkor azonban nem százalékos átalány kombinálható. A CPR 56. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalány nem kombinálható a CPR 54. cikkében vagy 55. cikkének (1) bekezdésében meghatározott százalékos átalányokkal, lásd a 2.2.4. fejezetet. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinálásáról bővebben lásd a 2.5. fejezetet.

A százalékos átalány kiszámítható a tényleges költségek vagy megtérített költségek alapján egyszerűsített költségelszámolási módszerrel. (lásd a 2.5. fejezetet)
A kettős finanszírozás elkerülése érdekében az egyszerűsített költségelszámolási módszer kidolgozása során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az alapköltségek ne tartalmazzák a százalékos átalány által fedezett költségkategóriákat.

A CPR-BEN és az alapspecifikus rendeletekben részletezett költségkategóriák kiszámítására szolgáló egyedi százalékos átalányok

A jogi keret meghatároz bizonyos egyedi százalékos átalányokat. Ezek a százalékos átalányok felhasználhatók a tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott támogatások megtérítésére (a CPR 53. cikke (3) bekezdésének e) pontja).

Százalékos átalányok csak abban az esetben alkalmazhatók, amikor a CPR kifejezetten kimondja, hogy az irányító hatóságnak nem kell meghatároznia az alkalmazandó átalány meghatározására szolgáló számítási módszert („azonnal használható” egyszerűsített költségelszámolási módszerek). Ezeket a százalékos átalányokat bizonyos költségkategóriákra (azaz az alapköltségekre) alkalmazzák más költségkategóriák (az átalány által fedezett költségek) kiszámításához. Az irányító hatóság a vonatkozó cikkben említett mértékig bármilyen átalányt alkalmazhat, és nem kell megindokolnia, hogy miért választott a rendeletben meghatározottnál alacsonyabb átalányt, mindaddig, amíg az átalány által fedezett költségek az adott művelet szempontjából relevánsak. Alacsonyabb átalány választása esetén nincs szükség számítás végzésére.

Az irányító hatóság azonban a CPR 54–56. cikkében (a CPR 54. cikke első albekezdésének c) pontja kivételével) meghatározott átalányoknál magasabb átalányt is megállapíthat a CPR 53. cikkének (3) bekezdésében meghatározott módszertanok egyike alapján.

Az alkalmazandó százalékos átalányról való döntés során tiszteletben kell tartani a kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmód elvét. Így az egy bizonyos felhívásból támogatott és hasonló helyzetben lévő kedvezményezetteket indokolás nélkül nem lehet eltérő bánásmódban részesíteni.

Az „azonnal használható” százalékos átalányok a következők:

Cikk	Az „azonnal használható” százalékos átalányok
A CPR 54. cikke első bekezdésének a) pontja	Az elszámolható közvetlen költségek 7 %-áig terjedően közvetlen költségek megtérítésére
A CPR 54. cikke első bekezdésének b) pontja	Az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig terjedően közvetlen költségek megtérítésére
A CPR 55. cikkének (1) bekezdése	Az [elszámolható] közvetlen költségek 20 %-áig terjedően ([1])közvetlen személyzeti költségek megtérítésére
A CPR 56. cikkének (1) bekezdése	Az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-áig terjedően valamely művelet fennmaradó költségeinek megtérítésére ([2])
Az Interreg-rendelet 39. cikke (3) bekezdésének c) pontja	Az [elszámolható] közvetlen költségek 20 %-áig terjedően közvetlen személyzeti költségek megtérítésére
Az Interreg-rendelet 41. cikkének (5) bekezdése	Az [elszámolható] közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig terjedően utazási és szállásköltségek megtérítésére
Az ESZA+-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontja	Az a) pontban ([3])említett költségek 1 %-a a megvásárló szerv által az élelmiszer és/vagy alapvető anyagi támogatás lerakatokba vagy a kedvezményezettekhez történő szállításával kapcsolatosan viselt költségek, valamint a tárolási költségek fedezésére
Az ESZA+-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének c) pontja	Az a) pontban említett költségek 7 %-a vagy az 1308/2013/EU rendelet 16. cikkének megfelelően elhelyezett élelmiszerek értékének 7 %-a az élelmiszernek és/vagy alapvető anyagi támogatásnak a leginkább rászoruló személyek számára történő elosztásában részt vevő kedvezményezettek által viselt adminisztratív, szállítási, tárolási és előkészítési költségek fedezésére

Cikk	Az „azonnal használható” százalékos átalányok
Az ESZA+-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének e) pontja	Az a) pontban említett költségek 7 %-a az élelmiszert és/vagy az alapvető anyagi támogatást a leginkább rászoruló személyeknek elosztó kedvezményezettek által vagy nevében vállalt kísérő intézkedések kedvezményezettek által bejelentett költségeinek a fedezésére

([1]) Feltéve, hogy a művelet közvetlen költségei nem foglalnak magukban olyan építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket vagy árubeszerzésre vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződéseket, amelyek értéke meghaladja a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkében vagy a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkében előírt értékhatárokat. Továbbá amennyiben az MMIA, a BBA és a HAVE esetében az első albekezdéssel összhangban százalékos átalányt alkalmaznak, ezt az átalányt a műveletnek csak a közbeszerzés hatályán kívül eső közvetlen költségeire kell alkalmazni.

([2]) A résztvevőknek fizetett juttatásokat és illetményeket a százalékos átalányban nem szereplő további elszámolható költségnek kell tekinteni.

([3]) Az ESZA+-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének a) pontja: az élelmiszer és/vagy alapvető anyagi támogatás beszerzési költsége, többek között az élelmiszernek és/vagy alapvető anyagi támogatásnak az élelmiszert és/vagy alapvető anyagi támogatást a végső kedvezményezettek számára átadó kedvezményezettekhez történő szállításával kapcsolatos költségek.

Emellett a **CPR 54. cikke első bekezdésének c) pontja** az elszámolható közvetlen költségek 25 %-ában határozza meg a közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány felső határát, amennyiben az irányító hatóság által meghatározott igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszert alkalmaznak a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint.

E lehetőségek bármelyikének alkalmazása esetén az irányító hatóságnak (vagy az Interreg-program monitoringbizottságának) **meg kell határoznia azokat a költségkategóriákat, amelyeket az átalány fedez**, vagyis a közvetlen és közvetett költségeket, valamint a közvetlen személyzeti költségeket. A tagállamok felelőssége, hogy az általuk alkalmazott különböző költségkategóriákat következetes, egyértelmű és diszkriminációmentes módon határozzák meg, valamint hogy biztosítsák a kettős finanszírozás elkerülését.

A költségkategóriák meghatározását egyértelműen fel kell tüntetni a program szabályaiban vagy a pályázati felhívásokban.

Általános iránymutatásként a költségkategóriák a következőképpen határozhatók meg:

— **Közvetlen költségek** azok a költségek, amelyek **közvetlenül kapcsolódnak a művelet vagy projekt végrehajtásához**, amennyiben bizonyítható az adott művelettel vagy projekttel való közvetlen kapcsolat.

— **A közvetett költségek azok a költségek, amelyek a művelet végrehajtásához szükségesek, és** amelyek **nem kapcsolódnak vagy nem kapcsolódhatnak közvetlenül az adott művelet végrehajtásához**, vagy amelyek kapcsolódnak ugyan a művelet végrehajtásához, de olyan kiegészítő kiadásokat jelentenek, amelyek nem járulnak hozzá közvetlenül a művelet mutatóinak / eredményeinek / célkitűzéseinek eléréséhez. Az ilyen költségek közé tartozhatnak például az igazgatási kiadások / általános költségek, amelyek esetében nehéz pontosan meghatározni az adott művelethez vagy projekthez rendelhető összeget (tipikus igazgatási/személyzeti kiadások, mint például: igazgatási költségek, munkaerő-felvételi költségek, a könyvelő vagy a takarító költségei stb.; telefon-, víz- vagy villamosenergia-költségek stb.).

— **Személyzeti költségek** a nemzeti jogszabályokban meghatározott, és rendszerint a munkáltató és a munkavállaló közötti megállapodásból vagy a külső alkalmazottak szolgáltatási szerződéseiből fakadó költségek (feltéve, hogy egyértelműen meghatározhatók). A személyzeti költségek tipikusan, és rendszerint magukban foglalják a művelethez kapcsolódó munka ellentételezéseként az érintett személyeknek fizetett díjazás teljes összegét, ideértve a kollektív szerződések szerinti természetbeni juttatásokat is. Magukban foglalják továbbá az adókat és a munkavállalói társadalombiztosítási költségeket (például nyugdíjak esetében, első és második pillér; harmadik pillér csak akkor, ha erről kollektív szerződés vagy munkaszerződés rendelkezik), valamint bármely elszámolható önkéntes munkavállalói hozzájárulást és a munkáltató kötelező és önkéntes társadalombiztosítási járulékait. A személyzeti költségek lehetnek **közvetlen** vagy **közvetett** költségek, az eseti elemzéstől és a személyzet műveletben betöltött szerepétől függően.

A személyzeti költségek meghatározásának sajátosságai

A CPR 54. cikke első albekezdésének b) pontjában, a CPR 56. cikkének (1) bekezdésében és az Interreg-rendelet 41. cikkének (5) bekezdésében meghatározott százalékos átalányok (vagy az irányító hatóság által a CPR 53. cikkének (3) bekezdése alapján megállapított bármely más százalékos átalány, ami a közvetlen személyzeti költségekre alkalmazandó) alkalmazása céljából a díjazás nemzeti jogszabályokban meghatározott teljes értéke személyzeti költségnek tekinthető, mivel az adott személy műveletben végzett munkájáért járó tényleges díjazásnak felel meg, és ezért azt figyelembe kell venni a művelet egyéb költségtípusainak a meghatározása során (amelyeket a közvetlen személyzeti költségekre vonatkozó százalékos átalány alkalmazásával kell kiszámítani).

Ez azokra az esetekre is vonatkozik, amikor a fizetést harmadik felek (részben) megtérítik vagy finanszírozzák (pl. a közvetlen személyzetet munkaerő-felvételi támogatással toborozták; a százalékos átalányt a díjazás teljes értékére alkalmazzák, még akkor is, ha annak egy részét harmadik fél fizeti). Ha a külső személyzet személyzeti költségei szolgáltatási szerződésből erednek, a személyzeti költségeknek egyértelműen azonosíthatóknak kell lenniük. Ha például a kedvezményezett belső képzéseihez külső oktató szolgáltatásait veszi igénybe, a számlán meg kell nevezni az egyes költségtípusokat. Az oktató fizetése külső közvetlen személyzeti költségnek minősül. Ha az oktató személyzeti költségei nem azonosíthatók az egyéb költségkategóriáktól – például az oktatási segédanyagok költségeitől – elkülönülő kategóriaként, akkor nem használhatók átalányalapként, például a CPR 56. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalány alapjaként.

A közvetlen személyzeti költségek meghatározása nem függ össze azzal, hogy a személyzeti költségek **természetbeni hozzájárulási kiadás** formáját öltik-e vagy sem. Ezért az önkéntes munka értéke természetbeni hozzájárulás formájában beszámítható a százalékos átalányok kiszámításához használt alapösszegbe, feltéve, hogy tiszteletben tartják a CPR 67. cikkének (1) bekezdését.

Az **utazási költségek** nem minősülnek személyzeti költségnek, kivéve a munkahelyre való ingázás költségeit, ha a nemzeti jogszabályok értelmében azok a bruttó foglalkoztatási költségek részét képezik.
Az ERFA, az ESZA+, az IÁA, az MMIA, a BBA és a HAVE által támogatott műveletek tekintetében a résztvevőknek fizetett **juttatások és illetmények** sem minősülnek személyzeti költségnek (lásd a CPR 56. cikkének (1) és (2) bekezdését). Például egy új személyek felvételére irányuló művelet esetében az újonnan felvett munkavállalók bére nem minősül „személyzeti költségnek” a CPR 56. cikkének alkalmazásában, mivel ezek a személyek nem végeznek semmilyen feladatot a művelet végrehajtása érdekében; az ilyen bér a résztvevőknek fizetett illetménynek minősül. Következésképpen ez az illetmény nem számítható bele a CPR 56. cikkének (1) bekezdésében meghatározott százalékos átalányba.

A CPR 56. cikkével összefüggésben **juttatás** alatt a résztvevőknek az adott művelet célkitűzéséhez kapcsolódó esetleges kiadásokhoz nyújtott pénzügyi támogatás értendő.
Például az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) keretében nyújtott képzési juttatások a képzési programokban részt vevő személyeknek nyújtott pénzügyi támogatásra vonatkoznak. Ezeket a juttatásokat úgy alakították ki, hogy fedezzék a képzéshez kapcsolódó különböző költségeket, például az utazási költségeket és a megélhetési költségeket. A cél a képzés elérhetőbbé tétele.

2.2.2. *Százalékos átalányok a közvetett költségek meghatározásához (a CPR 54. cikke)*

A közös CPR rendelet 54. cikkének első albekezdése kimondja, hogy amennyiben egy művelet végrehajtása közvetett költségek keletkezésével jár, azok kiszámítása az első albekezdés a) és b) pontjában meghatározott százalékos átalányok valamelyikén alapulhat. A CPR 54. cikke első bekezdésének a) pontja **az elszámolható közvetlen költségek 7 %-áig terjedő** százalékos átalányt vezet be a közvetlen költségek kiszámításához. A CPR 54. cikke első bekezdésének b) pontja **a közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig terjedő** százalékos átalányt vezet be a közvetett költségek kiszámításához. Az irányító hatóság mindkét százalékos átalányt közvetlenül alkalmazhatja az átalány kiszámításának indoklása nélkül, amennyiben az nem haladja meg a rendeletben meghatározott felső határt.

A CPR 54. cikke nem sorolja fel kimerítően a műveletek közvetett költségeire vonatkozó százalékos átalányok megállapításának módszereit, és lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a közvetett költségekre más módszerek, azaz a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b)–e) pontjában meghatározott módszerek alapján megállapított százalékos átalányt alkalmazzanak.

A CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszer alapján megállapított, közvetett költségeket fedező százalékos átalányra azonban a CPR 54. cikke első bekezdésének c) pontjában meghatározott, **az elszámolható közvetlen költségek 25 %-áig terjedő felső határ vonatkozik**.
A nem ezen az alapon, hanem a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b)–e) pontjában említett módszerek valamelyikével megállapított százalékos átalányokra nem vonatkozik felső határ.

2.2.3. *Százalékos átalányok a közvetlen költségek meghatározásához (a CPR 55. cikkének (1) bekezdése)*

A CPR 55. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy egy adott művelet közvetlen személyzeti költségei a művelet **személyzeti költségein kívüli közvetlen költségek 20 %-áig terjedő** százalékos átalányként számíthatók ki, anélkül, hogy a tagállamnak számításokat kellene végeznie az alkalmazandó százalékos arány megállapítására.

Ha azonban az adott művelet közvetlen költségei olyan, **építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket vagy árubeszerzésre vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződéseket** foglalnak magukban, amelyek értéke meghaladja az EU közbeszerzésről szóló irányelvében – nevezetesen a 2014/24/EU irányelv ([10]) 4. cikkében – vagy a 2014/25/EU irányelv ([11]) 15. cikkében előírt értékhatárokat, akkor nem alkalmazható a CPR 55. cikkének (1) bekezdése szerinti azonnal használható százalékos átalány, és a közvetlen személyzeti költségekre vonatkozó százalékos átalányt a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a)–e) pontjában előírt módszer alapján kell meghatározni.. Ebben az esetben a 20 %-ig terjedő átalány nem alkalmazható számítás nélkül az adott műveletre. Ez az ezen irányelvek hatálya alá tartozó, az értékhatárokat meghaladó valamennyi, építési beruházásra / árubeszerzésre / szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésre vonatkozik, beleértve az ajánlatkérő szervektől eltérő közszolgáltató ajánlatkérők által odaítélt szerződéseket is a 2014/25/EU irányelv esetében. A közbeszerzés teljes értékét kell figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy az irányelvekben meghatározott értékhatárokat túllépték-e, függetlenül attól, hogy a közbeszerzést esetleg milyen részekre bontják ([12])

Konkrétan az **MMA, a HAVE és a BBA** tekintetében a közbeszerzés tárgyát képező költségeket (azaz az alvállalkozásba adott / kihelyezett költségeket) ki kell zárni a százalékos átalány kiszámításának alapjából, lásd a CPR 55. cikke (1) bekezdésének második albekezdését.

Az Interreg-programok esetében a személyzeti költségek megtéríthetők az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 20 %-áig terjedő százalékos átalány alapján, mindenféle korlátozás nélkül arra vonatkozóan, hogy **a közvetlen költségek tartalmaznak-e közbeszerzést vagy sem**, az Interreg-rendelet 39. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint.

A százalékos átalány alapján meghatározott közvetlen személyzeti költségek képezhetik a CPR 54. cikke első bekezdésének b) pontjában meghatározott százalékos átalány alkalmazásának alapját (az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig terjedő százalékos átalány a közvetett költségek kiszámításához). Azonban a százalékos átalány alapján kiszámított közvetlen személyzeti költségek nem szolgálhatnak a CPR 56. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalány alapjául (az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-áig terjedő átalány a művelet fennmaradó elszámolható költségeinek kiszámításához), lásd a CPR 56. cikkének (3) bekezdését.

2.2.4. *A művelet közvetlen személyzeti költségektől eltérő minden egyéb költsége meghatározására szolgáló százalékos átalány (a CPR 56. cikke)*

A CPR 56. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a közvetlen személyzeti költségek alapján – **az elszámolható közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 40 %-áig terjedő** átalányként – lehessen kiszámítani a művelet összes többi elszámolható költségét. Az ezen százalékos átalányt alkalmazó műveletek csak a következőket foglalhatják magukban:

— közvetlen személyzeti költségek – alapköltségek a százalékos átalányhoz,

— és 40 %-ig terjedő átalány a művelet fennmaradó költségeinek fedezésére,

— és a résztvevőknek kifizetett illetmények és juttatások.

Az ERFA, az ESZA+, az IÁA, az MMIA, a BBA és a HAVE tekintetében a résztvevőknek fizetett illetmények és juttatások nem tartoznak az ezen százalékos arány által fedezett költségek közé. [Ezért ezek a CPR 53. cikkének (1) bekezdésében említett eltérő formában téríthetők meg.] A juttatások és illetmények meghatározását illetően lásd a 2.2.1. fejezetet.

Ennek az átalánynak az alkalmazása olyan műveletek esetében megfelelő, ahol a közvetlen személyzeti költségek a költségvetés jelentős részét teszik ki. Következésképpen a személyzeti költségeken kívül számos alacsony értékű és nagy volumenű költséggel járó munkaerő-igényes, K+F, kis (méretű) projektek, a kis innovációs projektek, az oktatási és szakképzési projektek, valamint a „puha tevékenységeket” magukban foglaló projektek esetében a legmegfelelőbb a CPR 56. cikkének (1) bekezdésében meghatározott százalékos átalány alkalmazása.

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

([12]) A 2014/24/EU irányelv 4. cikke szerint „az irányelvet azokra a beszerzésekre kell alkalmazni, amelyek hozzáadottérték-adó (héa) nélküli becsült értéke eléri vagy meghaladja az abban megállapított értékhatárokat”. Ugyanezt a rendelkezést a 2014/25 EU irányelv 15. cikke is rögzíti.

Az irányító hatóság ezt a százalékos átalányt olyan művelettípusokra alkalmazhatja, amelyek egyértelműen megkülönböztetik a következő költségkategóriákat: közvetlen személyzeti költségek, egyéb közvetlen költségek és közvetett költségek. A CPR 56. cikkének (1) bekezdésében meghatározott százalékos átalánynak a közvetlen és közvetett költségeket egyaránt fedeznie kell, és nem csak a közvetett költségeket.

Ha a művelet csak közvetett költségeket és közvetlen személyzeti költségeket tartalmaz, az irányító hatóság a CPR 56. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalány helyett a CPR 54. cikkének b) pontjában meghatározott százalékos átalányt alkalmazhatja.

A CPR 56. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalány nem kombinálható a közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalánnyal (pl. A CPR 54. cikkében szereplő lehetőségek), mivel ebben az esetben ugyanaz a költségkategória (azaz a közvetett költségek) kétszer lenne fedezve.

Ez a legfeljebb 40 %-os átalány nem alkalmazható olyan nem alkalmazható olyan műveletek esetében, amelyek teljes közvetlen személyzeti költségét százalékos átalány alapján számítják ki (például a CPR 55. cikkének (1) bekezdése alapján, a CPR 56. cikkének (3) bekezdésével összhangban). Ugyanakkor azonban alkalmazható ez a százalékos átalány az olyan közvetlen személyzeti költségekre, amelyeket már önmagukban egyszerűsített költségelszámolási módszerként dolgoztak ki, feltéve, hogy ez az egyszerűsített költségelszámolási módszer nem százalékos átalány (lásd a 2.5). fejezetet).

1. példa

Az irányító hatóság úgy kívánja kiszámítani egy művelet összes fennmaradó elszámolható költségét, hogy százalékos átalányt alkalmaz a művelet elszámolható közvetlen személyzeti költségeire, amelyek összege 150 000 EUR. A CPR 56. cikkének (1) bekezdésével összhangban az irányító hatóság 35 %-os átalány alkalmazása mellett dönt. Ez azt jelenti, hogy a művelet teljes elszámolható költsége 150 000 EUR + (150 000 EUR x 0,35) = 202 500 EUR.

2. példa

Egy tanfolyam becsült költségei a következők:

Összes közvetlen költség	**52 000 EUR**
Közvetlen személyzeti költségek	30 000 EUR
Terembérlési költségek	3 000 EUR
Utazási költségek	4 000 EUR
Étkezések	1 000 EUR
Tájékoztatás / Népszerűsítés	4 000 EUR
Az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben részt vevőknek fizetett juttatások	10 000 EUR

Összes közvetett költség	**5 000 EUR**
Közvetett személyzeti költségek	4 000 EUR
Áramszolgáltatás, telefon	1 000 EUR

Összes elszámolható költség	**57 000 EUR**

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy a CPR 56. cikkének (1) bekezdését alkalmazza erre a projektre, és a művelet fennmaradó költségeinek megtérítésére szolgáló átalányt 40 %-ban állapítja meg. Ebben az esetben a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumban a maximális allokáció a következő:

Közvetlen személyzeti költségek: 30 000 EUR

Egyéb költségek: 30 000 x 40 % = 12 000 EUR

Mivel az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben résztvevőknek fizetett juttatások a közvetlen személyzeti költségeken és a százalékos átalányon felül elszámolhatók, az összes elszámolható költség a következő:

Összes elszámolható költség:
30 000 (közvetlen személyzeti költségek) + 12 000 (egyéb költségek) + 10 000 (az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben résztvevőknek fizetett juttatások) = 52 000 EUR

A CPR 56. cikkének (1) bekezdésében szereplő százalékos átalányt alkalmazva a műveletek végrehajtása során fontos, hogy a közvetlen személyzeti költségeket kezdettől fogva gondosan megtervezzék, és szorosan és folyamatosan nyomon kövessék az e költségkategóriába tartozó költéseket. A 40 %-os átalány jellegéből adódóan az alulköltekezés a közvetlen személyzeti költségek tekintetében automatikusan kevesebb megtérített pénzt jelent az egyéb költségek tekintetében.

Példa

A művelet eredeti költségvetésében 350 000 EUR-t különítettek el a közvetlen személyzeti költségek kategóriájára és 140 000 EUR-t (40 % x 350 000 EUR) a fennmaradó költségek kategóriájára. A program végrehajtása során csak 230 000 EUR közvetlen személyzeti költséget jelentettek be. Ez azt jelenti, hogy az egyéb fennmaradó költségek tekintetében csak 92 000 EUR (40 % x 230 000 EUR) kerül megtérítésre.

2.2.5. *Százalékos átalány utazási és szállásköltségekhez (az Interreg-rendelet 41. cikkének (5) bekezdése)*

Az Interreg-rendelet 41. cikkének (5) bekezdése **a közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 15 %-áig** terjedő átalányról rendelkezik egy művelet utazási és szállásköltségeinek tekintetében anélkül, hogy a tagállamoknak számítást kellene végezniük az alkalmazandó százalékos arány megállapítására. Ez a százalékos átalány közvetlenül alkalmazandó az Interreg-műveletekben.

2.2.6. *A technikai segítségnyújtáshoz biztosított százalékos átalány konkrét esete (a CPR 36. cikkének (5) bekezdése)*

A CPR 36. cikkének (3) bekezdése szerint a technikai segítségnyújtáshoz nyújtott uniós hozzájárulás összege a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás megtérítése formájában teljesítendő a CPR alkalmazandó szabályaival összhangban (a CPR 51. cikkének b) pontja), vagy pedig százalékos átalány formájában (a CPR 51. cikkének e) pontja) (a százalékos átalány alkalmazása bizonyos helyzetekben kötelező – lásd alább ebben a fejezetben).

Hatály

A százalékos átalányfinanszírozás alkalmazásának választása a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik. A CPR 36. cikkének (3) bekezdése értelmében az említett választás a tagállamban megvalósítandó összes programra vonatkozik a teljes programidőszak során, és a későbbiekben nem változtatható meg. A tagállamoknak a CPR II. melléklet szerinti partnerségi megállapodásban értesíteniük kell a Bizottságot arról, hogy milyen uniós hozzájárulási formát választanak a technikai segítségnyújtás céljára.

A CPR 36. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban az MMIA-ból, a BBA-ból és a HAVE-ból támogatott programok, valamint az Interreg programok esetében a technikai segítségnyújtáshoz való uniós hozzájárulás csak százalékos átalány formájában nyújtható.

A technikai segítségnyújtáshoz nyújtott uniós hozzájárulásra vonatkozó százalékos átalányokat az egyes alapok esetében a CPR 36. cikkének (5) bekezdése, az Interreg programok esetében pedig az Interreg-rendelet 27. cikke állapítja meg.

Az, hogy a tagállam hogyan használja fel a technikai segítségnyújtásra vonatkozó átalánykifizetéseket, a tagállam felelőssége; nem kerül sor a százalékos átalány alapján megtérített összegek alapjául szolgáló költségek ellenőrzésére uniós szinten.

Kifizetési kérelmek

Amennyiben egy tagállam vagy egy Interreg program a százalékos átalányfinanszírozást technikai segítségnyújtásra használja, az érintett alapra vonatkozó, a CPR 36. cikke (5) bekezdésének b) pontjában és az Interreg-rendelet 27. cikkének (3) bekezdésében előírt vonatkozó százalékos átalányt automatikusan alkalmazni kell a Bizottsághoz benyújtott egyes kifizetési kérelmekben szereplő elszámolható kiadások teljes összegére vagy adott esetben a közkiadások teljes összegére. A CPR XXIII. mellékletében a „Kiadások prioritások szerinti bontásban” című táblázat D. oszlopában (az MMA, a HAVE és a BBA esetében a C. oszlop) szereplő átalányalapú technikai segítségnyújtás összegét automatikusan ki kell számítani az SFC2021 rendszerben a kifizetési kérelemben megadott adatok alapján.

Az átalányalapú technikai segítségnyújtás összegét nem kell jelenteni a CPR XXIII. mellékletének 2. függelékében, illetve az MMA, HAVE és BBA programok esetében a CPR XXIII. mellékletének 3. függelékében, azaz olyan egyedi célkitűzések tekintetében, amelyek esetében a feljogosító feltételek nem teljesülnek.

2.2.7. *A közösségvezérelt helyi fejlesztéshez nyújtott támogatás sajátosságai*

A CPR 34. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint az közösségvezérelt helyi fejlesztés alapokból történő támogatása lefedi a stratégia irányítását, monitoringját és értékelését, valamint szervezését, beleértve az érdekelt felek közötti cserék elősegítését. A CPR 34. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerint e költségek nem haladhatják meg a stratégiára fordított, közpénzből nyújtott hozzájárulás teljes összegének 25 %-át.

Az alábbi példa szemlélteti, hogyan lehet megtéríteni ezeket a költségeket az egyéb végrehajtási költségekre alkalmazott százalékos átalány alapján:

Példa

Az irányító hatóság korábbi tapasztalatok alapján felmérte, hogy egy helyi akciócsoport működési és szervezési költségei jellemzően hogyan aránylanak azokhoz a kiadásokhoz, amelyek a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó helyi műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során merülnek fel. Noha a CPR hatálya alá tartozó alapokból a működési és szervezési költségekhez nyújtott támogatás a CPR 34. cikkének (2) bekezdése értelmében nem haladhatja meg a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretében felmerült összes közkiadás 25 %-át, a tapasztalatok szerint a tényleges arány a legtöbb esetben ennél alacsonyabb.

Az irányító hatóság a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során felmerült kiadások 17 %-ának megfelelő átalányt határoz meg igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszer alapján a közös rendelkezésekről szóló rendelet 53. cikke (1) bekezdésének d) pontjával és 53. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban, az alábbi költségek fedezésére:

— működési költségek (a stratégia irányításához, monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó költségek, lásd a CPR 34. cikke (1) bekezdésének c) pontját),

— a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia szervezéséhez kapcsolódó költségek (az érdekeltek közötti információcsere megkönnyítése, a stratégia előmozdítása, valamint a potenciális kedvezményezettek támogatása érdekében a műveletek kidolgozása és a pályázatok előkészítése céljából, lásd a CPR 34. cikke (1) bekezdésének c) pontját).

Ha tehát a helyi akciócsoport részére a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtásához és a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítéséhez és végrehajtásához elkülönített költségvetés összege 1,5 millió EUR (1. típus), akkor a működési és szervezési költségeknek megfelelő legnagyobb költségvetés 1,5 millió EUR x 17 % = 255 000 EUR (2. típus). Következésképpen a helyi akciócsoport számára elkülönített költségvetés teljes összege 1,755 millió EUR.

A végrehajtási szakaszban ez azt jelenti, hogy minden esetben, amikor a kedvezményezett kéri a projekttel kapcsolatban felmerült kiadások megtérítését, működési és szervezési költségei fedezésére a helyi akciócsoport is kérheti ezen összeg 17 %-át.

Ha például a projekt során felmerült kiadások összege 1 000 EUR (1. típus), a helyi akciócsoport 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (2. típus) működési és szervezési költséget jelenthet be az irányító hatóságnak.

A százalékos átalány alapján bejelentett működési és szervezési költségeit a helyi akciócsoportnak nem kell dokumentumokkal igazolnia, a 17 % meghatározására szolgáló módszertannak azonban ellenőrizhetőnek kell lennie.

Megjegyzés: A százalékos átalány megállapítására szolgáló módszertannak nem kell szükségszerűen 25 %-os átalány alkalmazását eredményeznie. A százalékos átalány meghatározásához alkalmazott módszertantól függetlenül azonban a CPR 34. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében a működési és szervezési költségekre vonatkozóan előírt felső határt nem szabad túllépni.

2.3. **Egységköltségek**

Egységköltségek a megtérítés mindkét szintjén alkalmazhatók, azaz a felső szinten az uniós hozzájárulás megtérítésére (a CPR 51. cikkének c) pontja), az alsó szinten pedig a tagállamok által a kedvezményezettnek nyújtott vissza nem térítendő támogatásokra (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének b) pontja).

2.3.1. *Általános elvek*

Egységköltségek esetén a művelet elszámolható költségeinek egészét vagy egy részét a számszerűsített tevékenységek, a bemenetek, a kimenetek vagy az eredmények és az előre megállapított egységköltségek szorzatából számítják ki. Ez a lehetőség bármely művelettípus, projekttípus vagy projektrész esetében alkalmazható, amennyiben meg lehet határozni a tevékenységgel kapcsolatos mennyiségeket és a kapcsolódó egységköltségeket. **Az egységköltségek jellemzően a könnyen azonosítható mennyiségekre alkalmazhatók.**

Az egységköltségek a következők lehetnek:

— folyamatalapú, azaz bemenetekhez (pl. az oktató óránkénti egységköltségéhez) vagy kimenetekhez (pl. a képzés egy résztvevőjére eső óránkénti egységköltséghez) kapcsolódó,

— eredmény- vagy kimenetelalapú (pl. képzési bizonyítványt szerző személyenkénti egységköltség).

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek műveletekben való alkalmazásának célja a folyamatok egyszerűsítse valamennyi érintett érdekelt fél számára. Ezért az irányító hatóságoknak olyan inputokat, outputokat, eredményeket vagy kimeneteleket kell meghatározniuk, amelyek egyszerűsítést eredményeznek és könnyen rögzíthetők, nyomon követhetők stb. Az irányító hatóságoknak a folyamatalapú egységköltségek és az eredményalapú egységköltségek közötti választás során különös figyelmet kell fordítaniuk az ellenőrzési nyomvonalra is.

1. példa (ESZA+)

a) Folyamatalapú: Egy
1 000 órás, 20 fő számára szervezett, haladó IT-képzés esetében az elszámolható költségek a képzés óránkénti költségének és a képzésben résztvevők számának a szorzata alapján számíthatók ki. Az óránkénti költséget az irányító hatóság igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszer alkalmazásával előzetesen meghatározta, és rögzítette a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban.

Például abból a feltételezésből kiindulva, hogy az irányító hatóság a képzési költséget 7 EUR / képzési óra / képzési résztvevőben határozza meg, a projektre odaítélhető maximális támogatás 1 000 óra x 20 résztvevő × 7 EUR / óra / résztvevő = 140 000 EUR.

A művelet végén a végleges elszámolható költséget a képzésben részt vevők tényleges részvételével és a megtartott tanfolyamok száma szerint az egyes résztvevőkre eső tényleges óraszám alapján fogják meghatározni (amely óraszám tartalmazhat néhány igazolt hiányzást is). Továbbra is szükség lesz a képzésben részt vevők jelenléti íveinek pontos vezetésére. Ha végül csupán 18 fő vett részt a képzésben, közülük pedig 6 fő 900 órában, 5 fő 950 órában, 5 fő 980 órában, 2 fő pedig 1 000 órában, akkor az összes óraszám és a képzésben részt vevők szorzata:

900 x 6 + 950 x 5 + 980 x 5 + 1 000 x 2 = összesen 17 050 képzési óra.

Az elszámolható kiadások: 17 050 képzési óra x 7 EUR = 119 350 EUR.

b) Eredményalapú: Az
1 000 órás emelt szintű informatikai képzés 5 modulból és modulonként 200 órából áll. A 25 résztvevőnek nyújtott informatikai képzés teljes költségét a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében igazságos, méltányos és ellenőrizhető a módszer alapján állapították meg. A 140 000 EUR összköltséget ezután hozzárendelik a sikeres résztvevőkhöz. Figyelembe véve a múltbeli 20 %-os (azaz 5 résztvevős) hibaarányt, a résztvevőnkénti és sikeresen befejezett modulonkénti egységköltség 140 000 EUR / 20 résztvevő / 5 modul = 1 400 EUR (résztvevőnkénti és sikeres modulonkénti egységköltség).

Az ellenőrzési nyomvonalnak magában kell foglalnia a résztvevő támogathatóságát igazoló dokumentumot, valamint minden egyes támogatható részvevő vonatkozásában egy modul vagy a teljes tanfolyam sikeres elvégzésének az igazolását. Időnyilvántartásra nincs szükség.

2. példa (ERFA, eredményalapú)

A kedvezményezett egy regionális kamara, amely tanácsadási szolgáltatást szervez a régió kkv-i számára. Ezt a szolgáltatást a regionális kamara tanácsadói nyújtják. A kamara „tanácsadási” osztályának korábbi számlái alapján egy tanácsadási nap költségét 350 EUR/napra becsülik. A támogatást a következő képlet alapján fogják kiszámítani: napok száma x 350 EUR. Továbbra is szükség lesz pontos időnyilvántartásokra, amelyek részletesen feltüntetik a tanácsadási tevékenységeket és a tanácsadók jelenlétét.

3. példa (ESZA+, eredményalapú)

Egy hat hónapig tartó munkakeresési támogatási program (a továbbiakban: művelet) egységköltségek alapján finanszírozható (például 2 000 EUR személyre) a művelet mind a 20 olyan résztvevője tekintetében, aki elhelyezkedik, és az állását egy előre meghatározott időszakon keresztül – például hat hónapig – meg is tartja. A sikeres résztvevőnkénti 2 000 EUR egységköltséget az összes résztvevő költségeit figyelembe véve állapították meg. Az összeg ezért a nem sikeres résztvevők költségeit is fedezi.

A műveletre nyújtható maximális támogatás kiszámítása: 20 fő x 2 000 EUR / állás = 40 000 EUR.

Az elszámolható költségek végösszegét a művelet tényleges eredménye alapján számítják ki: ha csak 17 fő helyezkedett el a munkaerőpiacon és tartotta meg az állását az előírt időszakban, a kedvezményezettnek kifizetendő támogatás alapját képező végleges elszámolható költség 17 x 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Az ellenőrzési nyomvonalnak tartalmaznia kell azokat a dokumentumokat, amelyek igazolják, hogy a résztvevő elhelyezkedett a munkaerőpiacon, és az állását meg is tartotta az előírt időszakban.

4. példa (ETHAA, folyamatalapú)

A hajóhasználat napi díjtételeit múltbeli adatok (az elmúlt évek átlagai) alapján számítják ki. A projekthez rendelt napok számát ezt követően naplókkal kell igazolni.

5. példa (MMIA): Ugyanazon művelet különböző projektjeinek a finanszírozása – két különböző egységköltség alkalmazása

Az irányító hatóság 1 600 000 EUR összegű támogatást nyújt egy menedékkérőkkel foglalkozó állami ügynökségnek egy olyan művelethez, amely két tevékenységtípusra terjed ki: 1. harmadik országbeli állampolgárok első befogadási támogatása a tagállamba érkezésüket követően (legfeljebb 1 000 000 EUR), 2. nyelvi képzések menedékkérők számára (legfeljebb 600 000 EUR).

Az első befogadási támogatás esetében az irányító hatóság (múltbeli adatok alapján) 50 EUR/fő/nap egységköltséget állapított meg arra, hogy fedezzék a harmadik országbeli állampolgárok számára a fogadó államban a befogadási időszak során nyújtott segítség egy napra eső költségét. Az egységköltség összegébe belefoglalt költségkategóriák kiterjednek a fogadás valamennyi elemére (úgymint szállás, élelmiszerek és nem élelmiszer jellegű cikkek biztosítása, orvosi vizsgálat, tolmácsolás, kísérő nélküli kiskorúak felügyelete, tájékoztatás és tanácsadás). A támogatás maximális összege 1 nap x 50 EUR x 20 000 harmadik országbeli állampolgár = 1 000 000 EUR.

Az erre az egységköltségre vonatkozó ellenőrzési nyomvonal kötelező elemei a támogatott harmadik országbeli állampolgárok aláírt és dátummal ellátott listája, tartózkodásuk időtartama (napokban), tisztviselőjük (ha van) és/vagy egyedi azonosítójuk (bármely dokumentum, amely igazolja a személy személyazonosságát), valamint a nyújtott támogatás igazolása (pl. a nyújtott élelmiszerek és nem élelmiszer jellegű cikkek aláírt és dátummal ellátott listája, aláírt és dátummal ellátott tanácsadási jelenléti ív, felhatalmazott egészségügyi szakember által kiállított, aláírt és dátummal ellátott feljegyzés).

Az elszámolható kiadásokat az első befogadási támogatás tényleges napjai és a támogatott harmadik országbeli állampolgárok száma alapján számítják ki. Ez azt jelenti, hogy ha például 1 000 harmadik országbeli állampolgár részesült támogatásban, akik közül 500 fő 20 napig, 500 fő pedig 10 napig részesült támogatásban, akkor az összes nap/személy egyenlő: 500 x 20 + 500 x 10 = 15 000 nap/támogatott személy. Az elszámolható kiadások összege = 15 000 x 50 EUR = 750 000 EUR.

A nyelvi képzés esetében az irányító hatóság (múltbeli adatok alapján) 10 EUR/óra/személy egységköltséget állapított meg egy óra (az óra hossza 60 perc) költségeinek fedezésére egy résztvevő/menedékkérő számára, hogy megfelelő méretű csoportokban (csoportonként legfeljebb 15 résztvevő) legfeljebb 60 órás nyelvtanfolyamon vegyen részt. Az egységköltség összegébe belefoglalt költségkategóriák fedezik a nyelvi képzés valamennyi költségét (így a személyzeti költségeket, a képzési helyiségek bérleti költségeit, a képzési anyagokat). A projektre nyújtott támogatás maximális összege 60 óra x 1 000 résztvevő x 10 EUR/óra/résztvevő = 600 000 EUR.

A kiadásokat alátámasztó ellenőrzési nyomvonalnak tartalmaznia kell a résztvevők tényleges részvételét (óraszámát) és a tanfolyam időtartamát nyomon követő igazolást/dokumentumo(ka)t, a résztvevők/menedékkérők személyazonosságát megerősítő dokumentumokat, valamint a nyelvtanfolyam időzítését és tartalmát, a csoport méretét (legfeljebb 15 fő) és az óra szokásos hosszát (60 perc) szabályozó dokumentumokat.

Az elszámolható kiadásokat az egyes menedékkérőknek/résztvevőknek nyújtott képzési órák tényleges száma alapján számítják ki. Ez azt jelenti, hogy ha például csak 900 menedékkérő/résztvevő vett részt a képzésben, közülük 750 fő 60 órában, 50 fő 55 órában, 100 fő pedig 50 órában, akkor az összes óraszám x résztvevő egyenlő: 750 × 60 + 50 × 55 + 100 x 50 =
52 750 összes képzési óra × résztvevő. Az elszámolható kiadások összege = 52 750 x 10 EUR = 527 500 EUR.

Tekintve azt, hogy két különböző projekt / tevékenység alkotja ugyanazon művelet elkülönülő részeit, és ezek a művelet különböző költségeit fedik le, nem áll fenn a kettős finanszírozás kockázata, mert az egyes tevékenységek / projektek költségei egyértelműen elkülönülnek.

2.3.2. *Órabér alapján kiszámított személyzeti költségek (a CPR 55. cikkének (2)–(4) bekezdése)*

A CPR 55. cikkének (2) bekezdése két konkrét módszert ismertet a közvetlen személyzeti költségek kiszámítására ([13]). Mindkét lehetőség alkalmazható óradíj kiszámítására a közvetlen személyzeti költségek meghatározása érdekében.

Ez a két módszer a következő:

— az órabér kiszámítása úgy, hogy az éves bruttó foglalkoztatási költségeket elosztják 1 720 órával, a CPR 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja,

— az órabér kiszámítása úgy, hogy a havi bruttó foglalkoztatási költségeket elosztják az átlagos havi munkaidővel, a CPR 55. cikke (2) bekezdésének b) pontja.

Az irányító hatóság dönt az alkalmazandó módszerről. A CPR 55. cikke (2) bekezdésének b) pontjában bevezetett lehetőség alkalmazható abban az esetben is, ha rendelkezésre állnak az éves bruttó foglalkoztatási költségekre vonatkozó adatok. A kiszámított közvetlen személyzeti költségek az adott művelet végrehajtásához kapcsolódnak. A „művelet végrehajtását" úgy kell érteni, hogy az a művelet valamennyi lépését magában foglalja.

Példa

A K+F és az innováció területén a kkv-kat megcélzó bizonyos projekttípusok esetében gyakran a személyi jellegű költségek képezik a kulcsfontosságú elemet. Az egységköltségek alkalmazásának lehetősége e kkv-k számára üdvözlendő egyszerűsítést jelent. A tevékenységek egységköltségét ez esetben a személyzet által ténylegesen ledolgozott órákra alkalmazott órabérben fejezik ki. Az órabért előzetesen meghatározzák a művelet támogatásának a feltételeit ismertető dokumentumban, amely a pénzügyi támogatás legmagasabb összegét a maximálisan ledolgozható órák száma és az egységköltség szorzatában rögzíti (a részt vevő személyzet számított költségei).

A ténylegesen felmerült költségek legjobb közelítésére törekedve, valamint a régiók és ágazatok közötti eltérések figyelembevétele érdekében, az egységköltséget óránkénti személyzeti költségként határozzák meg a következő képlet szerint (*a CPR 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján*):

Óránkénti személyzeti költség = a legfrissebben dokumentált éves bruttó költségek (részletesen lásd a 2.2.1. fejezetet arról, hogy mely költségek vehetők figyelembe) osztva 1 720 órával.

Például: Órabér = 60 000 EUR/1 720 óra = 34,88 EUR/óra.

A műveletre nyújtott pénzügyi támogatást az órabér, valamint a tényleges és igazolt, ledolgozott munkaórák számának szorzataként számítják ki. Ehhez az szükséges, hogy a kkv-k megőrizzék a személyzet által a projekttel kapcsolatban ledolgozott órákra vonatkozó igazoló dokumentumokat (pl. az informatikai rendszerből kinyert munkaidő-kimutatásokat), továbbá az irányító hatóságnak meg kell őriznie az óránkénti személyzeti költségeket igazoló valamennyi dokumentumot. Elvben az igazolt, ledolgozott óraszám csökkentése a kifizetendő végleges összeg csökkentését eredményezi.

([13]) A közvetlen személyzeti költségeket a CPR-ben meghatározott más módszerrel – például az 1 720 órától eltérő nevezőjű egységköltségeket a CPR 53. cikke (1) bekezdésének b) pontja és 53. cikkének (3) bekezdése alapján – is meg lehet állapítani.

Alternatív példa: *A fentiekkel megegyező, az óránkénti személyzeti költség kiszámítása azonban a következők szerint történik.*

Óránkénti személyzeti költség = a legfrissebben dokumentált éves bruttó költségek (részletesen lásd a 2.2.1. fejezetet arról, hogy mely költségek vehetők figyelembe) osztva a törvényes munkaórák átlagos számával (az éves rendes szabadságokat is figyelembe véve).

Például: Órabér = 60 000 EUR / (1 980 óra – 190 óra éves rendes szabadság) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR/óra.

Az órabér kiszámítása úgy, hogy a legfrissebben dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségeket elosztják 1 720 órával, A Cpr 55. Cikke (2) Bekezdésének A) Pontja

A CPR 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti első lehetőség a közvetlen személyzeti költségek meghatározása az órabér alábbiak szerinti kiszámításával:

$$\text{Óránkénti személyzeti költségek} = \frac{\text{a legfrissebben dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségek}}{1\,720}$$

A nevező, vagyis az **1 720 óra, a rendes éves „munkaidő”, amely közvetlenül alkalmazható anélkül, hogy a tagállamnak bármilyen számítást kellene végeznie**. Ez az adat a tagállamok átlagos heti munkaidejének 52 héttel megszorzott értéke, csökkentve az éves fizetett szabadságra és az átlagos éves munkaszüneti napokra jutó idővel. Egy teljes munkaidős egyenértéket (FTE) jelent, és minden olyan helyzetben alkalmazható, amikor a munkavállaló teljes munkaidőben dolgozik. Ez akkor is érvényes, ha a nemzeti joggal vagy az alkalmazandó kollektív szerződéssel összhangban a teljes munkaidős egyenérték heti 40 óránál kevesebb.

A részmunkaidőben dolgozó személyek esetében az 1 720 óra megfelelő hányadát kell alkalmazni. Például egy csak 50 %-ban dolgozó személy órabérének a kiszámításához (vagyis 0,5 a teljes munkaidős egyenérték a kedvezményezett esetében) a nevező 860 óra (1 720 x (50/100) = 860). Erre vonatkozóan a munkaszerződésben vagy a kinevezési határozatban meghatározott munkaidőt kell alapul venni.

A számlálót azonban indokolni kell. A CPR „a legfrissebben dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségeket” említ. A CPR azonban **nem határozza meg a bruttó foglalkoztatási költségeket**. A CPR 63. cikkének (1) bekezdésével összhangban a támogathatósági szabályoknak meg kell határozniuk, hogy mit fedeznek az éves bruttó foglalkoztatási költségek, figyelembe véve a szokásos számviteli gyakorlatokat (lásd a 3.2.1. fejezetet). Az alkalmazandó szabályok például meghatározhatják, hogy a munkahelyre való ingázás költségei a bruttó foglalkoztatási költségek részét képezik.

A rendelet megemlíti az órabérnek a „**legfrissebben**” dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költség alkalmazásával történő kiszámítását. Ez azt jelenti, hogy a felhasznált adatoknak a rendelkezésre álló legfrissebbeknek kell lenniük. Ezért a kedvezményezett múltbeli adatain alapuló számítási módszer általában nem releváns. A CPR 55. cikkének (2) bekezdésében szereplő „legfrissebben” kifejezéssel azt kívánják biztosítani, hogy a felhasznált adatok a legfrissebbek legyenek, vagyis a tényleges közvetlen személyzeti költségeket mutassák.

Az éves bruttó foglalkoztatási költségnek **nem kell naptári vagy pénzügyi évhez kapcsolódnia** (például lehet 2022 októbere és 2023 szeptembere közötti időszakra vonatkozó adat). Az a fontos, hogy a bruttó foglalkoztatási költség egy teljes 12 hónapos időszakot öleljen fel. Ez lehet a (művelet vagy a program) jelentéstételi időszakának a végét megelőző 12 hónapos időszak, a művelet támogatásának a feltételeit rögzítő dokumentumot megelőző 12 hónapos időszak vagy az előző naptári év 12 hónapja. A CPR 55. cikkének (4) bekezdésével összhangban, amennyiben nem állnak rendelkezésre teljes 12 hónapos időszakra vonatkozó adatok, akkor az adatok

— származtathatók a rendelkezésre álló dokumentált bruttó foglalkoztatási költségekből (például ha egy a munkavállalóra vonatkozóan rendelkezésre áll négy hónap adata, akkor az irányító hatóság azt felhasználhatja, és extrapolálhatja az éves bruttó foglalkoztatási költségre, figyelembe véve adott esetben olyan tényezőket, mint a törvényes szabadság miatti vagy az úgynevezett 13. havi kifizetések).

— származtathatók a foglalkoztatási dokumentumból (pl. foglalkoztatási vagy munkaszerződésből vagy kinevezési határozatból).

Az éves bruttó foglalkoztatási költségek alapulhatnak e konkrét személy tényleges foglalkoztatási költségein. Ha a személy nem dolgozta le az egész hónapot (pl. a szerződés kezdete nem a hónap elejére esik, és így a rendelkezésre álló adatok nem fedik le a teljes hónapot), extrapolált értékek vehetők alapul, amelyek jól tükrözik egy 12 hónapos időszak tényleges költségeit.

Az éves bruttó foglalkoztatási költségek alapulhatnak a munkavállalók nagyobb csoportja – például az azonos besorolási fokozat vagy hasonló mérőszámok alapján megállapított csoport – foglalkoztatási költségeinek átlagán is, amely korrelál a foglalkoztatási költségek szintjével.

A legfrissebb éves bruttó foglalkoztatási költségeket dokumentálni kell: ez történhet elszámolásokkal, bérszámfejtési jelentésekkel, nyilvánosan hozzáférhető megállapodásokra vagy dokumentumokra való hivatkozással stb. Az igazoló dokumentumoknak ellenőrizhetőknek kell lenniük.

Bizonyos helyzetekben az órabér összege a projekt megkezdése után is meghatározható. Meghatározható például, hogy egy munkavállaló mikor vesz részt a projektben (a munkaszerződés aláírása vagy az alkalmazott munkakörének módosulása), illetve hogy a kedvezményezett mikor jelenti be a személyzeti költségeket az irányító hatóságnak. Ez utóbbi esetben azonban a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumban meg kell határozni az alkalmazandó módszertant is.

Az órabér kiszámítása úgy, hogy a havi bruttó foglalkoztatási költségeket elosztják az átlagos havi munkaidővel, a Cpr 55. Cikke (2) Bekezdésének B) Pontja.

Az órabér kiszámítása során a közvetlen személyzeti költségeknek a CPR 55. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján történő meghatározása érdekében a tagállam(ok) feladata, hogy meghatározza/meghatározzák az átlagos havi munkaidőt a foglalkoztatási dokumentumban foglalt alkalmazandó nemzeti szabályokkal összhangban.

Az elszámolható személyzeti költségek meghatározása a kiszámított órabér alkalmazásával

A ledolgozott munkaórák számát az adott program támogathatósági szabályaival összhangban kell meghatározni. A CPR 55. cikkének (3) bekezdésével összhangban a személyenként egy adott évre vagy hónapra bejelentett teljes óraszám nem haladhatja meg az órabér számításához felhasznált óraszámot.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben a nevező 1 720 óra volt, a bejelentett munkaórák száma nem haladhatja meg az 1 720 órát; ez utóbbi maximum annyi órát jelent, amennyi bejelenthető egy adott műveletben való munkavégzés vonatkozásában egy 12 hónapos időszakra. Ha az 1 720 arányos részét alkalmazták nevezőként, akkor ugyanez az elv alkalmazandó (pl. az 50 %-os részmunkaidős szerződéssel rendelkező alkalmazottak esetében a nevező 860 óra; így 860 óra az érintett személyzet tekintetében évente bejelenthető maximális óraszám). A több műveletre kijelölt személyzet esetében a felső határ az egyes műveletekre arányosan alkalmazandó, és nem haladhatja meg az adott személyzetre vonatkozóan 12 hónapos időszakra bejelenthető órák maximális számát.

A CPR 55. cikke (2) bekezdésének b) pontja esetében az érintett személy átlagos havi munkaidejeként bejelentett óráknak nem feltétlenül kell megegyezniük a ténylegesen ledolgozott órák számával; figyelembe kell venni a foglalkoztatási dokumentumban meghatározott havi átlagos munkaidőt az alkalmazandó nemzeti szabályoknak megfelelően. Az elszámolható személyzeti költségek kiszámításához bejelentett órák száma azonban nem haladhatja meg az órabér számításához felhasznált óraszámot a CPR 55. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint.

Abban az esetben, ha az órabért a CPR 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján számítják ki, csak a ténylegesen ledolgozott órákat kell figyelembe venni az elszámolható személyzeti költségek kiszámításához és bejelentéséhez, mivel az 1 720 standard nevező már levonja az éves szabadságot és a munkaszüneti napokat. A betegszabadság akkor jelenthető be személyzeti költségként, ha a kapcsolódó költségeket a kedvezményezett viseli (vagyis azok a kedvezményezettnél merülnek fel). Ha a költségeket harmadik fél fedezi (pl. hosszú ideig tartó betegszabadság esetén, amikor a költségeket a társadalombiztosítási rendszer fedezi), illetve fizetés nélküli szabadság vagy olyan (pl. indokolatlan) távollétek esetében, amikor a kedvezményezettnél nem merülnek fel költségek, **a vonatkozó le nem dolgozott órák/napok nem vehetők figyelembe a bejelenthető elszámolható személyzeti költségek meghatározásakor**. Ennek az az oka, hogy ezekben az esetekben a kedvezményezettnél nem merülnek fel költségek. Abban az esetben azonban, ha a betegszabadságon (vagy más típusú szabadságon) lévő személyt helyettesítő további alkalmazottak miatt merül fel személyzeti költség, ezek a személyzeti költségek elszámolhatók (azaz a megfelelő ledolgozott órákat figyelembe kell venni az elszámolható személyzeti költségek kiszámításakor).

A CPR 55. cikke (2) bekezdése a) vagy b) pontjának alkalmazása esetén az órabérre adódó összeget egységköltségnek kell tekinteni. Ez az egységköltség felhasználható a személyzeti költségekhez kapcsolódó kiadások megtérítésére, továbbá a közvetlen személyzeti költségek kiszámítására, amelyek alapköltségekként szolgálnak a százalékos átalányok alkalmazásához (például a CPR 54. cikk első albekezdésének b) pontja szerinti 15 %-os átalány alkalmazásával), vagy az összes többi fennmaradó elszámolható költség kiszámítására a 40 %-os átalány alkalmazásával a CPR 56. cikke (1) bekezdésével összhangban. Több éven át végrehajtott projekt esetén az irányító hatóság dönthet úgy, hogy amint új adatok válnak elérhetővé, **aktualizálja a személyzeti költségek alapjául szolgáló órabért**, vagy ugyanazt az értéket is alkalmazhatja a teljes végrehajtási időszak során. Ha a végrehajtási időszak különösen hosszú, jó gyakorlat lehet a módszertanban köztes lépések meghatározása arra vonatkozóan, hogy mikor és hogyan lehetne felülvizsgálni a személyzeti költségek alapjául szolgáló órabért (kiigazítási módszer).

A műveleten részmunkaidőben, havi rögzített munkaidő alapján dolgozó személyzet, a Cpr 55. Cikkének (5) Bekezdése

Ha a munkavállalók valamely műveleten részmunkaidős megbízás keretében, de havi rögzített munkaidőarány alapján dolgoznak, a CPR 55. cikkének (5) bekezdése értelmében nem áll fenn külön munkaidő-nyilvántartási rendszer létrehozásának kötelezettsége. A munkáltatónak azonban külön dokumentumot kell kiadnia, amelyben rögzíti a havonta a műveletre fordított munkaidő **százalékos arányát**, és ez a rögzített százalékos arány alkalmazható az elszámolható közvetlen személyzeti költségek kiszámításához. Ez a százalékos arány a munkaszerződésben is rögzíthető. Ha például egy személy a munkaidejének 60 %-át dolgozza le egy adott projektben, úgy az adott személyhez kapcsolódó elszámolható közvetlen személyzeti költségek megállapíthatók az (akár tényleges költségeken, akár számított egységköltségen alapuló) bruttó foglalkoztatási költségek 60 %-ában.

Példa

Különböző egységköltségek állapíthatók meg a projektekben részt vevő munkavállalók különböző csoportjaira, például a projektmenedzser, a kulcsfontosságú feladatokat ellátó alkalmazottak és az adminisztratív személyzet tekintetében megállapított egységköltségek. A különbségeknek objektív szempontokhoz kell kapcsolódniuk annak biztosítása érdekében, hogy az egységköltségek megbízható referenciaként szolgáljanak a tényleges költségek tekintetében.

A személyzet minden egyes csoportja esetében meghatározhatók az iskolai végzettségre vagy a munkatapasztalatra vonatkozó feltételek. Például mesterképzésben szerzett diploma egy csoport (1. csoport), alapképzésben szerzett diploma egy második csoport (2. csoport) tekintetében, valamint megfelelő szakképesítés egy harmadik csoport tekintetében (3. csoport). Ebben az esetben egy adott csoport egységköltségének a megtérítését az adott csoporthoz kapcsolódó feltétel teljesítésétől kell függővé tenni (pl. az 1. csoport egységköltségének megtérítéséhez az ellenőrzési nyomvonalnak tartalmaznia kell a mesterdiplomát).

2.4. **Egyösszegű átalányok**

Egyösszegű átalányok a megtérítés mindkét szintjén alkalmazhatók, azaz a felső szinten az uniós hozzájárulás megtérítésére (a CPR 51. cikkének d) pontja), az alsó szinten pedig a tagállamok által a kedvezményezettnek nyújtott vissza nem térítendő támogatásokra (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének c) pontja).

2.4.1. *Általános elvek*

Egyösszegű átalányok esetében egy művelet vagy projekt valamennyi elszámolható kiadását vagy elszámolható kiadásainak egy részét megfelelően megindokolt, előre meghatározott összeg alapján számítják ki, a megtérítésre pedig akkor kerül sor, ha az előre meghatározott tevékenységek és/vagy eredmények teljesülnek.

Az egyösszegű átalányok megfelelőek lehetnek abban az esetben, ha az egységköltségek nem jelentenek megfelelő megoldást, mivel nincsenek könnyen azonosítható mennyiségek, például eszköztár kidolgozásához, nyílt közösségi rendezvény, szeminárium megszervezéséhez stb.

Egyes esetekben az irányító hatóságok kedvezőtlennek találhatják egyösszegű átalányok alkalmazását, mivel az eredményt általában elértnek vagy nem elértnek tekintik, ami bináris kifizetési helyzetet eredményez, vagy a teljes körű teljesítéstől függő kifizetés elmaradásához vezet. **Ez mérsékelhető bizonyos előre meghatározott, köztes mérföldkövek eléréséhez kapcsolódó szakaszos kifizetések beillesztésével.**

1. példa: ERFA

A helyi termékek támogatása érdekében kisvállalkozások egy csoportja közösen kíván részt venni egy kereskedelmi vásáron.

Az irányító hatóság az állami támogatás kiszámítása céljából egyösszegű átalány alkalmazása mellett dönt. Ehhez a vállalkozások csoportját felkérik, hogy terjesszen elő az elárusítóhely bérlésével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségeket tartalmazó költségvetési javaslatot. E költségvetési javaslat alapján 20 000 EUR egyösszegű átalányt állapítanak meg. A kedvezményezett részére történő kifizetésre a vásáron való részvételre vonatkozó bizonyíték alapján kerül sor. A költségvetési tervezet értékelését és a költségvetési tervezet valamennyi kategóriája költségeinek kiszámítására vagy indokolására vonatkozó kapcsolódó igazoló dokumentumokat ellenőrzés céljából meg kell őrizni.

2. példa: ESZA+

Egy gyermekgondozási szolgálatot üzemeltető nem kormányzati szervezet támogatást igényel új tevékenység elindításához. A szervezet egy részletes költségvetési tervezet benyújtásával egyösszegű átalány formájában kér támogatást a tevékenység megkezdéséhez és egy éven keresztül történő folytatásához. A tevékenységet ettől függetlenül az első évet követően is fenntartaná. Az egyösszegű átalány ebben az esetben fedezné például a gyermekek gondozásáért egy éven keresztül felelős egy személy fizetéséhez kapcsolódó kiadásokat, az új felszerelések értékcsökkenését, az ezen új tevékenységhez kapcsolódó reklámköltségeket, valamint az ügyvitellel és számvitellel, a víz-, villamosenergia- és hőszolgáltatással, illetve a helyiségbérléssel kapcsolatos közvetett költségeket.

A részletes költségvetés-tervezet alapján e költségek fedezésére az irányító hatóság 47 500 EUR átalányösszeget biztosít. A művelet végén ezt az összeget az eredmény alapján fizetnék ki a nem kormányzati szervezet számára; ha a megállapodás szerinti számú további (10) gyermeket gondoznak. Ennek következtében nem lenne szükséges az ehhez a tevékenységhez kapcsolódóan ténylegesen felmerült költségek igazolása.

Ez ugyanakkor azt jelenti, hogy ha csupán kilenc gyermek felügyeletét látnák el, az elszámolható költség nulla lenne, és nem kerülne sor az egyösszegű átalány kifizetésére. Ennek enyhítése érdekében a művelet támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentumban meg lehetne adni egy mérföldkövet, amely szerint öt gyermek gondozása esetén a teljes összeg felét (23 750 EUR) kifizetik.

3. példa: ESZA+

Egy nem kormányzati szervezet a tagállami régióban élő roma közösség társadalmi és gazdasági helyzetéről kíván helyi szemináriumot szervezni, és eszköztárat kidolgozni. A művelet támogatásának a feltételeit ismertető dokumentum tartalmaz egy részletes költségvetési tervezetet és felvázolja a támogatás célkitűzéseit, vagyis 1. a szeminárium megszervezését és 2. eszköztár kidolgozását, hogy felhívják a régió munkáltatóinak figyelmét azokra a sajátos problémákra, amelyekkel a romák szembesülnek.

A művelet jellege miatt (egységköltségekkel nem könnyen számszerűsíthető költségekkel való működés), az irányító hatóság úgy dönt, hogy egyösszegű átalányt alkalmaz.

Az egyösszegű átalány kiszámítása céljából az irányító hatóság mindegyik műveletre részletes költségvetési tervezetet kér be: a részletes költségvetési tervezet megtárgyalását követően az egyösszegű átalányt a következők szerint állapítják meg: 45 000 EUR, két projektre felosztva úgy, hogy a szemináriumra 25 000 EUR, az eszköztárra pedig 20 000 EUR jut.

A művelet támogatásának a feltételeit ismertető dokumentumban foglalt feltételek betartása (a szeminárium megszervezése, az eszköztár kidolgozása) esetén 45 000 EUR tekinthető elszámolható költségnek. Igazoló dokumentumokra lesz szükség annak igazolására, hogy a szemináriumot megszervezték, és elkészült a végleges teljes eszköztár.

Amennyiben csupán a projektek egyikét (például a szemináriumot) valósítják meg, akkor a támogatást erre a részre (25 000 EUR) csökkentik, attól függően, hogy miben állapodtak meg a művelet támogatásának a feltételeit ismertető dokumentumban.

4. példa: ETHAA

Termelői szervezetek termelési és értékesítési terveinek elkészítéséhez és végrehajtáshoz nyújtott támogatás.

Az egyösszegű átalány (amelyet a terv végrehajtására vonatkozó éves jelentés jóváhagyásakor kell kifizetni) múltbeli adatokon alapul (a termelői szervezetek által korábban benyújtott óraszámok és egyéb költségek). A termelési és értékesítési tervek elkészítése és végrehajtása feloszthető különböző tevékenységekre egy átlagköltség meghatározása érdekében, amelyet aztán meg kell szorozni az alkalmazandó támogatási intenzitással.

2.5. **Egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinálása**

A CPR 53. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi az irányító hatóságok számára, hogy öt lehetőség közül válasszanak a CPR szerinti támogatások kezelésére. A CPR 53. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban az első négy módszer (a költségfüggetlen finanszírozás kivételével) kombinálható ugyanazon műveleten belül. Ez a lehetőség azonban a következő feltételekhez kötött **ugyanazon költségkategória kettős finanszírozásának az elkerülése érdekében**:

(1) az egyes módszereknek az elszámolható költségek különböző kategóriáit kell lefedniük; vagy

(2) azokat ugyanazon műveleten belül különböző projektekre kell alkalmazni; vagy

(3) azokat egy műveleten belül különböző szakaszok vonatkozásában kell alkalmazni.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazhatók ugyanazon műveleten belül tényleges költségként bejelentett költségekkel vagy egy másik egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján megtérített költségekkel együtt.

Ezenkívül egy százalékos átalányként kiszámított összeg felhasználható egy másik százalékos átalány alapjaként: a közvetett költségek megtérítésére meghatározott, legfeljebb 15 %-os átalány alkalmazható a (közvetlen személyzeti költségeken kívüli) közvetlen költségek 20 %-áig terjedő átalányként kiszámított közvetlen személyzeti költségekre.

1. példa: Ugyanazon művelet különböző projektjeinek finanszírozása (ESZA+)

Példa olyan műveletre, amely egy fiatal munkanélküliek számára tartott képzési projektet kapcsol össze az azt követő, a régió potenciális munkáltatóit célzó szemináriummal:

A képzéssel összefüggésben felmerült költségek egységköltségek alapján fizethetők (például 1 000 EUR/képzési nap). A szeminárium esetében a kifizetés egyösszegű átalányok alapján történik.

Mivel ugyanazon művelet részét képező két különböző projektről van szó, nem áll fenn a kettős finanszírozás kockázata, mert a két projekt költségei egyértelműen elkülönülnek.

2. példa: Ugyanazon művelet egymást követő szakaszai (ESZA+)

Példa egy már megkezdett és tényleges költségek alapján kezelt műveletre, amelyet az irányító hatóság a továbbiakban egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján kíván irányítani. A művelet két szakaszát egyértelműen meg kell határozni. Az első szakaszra vonatkozó számítás az egy adott időpontig ténylegesen felmerült költségek alapján végezhető. A jövőbeni kiadásokat érintő második szakaszra vonatkozó számítás történhet egységköltség alapján, feltéve, hogy az egységköltség nem fedez semmilyen korábban már támogatott kiadást.

Amennyiben ezt a lehetőséget alkalmazzák, annak valamennyi azonos helyzetű kedvezményezettre vonatkoznia kell (átláthatóság és egyenlő bánásmód). Ezzel összefüggésben adminisztratív terhek merülhetnek fel, mivel szükségessé válik a művelet támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentum nem tervezett módosítása. A tagállami hatóságoknak mindkét szakasz tekintetében el kell készíteniük a művelet egyértelmű, részletes leírását. A műveletet legalább két külön, jól meghatározható – a két érintett szakaszt tükröző – pénzügyi és lehetőség szerint fizikai vagy fejlesztési időszakra kell felosztani. Ennek célja az átlátható végrehajtás és nyomon követés biztosítása, valamint az ellenőrzések megkönnyítése.

3. példa: Az elszámolható költségek különböző kategóriái (ESZA+)

Példa egy olyan képzésre, amelyben az alábbiak szerepelnek:

— egységköltség az oktatók bérére, például 450 EUR/nap,

— tényleges költségek: bérelt helyiség = 800 EUR/hónap bérleti szerződésenként 12 hónapra,

— százalékos átalány a közvetett költségekre, például a közvetlen költségek 10 %-a.

A képzés végén – amennyiben az oktatók 200 napig történő alkalmazása indokolt volt – a támogatás kifizetése a következők szerint történik:

Közvetlen költségek (1. típus ([14])):

az oktatók bére: 200 nap x 450 EUR = 90 000 EUR

oktatóterem: 12 hónap x 800 EUR = 9 600 EUR

a közvetlen költségek összege: 99 600 EUR

Közvetett költségek (2. típus): a közvetlen költségek 10 %-a = 10 % x 99 600 EUR = 9 960 EUR

Elszámolható kiadások: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR

Ebben az esetben különböző kategóriákba tartozó költségekről van szó: az oktatók bére, a terem bérleti költségei, közvetett költségek. Annak ellenőrzéséhez azonban, hogy nem áll-e fenn kétszeri finanszírozás, a hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az egységköltség ne legyen összefüggésben semmilyen, a terem bérletével kapcsolatos, vagy egyéb közvetett költséggel (például az adminisztratív személyzet vagy a könyvelő fizetésével). Megfordítva: ugyanez vonatkozik azon közvetett költségek meghatározására, amelyek nem lehetnek összefüggésben a terem bérletének egységköltségei vagy tényleges költségei által fedezett költségekkel.

Amennyiben fennáll az átfedések kockázata, vagy nem lehet bizonyítani azok hiányát, az irányító hatóságnak a megfelelőbb lehetőséget kell kiválasztania, hogy elejét vegye bármilyen kettős finanszírozásnak (vagy annak kockázatának).

Példák a CPR-BEN **nem engedélyezett** egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációira

A CPR 56. cikke, valamint 55. cikkének (1) bekezdése	A CPR 54. cikke és a CPR 56. cikke
A művelet fennmaradó költségeinek fedezésére felhasznált támogatható közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 40 %-áig terjedő átalány (a CPR 56. cikke) nem alkalmazható a közvetlen személyzeti költségektől eltérő közvetlen költségek legfeljebb 20 %-áig terjedő átalány alapján kiszámított személyzeti költségekre (a CPR 55. cikkének (1) bekezdése). Indokolás: Ez nem lehetséges a CPR 56. cikkének (3) bekezdése miatt, mivel ugyanazon költségkategória (azaz a személyzeti költségek) esetében nem lehetséges az, hogy a művelet összes fennmaradó költségére vonatkozó százalékos átalány kiszámításának alapául szolgáljon, ugyanakkor pedig százalékos átalányként számítsák ki a költségek azon része alapján, amely a művelet fennmaradó költségeiben (azaz a közvetlen költségekben) szerepel.	Az elszámolható közvetlen költségek 7 %-áig / az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig / az elszámolható közvetlen költségek 25 %-áig terjedő átalány (a CPR 54. cikke) a közvetett költségek kiszámításához (a CPR 54. cikke) nem kombinálható a művelet fennmaradó elszámolható költségeinek finanszírozására használt, az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-áig terjedő százalékos átalánnyal (a CPR 56. cikke). Indokolás: ugyanazt a költségkategóriát (azaz a közvetett költségeket) kétszer fedeznék.

Példák egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációira

Az alábbi táblázat áttekintést nyújt az egyszerűsített költségelszámolási módszerek azon kombinációiról, amelyek általában lehetségesek / nem lehetségesek. Ugyanakkor azonban minden helyzetet eseti alapon kell elemezni.

Az irányító hatóságoknak egyértelműen meg kell határozniuk a vonatkozó (közvetlen/közvetett) költségkategóriákat, és biztosítaniuk kell, hogy ne kerüljön sor a fedezett költségek kettős finanszírozására.

(I – igen, lehetséges, N – nem, nem lehetséges)

Kombinációk	A személyzeti költségek 20 %-áig	A közvetett költségek 7 %-áig	A közvetett költségek 15 %-áig	Az utazási költségek 15 %-áig	Órabérben meghatározott személyzeti költségek (*)	Az összes egyéb költség legfeljebb 40 %-áig
A személyzeti költségek 20 %-áig		I	I	I	N	N

([14]) A különböző költségtípusok magyarázatát lásd a 2.2.1. fejezetben.

Kombinációk	A személyzeti költségek 20 %-áig	A közvetett költségek 7 %-áig	A közvetett költségek 15 %-áig	Az utazási költségek 15 %-áig	Órabérben meghatározott személyzeti költségek (*)	Az összes egyéb költség legfeljebb 40 %-áig
A közvetett költségek 7 %-áig	I		N	I	I	N
A közvetett költségek 15 %-áig	I	N		I	I	N
Az utazási költségek 15 %-áig	I	I	I		I	N
Órabérben meghatározott személyzeti költségek (*)	N	I	I	I		I
Az összes egyéb költség legfeljebb 40 %-áig	N	N	N	N	I	

(*) A CPR 55. cikkének (2) bekezdése, vagyis az 1 720 órás módszer vagy a legfrissebben dokumentált, havi bruttó foglalkoztatási költség osztva a művelet átlagos havi munkaidejével.

3. FEJEZET: EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI MÓDSZEREK MEGÁLLAPÍTÁSA

3.1. **Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket előzetesen kell meghatározni**

Az uniós hozzájárulás megtérítése tekintetében egyszerűsített költségelszámolási módszerek csak azt követően alkalmazhatók, hogy azokat jóváhagyták a programot vagy annak módosítását jóváhagyó bizottsági határozattal, vagy azt követően, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktussal elfogadták azokat CPR 94. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

A tagállamok által a kedvezményezettnek nyújtott támogatások megtérítéséhez használt egyszerűsített költségelszámolási módszereket is előzetesen kell meghatározni. A CPR 73. cikkének (3) bekezdésével, illetve Interreg programok esetében az Interreg rendelet 22. cikkének (6) bekezdésével összhangban az irányító hatóságnak biztosítania kell, hogy a kedvezményezett, illetve valamely Interreg művelet vezető partnere megkapja az egyes műveletek támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentumot. Ebben a dokumentumban tájékoztatni kell a kedvezményezetteket a bejelentett kiadások igazolására vonatkozó pontos követelményekről, valamint az elérendő konkrét eredményekről, illetve a műveletek elvárt kimeneteléről.

A CPR 73. cikkének (3) bekezdésével, illetve Interreg programok esetében az Interreg rendelet 22. cikkének (6) bekezdésével összhangban a művelet költségeinek és a kifizetési feltételeknek a meghatározására alkalmazandó módszert **legkésőbb a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumba** kell belefoglalni. A vonatkozó módszerek és feltételek belefoglalhatók a program szabályaiba vagy a pályázati felhívásba.

Az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása érdekében **a potenciális kedvezményezetteknek címzett pályázati felhívásokban meg kell említeni az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását a költségek visszatérítésére**. **Azokban az esetekben, amikor nincs pályázati felhívás közzétéve, az egyszerűsített költségelszámolási módszereket az adott műveletekre vonatkozó programszabályokban vagy nemzeti szabályokban kell megemlíteni.**

Emellett kerülni kell a már kiválasztott és tényleges költségek alapján már végrehajtás alatt álló műveletekre való visszamenőleges alkalmazást, mivel ebben az esetben esetleg nem biztosítható a kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazhatók a végrehajtásuk megkezdése után kiválasztott műveletek tekintetében. A támogatásnak azonban meg kell felelnie a CPR 63. cikke (6) bekezdésének, amely előírja, hogy sz alapokból nem ítélhető meg támogatás olyan műveletekre, amelyeket a programból történő finanszírozásra irányuló kérelem benyújtása előtt már fizikailag befejeztek vagy teljes egészében végrehajtottak. Ilyen műveletekben alkalmazhatók a kedvezményezetteknél a műveletek kiválasztása előtt felmerült elszámolható kiadásokra is kiterjedő egyszerűsített költségelszámolási módszerek, egyes esetekben pedig alkalmazásuk kötelező (lásd az 1.4. fejezetet). Az, hogy a kedvezményezetteknél már felmerültek-e kiadások a felhívás közzététele előtt, nem releváns az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása szempontjából, amennyiben a megtérítés alapját képező tevékenységeket az elszámolhatósági időszak során kell végrehajtani (a CPR 63. cikkének (2) bekezdése), és ez a kiadás nem képezte részét a Bizottság felé korábban már bejelentett kiadásoknak.

Ha egyszer meghatározták az egységköltséget, a százalékos átalányt vagy az összeget (egyösszegű átalányok esetén), azok már nem változtathatók meg a művelet végrehajtása során vagy azt követően a megnövekedett költségek vagy a rendelkezésre álló költségvetés nem teljes mértékben történő felhasználásának kompenzálására. Ha a végrehajtási időszak különösen hosszú, bevált gyakorlat lehet egy olyan kiigazítási módszer előzetes meghatározása, amely rögzíti, hogy az egységköltség, a százalékos átalány vagy az összeg mikor és hogyan módosítható (a kiigazítási módszerekről lásd ezen iránymutató feljegyzés 3.4. fejezetét) ([15]). Az egységköltség, a százalékos átalány vagy az összeg kiigazítási módszer hiányában történő bármely megváltoztatása új egyszerűsített költségelszámolási módszernek számít.. Kivételes esetekben, többéves műveletek esetében lehetőség van a számlák rendezésére és kifizetésekre a művelet megfelelő tevékenységeinek tényleges költsége alapján a művelet első részének végrehajtását követően, majd pedig a százalékos átalányfinanszírozás, az egységköltségek vagy az egyösszegű átalány módszerének a bevezetésére a művelet fennmaradó része/időtartama tekintetében. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében ezekben az esetekben egyértelműen el kell különíteni azt az időszakot, amelynek tekintetében ténylegesen felmerült költségeket jelentenek be, attól az időszaktól, amelyben a költségeket az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján jelentik be.

3.2. **Módszertanok**

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározásának módszertanait a CPR 53. cikkének (3) bekezdése és 94. cikkének (2) bekezdése ismerteti. Ezek a módszertanok általában azonosak az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alsó és felső szinten történő meghatározása esetében (néhány kivétellel, amelyekre ebben a fejezetben kifejezetten felhívjuk a figyelmet).

3.2.1. *Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer*

Az összegek, az átalányok és az egységköltségek igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer alapján határozhatók meg, a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontjában és 94. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjában foglaltak szerint.

Általános elvek

Igazságosnak kell lennie:

A számításnak észszerűnek kell lennie, azaz valós körülményeken kell alapulnia, nem lehet eltúlzott vagy szélsőséges. Például ha egy adott egységköltség korábban 1 EUR és 2 EUR között alakult, akkor a Bizottság nem várhat el 7 EUR egységköltséget. Ebből a szempontból rendkívüli fontosságú az egységköltség, a százalékos átalány vagy az egyösszegű átalány megállapítására alkalmazott módszer. Az irányító hatóságnak (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságnak) képesnek kell lennie arra, hogy megmagyarázza és megindokolja döntéseit. A tisztességes számítási módszer sajátos feltételek vagy igények figyelembevételével indokolhatja az átalányok/összegek közötti különbségeket. Például egy projekt végrehajtása a magasabb szállítási költségek miatt nagyobb költségekkel járhat egy távoli régióban, mint egy központi régióban.

Méltányosnak kell lennie:

A „méltányos” kifejezés elsősorban arra utal, hogy nem részesít előnyben egyes kedvezményezetteket vagy műveleteket másokkal szemben. Az egységköltség, az egyösszegű átalány vagy a százalékos átalány kiszámítása során egyenlő bánásmódot kell biztosítani a hasonló kedvezményezettek és/vagy hasonló műveletek tekintetében. Az összegek vagy átalányok közötti eltéréseknek objektív indokokon, azaz a kedvezményezettek vagy a műveletek objektív jellemzőin kell alapulniuk.

Ellenőrizhetőnek kell lennie:

A százalékos átalányok, az egységköltségek vagy az egyösszegű átalányok meghatározásának ellenőrizhető igazoló dokumentumokon kell alapulnia ([16]). Az irányító hatóságnak képesnek kell lennie arra, hogy igazolja az egyszerűsített költségelszámolási módszer meghatározásához használt alapot. Ez kulcsfontosságú eleme a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés biztosításának.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszert meghatározó szervnek dokumentálnia kell legalább az alábbiakat:

— a számítási módszer leírása, beleértve a főbb számítási lépéseket,

([15]) A nem pályázati felhívás útján odaítélt támogatások esetében ezt fel kell tüntetni a támogatás módszertanát meghatározó általános dokumentumban.

([16]) Mindegy, hogy mikor került sor a módszer kidolgozására a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontja vagy 94. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint, az alkalmazás ideje alatt annak végig ellenőrizhetőnek kell lennie.

— az elemzésekhez és számításokhoz felhasznált adatforrások, ideértve az adatok tervezett műveletek szempontjából vett relevanciájának, valamint az adatok minőségének értékelését,

— az egyszerűsített költségelszámolási módszer értékének meghatározását célzó konkrét számítás.

Adatforrások

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozásakor a felhasznált adatoknak relevánsaknak kell lenniük az adott egyszerűsített költségelszámolási módszer szempontjából. Rendelkezésre kell bocsátani és dokumentálni kell a számításhoz felhasznált adatok forrásait, ideértve az adatok tervezett műveletek szempontjából vett relevanciájának, valamint az adatok minőségének értékelését.

Nincs előre meghatározott minimális adathalmazra vonatkozó követelmény az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kiszámításához. Ez a sokaság jellemzőitől függ. Ha az adatok nagyon szórtak, nagyszámú adat kell. Ezzel szemben, ha az adatok homogének és a sokaságra nézve reprezentatívak, az adathalmaz kisebb is lehet.

Az adatok különböző forrásokból szerezhetők be. A felhasznált adatok megbízhatósága a felhasznált adatok forrásától függ. Például a nemzeti statisztikai hivataloktól vagy az Eurostattól származó adatok megbízhatónak tekintendők. Bizonyos adatforrások tekintetében részletesebb ellenőrzésekre lehet szükség az adatok megbízhatóságának megerősítéséhez. Egyes esetekben az ellenőrző hatóság szakmai megítélésén alapuló döntés hozható arra vonatkozóan, hogy kell-e szúrópróbaszerűen további ellenőrzéseket végezni vagy sem (figyelembe véve az ellenőrző hatóság rendelkezésére álló bármely információt az adatok típusára és az adatgyűjtés módjára vonatkozóan, a szervek belső eljárásaira vonatkozóan a szolgáltatott információk jóváhagyását illetően stb.). A módszertan ellenőrző hatóság általi előzetes értékelése azonban nem kötelező (de ajánlott) az egyszerűsített költségelszámolási módszerek megállapításához az alsó szinten.

Ha a megbízható forrásokból (például közzétett jelentésekből és hivatalos internetes adatbázisokból) származó adatokat nem használják fel közvetlenül (azaz a forrás adatbázisából automatikusan generált adatok formájában), hanem egységes formába gyűjtik őket, helyes gyakorlat annak összevetése (szúrópróbaszerűen), hogy az összegyűjtött számok összhangban vannak-e a hivatalos jelentésekkel. Mivel azonban a gyakorlatban ez nem mindig könnyen elvégezhető, az ellenőrző hatóság a módszertan előzetes értékelése esetén szakmai megítélése alapján dönthet arról, hogy szükség van-e további szúrópróbaszerű ellenőrzések végzésére vagy sem, figyelembe véve az ellenőrző hatóság rendelkezésére álló bármely információt az adatok típusára és az adatgyűjtés módjára vonatkozóan, a szolgáltatott információkat összerendező szerv belső eljárásait illetően stb.).

„Statisztikai”, ellenőrzött múltbeli adatok vagy általános költségelszámolási gyakorlatok alkalmazása

Egyszerűsített költségelszámolási módszereik kidolgozása során az irányító hatóságok használhatnak (különböző forrásokból származó) statisztikai adatokat, **ellenőrzött** múltbeli adatokat (a CPR hatálya alá tartozó alapból finanszírozott projektekről vagy műveletekről) ([17]), illetve alkalmazhatnak általános költségelszámolási gyakorlatokat.

Amikor az irányító hatóság statisztikai vagy ellenőrzött múltbeli adatok alkalmazása mellett dönt, ismertetnie kell az alábbiakat:

— az érintett költségkategóriák,

— az alkalmazott számítási módszer,

— a felhasználandó adatsorok hossza: **reprezentatív időszak során nyert adatokra** van szükség hogy meg lehessen határozni a tényleges költségeket egy adott évben befolyásoló esetleges kivételes körülményeket, valamint a költségösszegek alakulását jellemző tendenciákat. E referencia-időszak alkalmazását az éves ingadozások figyelembevétele indokolja. Például egy hároméves időszak reprezentatívnak tekinthető. Ha azonban az irányító hatóság bizonyítani tudja, hogy az adatok három évnél rövidebb időszakon keresztül történő felhasználása indokolt, ez elfogadható lehet (pl. ha új programot dolgoztak ki, és csak két évre vonatkozóan állnak rendelkezésre adatok, akkor ez elegendő lehet; ha nincsenek három évre vonatkozó adatok, az eset sajátosságaitól függően két évre vonatkozó adatok is elfogadhatók). Ezt eseti alapon kell értékelni,

([17]) A tervezett költségvetés (pl. egy korábbi pályázati felhívás vonatkozásában) nem használható adatforrásként a CPR 53. cikke (3) bekezdésének a) pontja és 94. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti számítási módszerhez, mivel a múltbeli adatoknak ellenőrzöttnek kell lenniük.
Az adott művelet tervezett költségvetése felhasználható egyszerűsített költségelszámolási módszer kidolgozására költségvetési tervezet alapján a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összhangban, amennyiben a művelet összköltsége nem haladja meg a 200 000 EUR-t, valamint a CPR 94. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban.

— az alkalmazandó referenciaösszeg, például a referencia-időszakra vetített átlagos költség vagy az elmúlt években könyvelt költségek,

— a referenciaösszeg aktualizálásához szükséges kiigazítások, ha vannak ilyenek. Kiigazítás alkalmazható a korábbi évek költségeinek a folyó árakat figyelembe vevő frissítése tekintetében.

Az 53. cikk (3) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja értelmében az irányító hatóság felhasználhatja az egyes kedvezményezettek adatait is az egyes kedvezményezettekre alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozásához. Tekintve az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatok felhasználásához kapcsolódó követelményeket, ezek a módszertanok olyan kedvezményezettek számára jelentenek például egyszerűsítést, amelyek a programozási időszak során számos projektet hajtanak végre.

Az egyes kedvezményezettek ellenőrzött múltbeli adatai

A módszer a meghatározott egyszerűsített költségelszámolási lehetőség által érintett elszámolhatóköltség-kategóriák tekintetében a kedvezményezettnél felmerült korábbi tényleges költségekre vonatkozó számviteli adatok összegyűjtésén alapul. Az adatoknak szükség esetén csak a kedvezményezett művelethez kapcsolódó költségközpontjára vagy vállalati részlegére kell kiterjedniük. Ez a gyakorlatban azt feltételezi, hogy a kedvezményezett szintjén analitikus számviteli rendszer működik. Feltételezi továbbá, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszereket igazoló számításból kiszűrik a nem támogatható kiadásokat.

Az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának alkalmazása

A szokásos számviteli gyakorlatok olyan gyakorlatok, amelyeket a kedvezményezett valamennyi szokásos (vagyis nem csak az uniós támogatáshoz kapcsolódó) napi tevékenységének és pénzügyeinek elszámolásához alkalmaz. Ezeknek a módszereknek összhangban kell állniuk a nemzeti számviteli szabályokkal és standardokkal. Az alkalmazás időtartama nem lényegi tényező. A számviteli módszer nem „szokásos”, ha azt egy adott művelethez vagy műveletcsoporthoz – például az uniós támogatásban részesülő műveletekhez – igazították, és eltér az egyéb esetekben alkalmazott számviteli módszer(ek)től.

Fontos, hogy különbséget tegyünk a tényleges költségek és az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlata alapján meghatározott költségek között.

Így a tényleges költségek a művelet időtartamára a lehető legpontosabban kiszámított költségeket jelentik (a továbbiakban: a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült és kifizetett költségek). Például az óránkénti személyzeti költségek esetében nevezőként elfogadható standard óraszám alkalmazása (lásd például 2.3.2. fejezetben szereplő 1 720 órát) de a „tényleges költségek” számításához használt számláló a tevékenységben részt vevő minden egyes személy tekintetében az összes elszámolható személyzeti költség.

A kedvezményezett költségelszámolási gyakorlatán alapuló óránkénti költség a munkavállalók egy nagyobb csoportjának átlagos díjazási költségei alapján számítható ki. Ez az átlag többnyire olyan besorolási fokozathoz vagy más hasonló mérőszámhoz kapcsolódik, amely jól közelíti a bruttó foglalkoztatási költségeket, összehasonlítható azonban (a művelethez kapcsolódó) olyan költségközponttal vagy vállalati részleggel is, ahol az összevont munkavállalói csoporton belül a bruttó foglalkoztatási költségek jelentősen eltérőek lehetnek.

Tehát a kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód és annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás ne terjedjen ki nem elszámolható költségekre, a művelet támogatásának feltételeit ismertető és a kedvezményezetteket saját költségelszámolási gyakorlatuk alkalmazására felhatalmazó dokumentumban minimumfeltételeket kell meghatározni. E minimumfeltételek célja annak biztosítása, hogy a költségelszámolási gyakorlatok elméletben és gyakorlatban is igazságos és méltányos rendszert eredményezzenek. Ez azt feltételezi, hogy a kedvezményezett szintjén analitikus számviteli rendszer működik. Feltételezi továbbá, hogy a nem támogatható kiadásokat kiszűrik a számításból.

Az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatok alkalmazásának közös követelményei

Az irányító hatóságnak eseti alapon kell ellenőriznie az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatokat. Ezt legkésőbb akkor kell megtenni, amikor átadják a kedvezményezettnek a művelet támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentumot. Attól függően, hogy az irányító hatóság milyen bizonyosságot szerzett a kedvezményezett belső irányítási és kontrollrendszerétől, szükség lehet a kedvezményezettre vonatkozó adatok külső könyvvizsgáló, illetve állami szervek esetén számvitelért felelős hozzáértő és független tisztviselő általi igazolására, ami szavatolja az irányító hatóság által alkalmazott referenciaadatok megbízhatóságát. A korábbi adatok igazolása a jogszabályban előírt vagy a szerződéses auditok részeként is elvégezhető. Az így végzett adatigazoláshoz a külső könyvvizsgálónak vagy a számvitelért felelős független tisztviselőnek alapos ismeretekkel kell rendelkeznie a CPR-ről és az alapspecifikus rendeletekről például az ellenőrzési nyomvonal, az alapul vett költségek elszámolhatósága és az alkalmazandó jog tekintetében. Ezért az ellenőrző hatóságot fel lehet kérni e folyamat támogatására.

Abban az esetben például, ha a korábbi számviteli adatokban a hiba vagy a szabálytalanság kockázatát alacsonynak ítélik, úgy a számítási módszer auditor által előzetesen nem igazolt adatokon is alapulhat. Az irányító hatóságnak objektív módon tudnia kell igazolni azt, hogy a kockázat valóban alacsony, és miért véli úgy, hogy a kedvezményezett számviteli rendszere megbízható, teljes és pontos.

Egyéb objektív információk vagy szakértői vélemény felhasználása

Egyéb objektív információk lehetnek például a következők:

— felmérések, tanulmányok, piackutatás stb. (megfelelő dokumentációról kell gondoskodni),

— az egyenértékű munkáért járó díjazásra vonatkozó adatok.

A **szakértői véleményeknek** az adott szakterületen, alkalmazás- vagy termékterületen, adott tudományágban, iparágban stb. szerzett konkrét kritériumokon és/vagy szakértelmen kell alapulniuk. A szakértői véleménynek dokumentáltnak és az egyes esetek egyedi körülményeire szabottnak kell lennie. A CPR nem határozza meg a szakértői vélemény fogalmát. Az irányító hatóságok feladata meghatározni azokat a követelményeket, amelyek alapján egy vélemény szakértői véleménynek minősül, valamint biztosítani azt, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség. Minden kiválasztott szakértő esetében az irányító hatóságnak bizonyítania kell az adott területen szerzett szakértelmüket és a függetlenségüket.

A nemzeti szabályokban meghatározott küszöbértékek, felső határok vagy egyéb maximális értékek egyéb objektív információknak tekinthetők. Ezeket azonban csak az irányító hatóság alkalmazhatja, feltéve, hogy az irányító hatóság **bizonyítani tudja, hogy azok valós értéket és megbízható helyettesítő értéket képviselnek**.

Korábbi programozási időszakokból származó múltbeli adatok felhasználása

A korábbi (pl. a 2007–2013-as és a 2014–2020-as) programozási időszakokból származó ellenőrzött múltbeli adatok felhasználása akkor fogadható el, ha bizonyítást nyer, hogy az összegek továbbra is relevánsak. Ez azt jelenti, hogy a programhatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek az adatok továbbra is megbízhatóan tükrözzék a tényleges költségeket, és szükség esetén ki kell igazítaniuk azokat.

3.2.2. *Költségvetési tervezet*

A CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontjában és 94. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint az egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározására szolgáló másik módszer a költségvetési tervezet.

A CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint az „**alsó szinten**” (a tagállam – kedvezményezett szintjén), alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében ez csak azokra a műveletekre vonatkozik, amelyek **összköltsége nem haladja meg a 200 000 EUR-t**, és ezt a műveletet kiválasztó szervnek eseti alapon kell megállapítania és előzetesen jóvá kell hagynia. A művelet összköltsége a művelet végrehajtásához szükséges valamennyi költség, a művelet támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentumban meghatározottak szerint. A CPR 94. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint **nincs ilyen korlátozás** a „**felső szinten**” (a Bizottság – tagállam szintjén) alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározása tekintetében.

Interreg programokból finanszírozott kisebb projektek esetében az Interreg-rendelet 25. cikkének (6) bekezdése szerint a **kisprojekt-alapot** kezelő kedvezményezett – eseti alapon – felhasználhatja a költségvetési tervezetet egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározására a végső kedvezményezetteknek történő visszatérítés érdekében, ha **a kisprojekthez közpénzből nyújtott hozzájárulás nem haladja meg a 100 000 EUR-t**.

A költségvetési tervezet alkalmazásának a lehetősége kisebb műveletek esetében az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazásának megkönnyítését szolgálja (lásd még a CPR 53. cikkének (2) bekezdését). A módszer akkor is lehetővé teszi egyes egyszerűsített költségek kiszámítását, ha nagyon sajátos műveletről van szó.

„**Alsó szinten**” alkalmazott költségvetési tervezet esetében első lépésként az irányító hatóságnak (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságnak) a pályázati felhívásban vagy azzal együtt kell felvázolnia a **számítási módszerelveit**.

E tekintetben határozottan javasolt, hogy az irányító hatóságok (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságok) olyan paramétereket vagy maximális költségszinteket állapítsanak meg, amelyekkel összevethetők legalább a költségvetésben szereplő legfontosabb költségek. Az irányító hatóság minimumkövetelményeket is meghatározhat a műveletek várt kimenetelének vagy eredményének minőségére vonatkozóan. Ilyen paraméterek, minimumkövetelmények vagy maximális költségszintek hiánya megnehezítheti az irányító hatóság (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság) számára az egyenlő bánásmód biztosítását, valamint hatékony és eredményes pénzgazdálkodás folytatását.

A program szabályai alapján ezután már **a támogatást igénylők feladata, hogy részletes és tényszerű költségvetést készítsenek és nyújtsanak be, valamint bemutassák a költségvetésben szereplő összes költséget igazoló dokumentumokat**. Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket (beleértve az egyösszegű átalányokra vonatkozó mérföldköveket) a kérelmezőkkel (vagy a műveletek kiválasztását követően a kedvezményezettekkel) szorosan együttműködve kell meghatározni annak érdekében, hogy a kérelmezők vagy a kedvezményezettek tisztában legyenek azzal, hogy mit kell teljesíteni, és hogy milyen alátámasztó információkat/bizonyítékokat kell szolgáltatni a kifizetések generálásához.

Ezt követően **az irányító hatóság értékeli a költségvetési tervezeteket**. Noha javasolt, nem szükséges, hogy a költségvetés értékelésekor az irányító hatóság összehasonlítsa a lehetséges kedvezményezett által benyújtott részletes költségvetés-tervezetet a megfelelő műveletekkel. Ugyanazon kedvezményezett több ízben történő támogatása esetén javasolt a részletes költségvetési tervezetet összevetni a korábbi támogatott műveletekkel.

Végezetül az irányító hatóság (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság) a műveletek kiválasztása előtt vagy után (de az egyszerűsített költségelszámolási módszereket is magában foglaló, támogatási feltételeket meghatározó dokumentum kibocsátása előtt) **átalakítja a költségvetési tervezetet egyszerűsített költségelszámolási módszerekké** (azaz százalékos átalányokká, egyösszegű átalányokká és egységköltségekké). A meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszereknek (és az egyösszegű átalányok lehetséges mérföldköveinek) tükröződniük kell a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumban. Az irányító hatóság / monitoringbizottság nem ruházhatja át a kedvezményezettekre a költségvetési tervezetek értékelését és egyszerűsített költségelszámolási módszerekké való átalakítását. Az Interreg programok kisprojekt-alapjai keretében kiválasztott kisebb projektek esetében a kisprojekt-alapot kezelő kedvezményezett értékeli a költségvetési tervezetet.

Az irányító hatóságnak (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságnak) **be kell mutatnia és archiválnia kell a költségvetési tervezetre és a kapcsolódó igazoló dokumentumokra vonatkozó értékelését a költségvetési tervezet valamennyi kategóriája költségeinek kiszámításához vagy indokolásához**. A költségvetési tervezet nem része az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumnak. A művelet vagy projekt irányítási ellenőrzései csak az alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek típusán, nem pedig magán a költségvetésen alapulnak.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek a művelet vagy projekt költségvetésének egészére vagy egy részére vonatkozó költségvetés-tervezeten alapulhatnak. Például egy öt különböző tevékenységből álló művelet esetében:

— a műveletek 1. és 2. tevékenysége tekintetében a megtérítésre a tényleges költségek alapján vagy egy másik egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján kerül sor,

— a műveletek 3., 4. és 5. tevékenysége tekintetében a megtérítésre a költségvetés-tervezet alapján megállapított egységköltségek formájában kerül sor.

Ezen túlmenően a CPR 54–56. cikkében foglalt százalékos átalányok alkalmazhatók a költségvetési tervezet vonatkozó költségkategóriáinak megállapítására.

A fent ismertetett elvek a „**felső szinten**” használt költségvetési tervezetre is alkalmazandók.

1. példa

A műveletek 100 000 EUR alatti egyösszegű átalányt tartalmaznak egy kisebb előkészítő projekt vonatkozásában (pl. a savanyú szulfátos talajok által okozott környezeti hatások csökkentésére).

A közreműködő szervezet a pályázati felhívásban (1) rögzíti az egyösszegű átalányok alkalmazását, és egyértelműen megállapítja a meghatározott eredmény eléréséhez szükséges fő feladatokat, a mérföldköveket, a tevékenységek ütemtervét, valamint (2) rögzíti azokat a részletes kritériumokat, amelyekkel összevetik a költségvetésben szereplő legfontosabb költségeket.

Kérelmében a kedvezményezett bemutatja költségvetési tervezetét, és dokumentumokat nyújt be a költségvetésben szereplő összes költség indokolása érdekében. A kedvezményezett részletes tájékoztatást nyújt minden egyes költségvetési sorról a projekt minden egyes feladatára vonatkozóan. Ezeket ezt követően a közreműködő szervezet értékeli (1) a költségek elszámolhatósága és (2) a költségek indokolása alapján. Szükség esetén a közreműködő szervezet további információkat és adatokat kér (pl. a hasonló projektekkel való további összehasonlítást).

A költségvetési tervezet a következő:

A költségek összefoglalása	**Összesen (EUR-ban)**
1. Összes bérköltség	58 440

2.	Kiszervezett szolgáltatások	1 000
3.	Gépekbe és berendezésekbe eszközölt beruházások	0
4.	Egyéb közvetlen költségek	0
5.	Közvetett költségek	14 026
Összesen		**73 466**

A költségvetési tervezet elemzését követően a közreműködő szervezet jóváhagyja a becsült költségeket, és a projekt végrehajtását követően a kedvezményezettnek fizetendő 73 466 EUR egyösszegű átalányt határoz meg.

A projekt végrehajtási szakaszában nincs szükség a tényleges költség indokolására. A támogatások megtérítésére az előzetesen megállapított egyösszegű átalány alapján és az eredmény elérését követően kerül sor.

2. példa

Egy kedvezményezett új végrehajtási eszközök bemutatása céljából szemináriumot kíván szervezni 50 résztvevő számára.

A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyiséget bérelnek, több előadó külföldről érkezik és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett közvetett személyzeti költségek (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákkal, informatikai támogatással stb. kapcsolatos közvetett költségek is felmerülnek.

A költségvetési tervezet a következő ([18]):

Összes közvetlen költség	**45 000**
Közvetlen személyzeti költségek	30 000
Terembérlési költségek	4 000
Utazási költségek	5 000
Étkezések	1 000
Tájékoztatás / Népszerűsítés	5 000

Összes közvetett költség	**7 000**
Közvetett személyzeti költségek	4 000
Áramszolgáltatás, telefon	3 000

Az irányító hatóság és a kedvezményezett a költségvetési tervezetet megvitatja és elfogadja. Az egyszerűsített költségelszámolási módszer kiszámítása az irányító hatóságnak szolgáltatott és általa ellenőrzött információkon alapul.

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy a vissza nem térítendő támogatást a szemináriumi résztvevők számától függően egységköltség alapján számítja ki: egységköltség = 52 000 EUR / 50 = 1 040 EUR / résztvevő.

Az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, a művelet támogatásának a feltételeit meghatározó dokumentumban rögzíteni kell az egységköltségek meghatározását (mi egy résztvevő), a résztvevők maximális (minimális) számát, az ellenőrzési nyomvonalat és annak egységköltségét (1 040 EUR).

A művelet támogatásának a feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontjára.

Az egyszerűsített költségelszámolási rendszerek költségvetési tervezet alapján történő kidolgozására további példák az I. mellékletben találhatók.

([18]) Ez a költségvetési tervezet csak szemléltetési célt szolgál. Nem tekinthető kellően részletes költségvetési tervezetnek.

3.2.3. *Az uniós szakpolitikákból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása*

A CPR 53. cikke (3) bekezdésének c) pontja és 94. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint az irányító hatóság felhasználhatja az uniós szakpolitikákban **hasonló típusú műveletek** tekintetében alkalmazott egységköltségeket, egyösszegű átalányokat és százalékos átalányokat. E módszer elsődleges célja az uniós szakpolitikák szabályainak összehangolása. Az e mögött húzódó szándék annak egyértelművé tétele, hogy amennyiben egy uniós szakpolitika keretében egy adott vagy művelettípusra vonatkozóan már sor került egyszerűsített költségelszámolási módszer kidolgozására, akkor a tagállamnak nem kell ezt megint elvégezni a CPR hatálya alá tartozó alapokkal kapcsolatban, hanem a módszert és annak eredményeit újból felhasználhatja.

Az uniós szakpolitikák keretében alkalmazandó valamennyi módszer alkalmazható hasonló műveletekre, amennyiben a módszertan kidolgozása idején az **uniós szakpolitikák hatályban vannak**. Az uniós szakpolitikákból származó módszerek további számítások nélkül alkalmazhatók.

A módszert teljes **egészében** alkalmazni kell: például a közvetlen/közvetett költségek, az elszámolható kiadások, a hatály, módosítások tekintetében is, nem pedig csak annak eredményeit (X %-os átalány). Általános elvként a módszer minden olyan elemét figyelembe kell venni, amely hatással lehet az egységköltségre / az egyösszegű átalányra / a százalék átalányra. Eseti alapú elbírálásra van szükség.

A CPR nem határozza meg azt, hogy mit kell érteni a műveletek és/vagy a kedvezményezettek hasonlósága alatt. Az irányító hatóság feladata annak az eseti alapon történő értékelése, hogy egy adott esetben teljesül-e a **hasonlóság** feltétele.

Amennyiben az uniós szakpolitika keretében alkalmazott módszer a programozási időszak során módosul, ugyanezt a módosítást alkalmazni kell a módosítás időpontja után meghirdetett pályázatok alapján kiválasztott műveletek esetében is.

A CPR 94. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti módszertan kidolgozásához használt, uniós szakpolitika szerinti módszerre vonatkozó bármely módosítást meg kell jeleníteni a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében a program módosítására irányuló, bizottsági határozattal jóváhagyandó kérelem útján.

Példák az uniós szakpolitikákban alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerekre:

— **Erasmus+ program:** a programban egyösszegű átalányokat és egységköltségeket (pl. utazási távolságra, nyelvi támogatásokra, előkészítő látogatásokra, tandíjakra, intenzív programok szervezésére vonatkozó átalányokat) alkalmaznak.

— **Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program (CERV)**: a helyszíni és fizikai események egy résztvevőjére eső egyösszegű átalányokat határoznak meg a CERV program (2021–2027) keretében végrehajtott fellépésekre egyösszegű átalányok alkalmazását engedélyező bizottsági határozatban.

— **Horizont Európa:** a Horizont Európa programból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek 3 típusa (átalánydíj, egységköltségek, egyösszegű átalányok) található meg bizottsági határozatokban; – pl. kkv-tulajdonosok egységköltségei, személyzeti mobilitási egységköltségek, egyösszegű átalányok és egységköltségek a Marie Skłodowska-Curie-cselekvésekhez.

— **Európai Szolidaritási Testület**: az egyösszegű átalányok, egységköltségek (pl. utazási költségek, szervezési támogatás, projektirányítási támogatás, személyzeti költségek, nyelvi támogatás, coaching költségek) százalékos átalányfinanszírozás alkalmazását önkéntes munka, szakmai gyakorlatok, állások és szolidaritási projektek tekintetében engedélyező határozat.

3.2.4. *A teljes egészében tagállamok által finanszírozott támogatási rendszerekből származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása*

A CPR 53. cikke (3) bekezdésének d) pontja és 94. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint az irányító hatóság felhasználhatja a teljes egészében tagállamok által finanszírozott támogatási rendszerek esetében alkalmazott egységköltségeket, egyösszegű átalányokat és százalékos átalányokat, **hasonló típusú műveletek** tekintetében. A nemzeti támogatási rendszerek keretében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek (például ösztöndíjak, napidíjak) további számítások nélkül alkalmazhatók, ha a **módszertan kidolgozása idején a nemzeti rendszerek hatályban vannak**.

A CPR 54. cikkének második bekezdése értelmében, az 1303/2013/EU rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának megfelelően – vagyis igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszer alapján – kiszámított, közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány felhasználható a 2021–2027-es programozási időszakban finanszírozott hasonló műveletekhez. Ezek a százalékos átalányok felhasználhatók a CPR 54. cikke első bekezdése c) pontjának alkalmazásában, vagyis az elszámolható közvetlen költségek legfeljebb 25 %-áig terjedő átalány igazolására a közvetett költségek megtérítéséhez. Következésképpen ezekre a százalékos átalányokra a CPR 54. cikke első bekezdésének c) pontjában megállapított, legfeljebb 25 %-os felső határ alkalmazandó.

Valamennyi vonatkozó nemzeti módszer **felhasználható a CPR hatálya alá tartozó alapokból támogatott hasonló műveletekhez** (lásd a 3.2.3. fejezetet a „hasonlóság" fogalma tekintetében). Például a kizárólag nemzeti/regionális forrásokból finanszírozott tanulószerződéses gyakorlati képzéseket támogató művelet nemzeti rendszernek tekinthető. További felhasználás esetén a módszert **teljes egészében fel kell használni**, nem csupán az eredményét. Regionális vagy más helyi számítási módszerek is használhatók, de azokat általában csak **a használatuk helye szerinti földrajzi terület vonatkozásában vagy kisebb földrajzi területen kell alkalmazni** (pl. ha az adott módszert csak egy régióban alkalmazzák, az érintett régióban újból felhasználható, de nem használható fel az adott tagállam olyan más régiójában, ahol ez a módszer nem alkalmazandó). Ha azonban a feltételek kellőképpen összehasonlíthatók, más alkalmazott módszerek is szolgálhatnak példaként vagy modellként (lásd a 3.2.7. fejezetet).

Amennyiben a módszer módosul a programozási időszak során, ugyanezt a módosítást alkalmazni kell a módosítás időpontja után meghirdetett pályázati felhívások alapján kiválasztott műveletek esetében is.

A CPR 94. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti módszertan kidolgozásához felhasznált nemzeti módszer tekintetében végzett bármely módosítást meg kell jeleníteni a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében a program módosítására irányuló, bizottsági határozattal jóváhagyandó kérelem útján.

3.2.5. *A CPR-ben vagy az alapspecifikus rendeletekben vagy ezek alapján megállapított százalékos átalányok és egyedi módszerek alkalmazása*

A CPR és az alapspecifikus rendeletek meghatároznak számos konkrét százalékos átalányt, amelyek „azonnal használható" százalékos átalányok. A CPR-ben és az Interreg-rendeletben meghatározott százalékos átalányokat a fenti 2.2. fejezet tárgyalja. Ezzel jogbiztonságot kívánnak teremteni és csökkenteni szeretnék a kezdeti munkaterhet vagy a százalékos átalányon alapuló rendszer létrehozásához szükséges rendelkezésre álló adatok iránti igényt, mivel nem kell az alkalmazandó átalányok meghatározását célzó számítást végezni. Ezek a rendszerek azonban nem minden művelettípushoz megfelelők.

A CPR 94. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében és V. és VI. mellékletének 1. függelékében említett programot vagy programmódosítást jóváhagyó bizottsági határozatban a „felső szinten" megállapított egyszerűsített költségelszámolási módszerek a CPR 53. cikke (3) bekezdésének e) pontja alapján alkalmazhatók a konkrét program tekintetében az „alsó szinten". Az egyszerűsített költségelszámolási módszer azonban csak akkor alkalmazható, ha célja, hogy megfelelő (vagy azonos) típusú művelet esetében fedezze a kedvezményezettek költségeit, máskülönben tükrözné megbízható módon a tényleges költségeket. Emellett a CPR 94. cikkének (3) bekezdése alapján kidolgozott egyszerűsített költségelszámolási módszerek programspecifikusak, és nem alkalmazhatók automatikusan más programok végrehajtása során vagy más tagállamokban. Ugyanakkor a programhatóságok ezeket példaként felhasználhatják programspecifikus rendszereik kidolgozásához, amelyeket jóváhagyásra be kell nyújtani a Bizottsághoz.

Az alapspecifikus rendeletek további módszereket állapíthatnak meg (hivatkozásként lásd a 2.2.1. fejezetben található táblázatot).

Azok a harmadik felek, amelyek a műveletek kedvezményezettjeitől visszatérítést kapnak, nem érinti a CPR 53–56. cikke. Ez azt jelenti, hogy nem kerül sor a CPR vagy az alapspecifikus rendeletek rendelkezéseinek közvetlen alkalmazására (kivéve, ha ezt kifejezetten megemlítik) a kedvezményezettek által harmadik feleknek nyújtott későbbi támogatásokra. Az Interreg kisprojekt-alapja esetében lehetőség van arra, hogy a támogatást a végső kedvezményezettek között átcsoportosító kedvezményezett meghatározza az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának módszertanát, ötletet merítve a CPR-ből vagy az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó Interreg-szabályokból.

3.2.6. *Korábbi programozási időszakokból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása*

Az előző programozási időszakokban meghatározott módszertanok akkor alkalmazhatók, ha az előző programozási időszakban fennálló feltételek továbbra is relevánsak és érvényesek a 2021–2027-es programozási időszakra (tevékenységtípusok, fedezett költségkategóriák stb.), és az eredeti adatok ellenőrizhetők. Ebben az esetben az irányító hatóságnak (vagy Interreg programok esetében monitoringbizottságnak) biztosítania kell, hogy a módszertant hozzáigazítsák a 2021–2027-es programozási időszakra alkalmazandó új jogszabályokhoz. Amennyiben egy ilyen módszertant javasolnak a „felső szinten", az ellenőrző hatóságnak ezen a ponton értékelnie kell azt (ha a módszertant az előző programozási időszakokban ellenőrizték, lehet támaszkodni a korábbi ellenőrzési munkára, amennyiben megfelelő ellenőrzési nyomvonal áll rendelkezésre).

3.2.7. *Ugyanabban a tagállamban kidolgozott vagy más tagállamokból származó egyszerűsített költségelszámolási módszerek további felhasználása / újrafeldolgozása*

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó különféle módszertanok létezhetnek egymás mellett valamely tagállamban, vagyis olyan egyszerűsített költségelszámolási módszerek, amelyeket egyes vagy valamennyi nemzeti/regionális programban dolgoztak ki felső és/vagy alsó szinten. Ezek a módszerek érdekesek lehetnek más programok vagy más tagállamok olyan irányító hatóságai számára, amelyek hasonló rendszereket kívánnak létrehozni. Mivel azonban ezek az egyszerűsített költségelszámolási módszerek program- (sőt pályázati felhívás-) specifikusak, azok és azok megfelelő összegei/átalányai nem használhatók fel automatikusan más programok keretében vagy más tagállamok által. Az irányító hatóságoknak felül kell vizsgálniuk a módszertant, és szükség esetén hozzá kell igazítaniuk azt programjuk sajátosságaihoz (tevékenységtípusok, fedezett költségkategóriák stb.). Ezenkívül az adatforrásokat, a számításokat és az összegeket is hozzá kell igazítani ahhoz a programhoz, amelynek keretében az egyszerűsített költségelszámolási módszereket végrehajtják.

Ezek a megfontolások amellett szólnak, hogy mind a felső, mind az alsó szinteken egyszerűsített költségelszámolási módszereket kell kidolgozni. A „felső szinten” az ellenőrző hatóságnak értékelnie kell az új egyszerűsített költségelszámolási módszert, mielőtt azt benyújtják a Bizottsághoz. Amennyiben az alsó szinten új egyszerűsített költségelszámolási módszert alkalmaznak, határozottan ajánlott előzetes értékelést kérni az ellenőrző hatóságtól.

3.3. Eljárási lépések az egyszerűsített költségelszámolási módszer jóváhagyásához a programban („felső szint”)

A CPR 94. cikkének (1) bekezdése szerint a programhoz nyújtott uniós hozzájárulás megtérítésére vonatkozó egyszerűsített költségelszámolási módszerek a programot vagy programmódosítást jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározott összegeken és átalányokon is alapulhatnak. A tagállamok a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszereket is alkalmazhatják (lásd a 4.4. fejezetet).

A CPR 94. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamoknak javaslatot kell benyújtaniuk a Bizottságnak a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében meghatározott formanyomtatványoknak megfelelően, a benyújtott program vagy az annak módosítására vonatkozó kérelem részeként. Következésképpen a program jóváhagyására vagy módosítására vonatkozó eljárás alkalmazandó.

Az 1. függeléket akkor kell benyújtani, ha az egyszerűsített költségelszámolási módszereket a „felső szinten” alkalmazzák, függetlenül az irányító hatóság és a kedvezményezett közötti megtérítés formájától. Nincs szükség az 1. függelék benyújtására, ha az egyszerűsített költségelszámolási módszereket kizárólag az „alsó szinten” alkalmazzák, vagy ha felhatalmazáson alapuló jogi aktus szerinti egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmaznak. Ez utóbbi összegeit és kiigazítási módszereit felhatalmazáson alapuló jogi aktus határozza meg a CPR 94. cikkének (4) bekezdésével összhangban (lásd a 4.4. fejezetet).

A program vagy módosítási kérelem benyújtása előtt ajánlott **informális eszmecserét folytatni a Bizottsággal**, mivel ez megkönnyíti és felgyorsítja a hivatalos jóváhagyási eljárás folyamatát.

A CPR V. és VI. melléklete 1. függelékének benyújtásakor a tagállam(ok)nak vagy az Interreg programnak meg kell adnia az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kiszámításához használt adatok forrását, részletes tájékoztatást nyújtva arról, hogy az előállított, gyűjtött és rögzített adatok honnan származnak, hol tárolják azokat, továbbá meg kell adniuk az esetleges határnapokat és validálás módját. Az ellenőrző hatóság a CPR V. vagy VI. melléklete 1. függelékének a Bizottsághoz történő benyújtását megelőző ellenőrzési értékelésének részeként értékeli, hogy a felhasznált adatok megbízhatóak és relevánsak-e.

A tagállamok javaslatainak **az ellenőrző hatóság általi pozitív előzetes értékelése** előfeltétele az 1. függelék Bizottság általi jóváhagyásra történő benyújtásának.

A programot jóváhagyó vagy módosító határozat rögzíti azokat a műveletek azon típusait, amelyekre kiterjed az 1. függelékben foglalt egyszerűsített költségelszámolási módszereken alapuló megtérítés, továbbá tartalmazza az ezen egyszerűsített költségelszámolási módszerek által fedezett összegek meghatározását és az összegek kiigazítási módszereit.

A programban jóváhagyott egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelezővé válnak, és az érintett művelettípusokra vonatkozó uniós hozzájárulást már nem lehet más formában megtéríteni (pl. ténylegesen felmerült költségek alapján).

Az 1. függelék kitöltésével kapcsolatos további utasítások és példák a II. mellékletben találhatók.

3.4. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek időbeni kiigazítása (kiigazítási módszer)

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket meghatározó módszertan tartalmazhatja az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegeire vonatkozó kiigazítási módszer leírását. Az összegek kiigazítása nem kötelező, de **határozottan ajánlott**, különösen hosszabb időszak során alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében, az infláció vagy a gazdasági változások (pl. energiaköltségek, bérszintek stb.) figyelembevétele, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszer továbbra is megbízhatóan tükrözze a tényleges költségeket. Továbbá, ha – a „felső szinten" alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében – a kiigazítási módszert tartalmazza a CPR V. és VI. mellékletének 1. függeléke, a kiigazítás alkalmazása nem minősül az egyszerűsített költségelszámolási módszert meghatározó módszertan módosításának, és nem igényel programmódosítást.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket meghatározó módszertannak kellő részletességgel ismertetnie kell a tervezett kiigazítási módszert (pl. az alkalmazott index, a kiigazítás időzítése és gyakorisága, a kiigazításhoz használt képlet stb.).

Bevált gyakorlat, hogy a kiigazítást összekapcsolják az egyszerűsített költségelszámolási módszerek által lefedett fő költségkategóriákra vonatkozó indexszel, de a tagállamok szabadon határozhatnak meg más kiigazítási módszereket is, amennyiben azok dokumentáltak és kellően indokoltak.

Az irányító hatóság (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság) dönthet úgy, hogy nem épít be kiigazítási módszert a módszertanba, ha úgy ítéli meg, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazási időszaka során nem lesz szükség kiigazításra.

4. FEJEZET: EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI MÓDSZEREK VÉGREHAJTÁSA

4.1. A „felső szinten" megállapított egyszerűsített költségelszámolási módszerekhez használt pénznem

A CPR 87. cikke értelmében a programokban meghatározott, a tagállamok által a Bizottság felé bejelentett vagy deklarált valamennyi összeget euróban kell kifejezni. Ez a rendelkezés a CPR V. vagy VI. mellékletének 1. függelékére is vonatkozik, mivel a függelék a program részét képezi. A gyakorlatban ez a következőket jelenti:

— a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében szereplő egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegeit euróban kell megadni,

— a programot vagy a programmódosítást jóváhagyó határozatnak euróban megadott összegeket kell tartalmaznia,

— továbbá az egyszerűsített költségelszámolási módszer kifizetési kérelmekben feltüntetendő összegeit is euróban kell megadni.

A nemzeti szintű átváltás eredményétől függetlenül a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelemben feltüntetendő összeg nem térhet el a bizottsági határozatban jóváhagyott egyszerűsített költségelszámolási módszer összegétől.

Azon tagállamok esetében, amelyek még nem vezették be az eurót saját pénznemként, ezek a követelmények növelhetik annak a kockázatát, hogy eltérések mutatkoznak a kifizetési kérelmekben feltüntetendő összegek és az irányító hatóságok által a kedvezményezetteknek nemzeti valutában megtérített összegek között, az euró és a nemzeti valuta közötti átváltási árfolyamok ingadozásai miatt.

A tagállamok enyhíthetik ezt a helyzetet például úgy, hogy a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékébe belefoglalják a következőket:

— rögzített árfolyam (pl. árfolyam-előrejelzés alapján),

— olyan kiigazítási módszer, amely megakadályozza, hogy a Bizottság által euróban megtérített összegek eltérjenek az irányító hatóságok által a kedvezményezetteknek megtérített összegektől (pl. az 1. függelékben használt átváltási árfolyam kiigazítása az InforEuro oldalon egy bizonyos időszakban közzétett árfolyam és az 1. függelék Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjában érvényes eredeti átváltási árfolyam közötti, előre meghatározott – felfelé vagy lefelé történő – eltérés esetén).

4.2. **A programban elfogadott egyszerűsített költségelszámolási módszerek időbeni alkalmazása**

A Bizottság megkezdi a tagállamnak történő megtérítést az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján, amint azokat jóváhagyják a programban a program vagy programmódosítás jóváhagyásáról szóló bizottsági határozat útján. Az irányító hatóság csak ettől az időponttól kezdve foglalhatja bele a megállapodás szerinti összegeket a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekbe.

Lehetséges azonban, hogy a CPR V. és VI. mellékletének 1. függelékében benyújtott módszertan Bizottság általi jóváhagyását megelőzően a kedvezményezettek szintjén már folyamatban van egyszerűsített költségelszámolási módszerek végrehajtása. A CPR 94. cikkének (3) bekezdése szerinti határozat elfogadásáig az irányító hatóság bejelentheti a Bizottságnak az irányító hatóság által a kedvezményezetteknek megtérített költségeknek megfelelő összegeket („alsó szint"). Ez azt jelenti, hogy az irányító hatóságok a CPR 91. cikke (4) bekezdésének c) pontjával összhangban feltüntethetik az egyszerűsített költségelszámolási műveletek kiadásait a kifizetési kérelem B. oszlopában (a CPR XXIII. melléklete) (a kifizetési kérelmekkel kapcsolatban további információkért lásd a 4.3. fejezetet). A B. oszlopban bejelentett kiadások azonban nem szerepeltethetők újra a kifizetési kérelem C. oszlopában.

Az ugyanazon egyszerűsített költségelszámolási módszerek tekintetében a két szinten jóváhagyott módszertanok közötti esetleges ellentmondások elkerülése érdekében javasolt, hogy a tagállamok nyújtsák be az egyszerűsített költségelszámolási módszert a CPR 94. cikke szerint, és szerezzék meg a Bizottság jóváhagyását a felső szintre vonatkozóan, mielőtt az „alsó szinten" alkalmazzák az érintett egyszerűsített költségelszámolási módszereket.

A programra vagy annak módosítására vonatkozó határozat elfogadását követően a Bizottság megkezdi a programhoz nyújtott uniós hozzájárulás megtérítését az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján. Az irányító hatóság ezeket az összegeket feltünteti a kifizetési kérelem C. oszlopában (a CPR XXIII. melléklete) a CPR 91. cikke (4) bekezdésének b) pontjával összhangban (lásd még a 4.3. fejezetet).

A CPR 94. cikke szerinti egyszerűsített költségelszámolási módszert jóváhagyó bizottsági határozat nincs hatással a kiadások elszámolhatóságára, azaz e határozat eredményeként egyetlen új kiadás sem válik elszámolhatóvá. A kiadások támogathatóságára vonatkozó szabályokat a nemzeti szabályok és a CPR 63. cikke határozza meg. A Bizottság határozata csak a Bizottság és a tagállamok közötti visszatérítés módját érinti.

4.3. **Hogyan kell bejelenteni az egyszerűsített költségelszámolási módszereket a kifizetési kérelmekben?**

A CPR 91. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a kifizetési kérelmeket a CPR XXIII. mellékletével összhangban, prioritásonként (egyedi célkitűzés és intézkedéstípus az MMA-, HAVE- és BBA-programok esetében) és – adott esetben – régiókategóriánként kell benyújtani.

A „**felső szinten**" használt egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében a CPR 94. cikkének (3) bekezdésében említett bizottsági határozattal jóváhagyott vagy a CPR 94. cikkének (4) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott összegeket a **CPR XXIII. mellékletének C. oszlopában** kell bejelenteni.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek azon összegeit, amelyeket a tagállam „**alsó szinten**" határozott meg a kedvezményezettnek a tagállam által történő megtérítésre, és **amelyeket nem fednek le a „felső szinten" alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek**, **a CPR XXIII. mellékletének B. oszlopában** kell feltüntetni. A CPR 91. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerint az egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában visszatérített támogatások esetében a kifizetési kérelemben szereplő összegek az alkalmazandó alapon (vagyis az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján) kiszámított költségek.

A C. oszlopban feltüntetett, a CPR 91. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerinti esetekben, azaz az uniós hozzájárulás egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában történő megtérítése esetén a kedvezményezetteknek visszatérített összegek nem tüntethetők fel a B. oszlopban, ugyanazon kiadások kettős finanszírozásának elkerülése érdekében. Különbségek vannak az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kifizetési kérelmekben és elszámolásokban történő bejelentésének a módjában. Az elszámolások esetében a visszatérítésre bejelentett elszámolható kiadások teljes összege szerepel az elszámolások A. oszlopában (azaz tényleges költségek, költségfüggetlen finanszírozás és az összes egyszerűsített költségelszámolási módszer, függetlenül attól, hogy a CPR 94. cikkének hatálya alá tartoznak-e vagy sem).

A bizottsági határozattal jóváhagyott összegek kötelező erejűek, ezért a tagállamoknak be kell jelenteniük a Bizottság felé a jóváhagyott összegeket, azaz a kifizetési kérelmekben nem tüntethetők fel olyan összegek, amelyek eltérnének a programot (vagy annak módosítását) jóváhagyó határozatban szereplő összegektől. A programot (vagy annak módosítását) jóváhagyó határozatban szereplő kiigazítási módszer által nem érintett összegek bármilyen módosítása szükségessé tenné a határozat módosítását.

A CPR 93. cikkének (5) bekezdése szerint az utolsó számviteli év egyenlegének kifizetésekor az alapokból valamely prioritásra nyújtott támogatás nem haladhatja meg egyik összeget sem az alábbiak közül:
— a kifizetési kérelmekben bejelentett, közpénzből nyújtott hozzájárulás,
— az alapokból a kedvezményezettek részére fizetett vagy fizetendő támogatás,
— a tagállam által kért összeg.

4.4. Felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktusokban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása

A CPR 94. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadhat el, amelyben uniós szinten meghatározza az egységköltségeket, az egyösszegű átalányokat, a százalékos átalányokat, azok összegeit és kiigazítási módszereit a CPR 94. cikkének (2) bekezdésében foglalt számítási módszerekkel összhangban.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően a tagállamok kérhetik a programhoz való uniós hozzájárulás megtérítését a jogi aktusban meghatározott összegek és átalányok alkalmazásával (és adott esetben kiigazítva a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban jóváhagyott kiigazítási módszer szerint); ezeket az összegeket a **CPR XXIII. mellékletének C. oszlopában** kell feltüntetni. Fontos, hogy a művelet végrehajtása során betartsák a felhatalmazáson alapuló jogi aktus szabályait, többek között a támogatható tevékenységekre és az ellenőrzési nyomvonalra vonatkozóan. A tagállamok a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül is benyújthatják kifizetési kérelmeiket, amelyek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott megfelelő összeget tartalmazzák.

5. FEJEZET: HORIZONTÁLIS ELVEK

5.1. Közbeszerzés és egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása

A 2021–2027-es programozási időszak óta egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazhatók olyan művelet részét képező műveletben vagy projektben is, amelyet a kedvezményezett kizárólag közbeszerzés útján hajt végre.

A közbeszerzési szerződések hatálya alá tartozó műveletek a Bizottság meghatározása szerint azok a műveletek, amelyeket a 2009/81/EK irányelvvel, a 2014/24/EU irányelvvel és a 2014/25/EU irányelvvel összhangban közbeszerzési szerződések, illetve az említett irányelvekben meghatározott küszöbértéket el nem érő közbeszerzési szerződések odaítélésén keresztül valósítanak meg nemzeti szabályok alapján.

Nincs kivétel az egyszerűsített költségelszámolási módszer kötelező alkalmazása alól az olyan, 200 000 EUR alatti műveletek esetében, amelyeket kizárólag közbeszerzés útján hajtanak végre. Az irányító hatóságoknak (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságoknak) biztosítaniuk kell az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó szabályok és a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó uniós és nemzeti szabályok összeegyeztethetőségét.

Az, hogy egy műveletet teljes mértékben közbeszerzés útján hajtanak-e végre vagy sem, nem befolyásolhatja a CPR 53. cikkének (3) bekezdésében és 94. cikkének (2) bekezdésében meghatározott számítási módszereket, amelyek valamennyi művelettípus esetében azonosak, függetlenül attól, hogy azokat teljes mértékben közbeszerzés útján hajtják-e végre vagy sem. Az irányító hatóságoknak megfelelő megbízható adatokon alapuló módszertant kell kidolgozniuk, és olyan kiigazítási módszereket kell előirányozniuk, amelyek biztosítják, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összege a műveletek végrehajtása során továbbra is tükrözze a tényleges költségeket. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegének az adott művelet keretében odaítélt közbeszerzési eljárásokból adódó árakkal való kiigazítása nem megengedett. Az irányító hatóságoknak továbbá előzetesen meg kell határozniuk az egyszerűsített költségelszámolási módszereket, beleértve a kiigazítási módszereket is, és azokat bele kell foglalni a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumba.

5.2. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összeegyeztethetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal

Hangsúlyozni kell, hogy az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt állami támogatási szabályok általánosan alkalmazandók. Amennyiben az „alsó szinten” egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában nyújtott finanszírozás az EUMSZ 107. cikke értelmében vett állami támogatásnak minősül, ezeket a szabályokat be kell tartani.

Az irányító hatóságoknak (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottságoknak) ezért biztosítaniuk kell, hogy azok a költségkategóriák, amelyekre egyszerűsített költségelszámolási módszereket állapítottak meg, a CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó szabályok és az állami támogatási szabályok alapján egyaránt támogathatók legyenek. Biztosítaniuk kell továbbá az állami támogatási szabályokban meghatározott maximális támogatási intenzitások és az ösztönző hatás tiszteletben tartását. Az állami támogatásnak minősülő általános gazdasági érdekű szolgáltatások ellentételezése esetén az ellentételezés összegét be kell tartani.

Az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok előírják, hogy minden új támogatási intézkedést előzetesen be kell jelenteni a Bizottságnak. A tagállamoknak meg kell várniuk a Bizottság határozatát, mielőtt végrehajtják az intézkedést. A csoportmentességi rendeletek – pl. a Bizottság 651/2014/EU általános csoportmentességi rendelete ([19]), valamint többek között az (EU) 2022/2473 halászati ágazatra vonatkozó csoportmentességi rendelet ([20]) – mentességet biztosítanak a tagállamok azon kötelezettsége alól, hogy bejelentsék a Bizottságnak az azokban meghatározott feltételeknek megfelelő támogatási programokat és ad hoc támogatásokat. Hasonlóképpen, az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokért közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló határozat ([21]) (a továbbiakban: az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat) meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatás mentesül az előzetes bejelentési kötelezettség alól. Más dokumentumokat, például az ágazatspecifikus bizottsági iránymutatásokat ([22]) is figyelembe kell venni az állami támogatások kidolgozása során, mivel azok meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek alapján a bejelentett állami támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető a belső piaccal.

Ugyanakkor azonban az állami hatóságok által nyújtott támogatások nem mindegyike tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá. Először is meg kell vizsgálni, hogy egy adott művelethez nyújtott támogatás az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül-e. Az állami támogatás fogalmáról további információk találhatók az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményben ([23]), amely az Európai Unió Bíróságának értelmezése alapján tisztázza az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdéséről alkotott bizottsági értelmezést. Figyelembe kell venni továbbá a csekély összegű támogatásokról szóló rendeletek ([24]) rendelkezéseit is. A csekély összegű támogatásnak minősülő támogatás nem minősül állami támogatásnak az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében. Ezért amennyiben a CPR hatálya alá tartozó alapokból finanszírozott művelet a vonatkozó, csekély összegű támogatásról szóló rendelet hatálya alá tartozik, ez azt jelenti, hogy a CPR hatálya alá tartozó alapokból származó hozzájárulás nem minősül állami támogatásnak. Ezért a csekély összegű támogatások esetében nincs szükség az állami támogatási szabályoknak való megfelelés értékelésére, csak azt kell vizsgálni, hogy a támogatás összhangban van-e a CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó előírásokkal és teljesíti-e a csekély összegű támogatás minősítő feltételeit.

Előfordulhat az is, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások ellentételezése nem lehet állami támogatás, és így kívül eshet az állami támogatási szabályok hatályán. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére vonatkozó szabályokról szóló bizottsági közlemény ([25]) ismerteti azt, hogy ez milyen körülmények esetén fordul elő.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereknek a tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott támogatások visszatérítésére vonatkozó állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségére vonatkozó általános elvek

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén az állami támogatási szabályokat és a csekély összegű támogatásokra vonatkozó szabályokat figyelembe kell venni a módszertan előkészítésének szakaszában, valamint a műveletek kiválasztásának / végrehajtás szakaszában, az egyedi esetek függvényében.

([19]) A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

([20]) A Bizottság (EU) 2022/2473 rendelete (2022. december 14.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (HL L 327., 2022.12.21., 82. o.).

([21]) A Bizottság 2012/21/EU határozata (2011. december 20.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.).

([22]) Lásd például az éghajlat-politikai, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatásokat (2022/C 80/01).

([23]) Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.).

([24]) A Bizottság (EU) 2023/2831 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L, 2023/2831, 2023.12.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj); A Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 190., 2014.6.28., 45. o.); A Bizottság (EU) 2023/2832 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L, 2023/2832, 2023.12.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

([25]) A Bizottság közleménye az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról (HL C 8., 2012.1.11., 4. o.).

Annak biztosítása érdekében, hogy a CPR hatálya alá tartozó alapok műveletei összhangban legyenek az általános csoportmentességi rendelettel, az egyéb csoportmentességi rendeletekkel, az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozattal és a vonatkozó bizottsági iránymutatásokkal, a következő elemeket kell figyelembe venni:

— **Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek által lefedett költségek elszámolhatósága az általános csoportmentességi rendelet és a CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó szabályok alapján**

Először is, ha az irányító hatóság olyan támogatást kíván nyújtani, amely állami támogatásnak minősül, a támogatás nyújtásának feltételeit az általános csoportmentességi rendelet vonatkozó támogatási/mentességi rendelkezésének megfelelően ellenőrizni kell.

Ezt követően az irányító hatóságnak meg kell győződnie arról, hogy az adott támogatási kategória keretében az **adott művelet tervezett költségei támogathatók mind az általános csoportmentességi rendelet vonatkozó mentességi rendelkezései, mind pedig az CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó szabályok alapján**.

E tekintetben az általános csoportmentességi rendelet 7. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy az általános csoportmentességi rendelet elszámolható költségeket a CPR-ben meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerekkel összhangban számítsák ki, feltéve, hogy a műveletet legalább részben olyan uniós alapból finanszírozzák, amely lehetővé teszi ezen egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását, valamint hogy a költségkategória az általános csoportmentességi rendelet szerinti vonatkozó mentesség alapján támogatható.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben a CPR-rel vagy az alapspecifikus rendeletekkel összhangban egyszerűsített költségelszámolási módszert dolgoztak ki, az egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján megtérített összeget az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére használják fel, **feltéve, hogy a költségkategória az állami támogatási szabályok alapján támogatható, és a támogatás megfelel az általános csoportmentességi rendelet valamennyi feltételének**.

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján kiszámított költségkategóriákat meg kell határozni az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegének a kiszámításához használt módszertanban. A CPR-ben vagy más alapspecifikus szabályokban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén az irányító hatóságnak ezt biztosítania kell az esetlegesen állami támogatási szabályok hatálya alá tartozó műveletekre vonatkozó pályázati felhívások kibocsátásakor azoknak a költségkategóriáknak a meghatározásával, amelyeket a CPR hatálya alá tartozó alapokból finanszíroznak az adott művelet tekintetében, és amelyek megfelelnek az általános csoportmentességi rendeletnek is. A művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumban azt is meg kell határozni, hogy az adott művelet tekintetében mely költségkategóriák minősülnek elszámolhatónak.

Az esetlegesen állami támogatási szabályok hatálya alá tartozó műveletekre vonatkozó pályázati felhívások közzétételekor az irányító hatóságoknak meg kell határozniuk a támogatást igénylők számára azokat a költségkategóriákat, amelyeket az adott művelet esetében a CPR hatálya alá tartozó alapokból finanszíroznak, lehetővé téve ezáltal annak ellenőrzését, hogy azok megfelelnek-e az általános csoportmentességi rendelet valamely rendelkezésének, azaz hogy a költségkategóriákat megfelelően határozták-e meg és azok megfelelnek-e az általános csoportmentességi rendelet vonatkozó rendelkezéseinek. Vannak olyan költségkategóriák, amelyekre a CPR hatálya alá tartozó alapok szerint igényelhető visszatérítés, de az általános csoportmentességi rendelet szerint nem.

A III. mellékletben található egy példa az egyszerűsített költségelszámolási módszereknek az állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségéről.

— **Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek által lefedett költségek elszámolhatósága az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat és a CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó szabályok alapján**

A műveletnek az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló 2021/21 bizottsági határozat, valamint a CPR és az alapspecifikus rendeletek támogatások körére vonatkozó rendelkezéseinek együttes hatálya alá kell tartoznia.

— **Az általános csoportmentességi rendelet szerinti maximális támogatási intenzitásnak vagy maximális támogatási összegeknek vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat szerinti ellentételezésnek való megfelelés biztosítása**

Amennyiben a CPR 53–56. cikkével vagy az alapspecifikus rendeletek vonatkozó rendelkezéseivel összhangban egyszerűsített költségelszámolási módszert állapítottak meg, ezt az összeget használják az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére.

Az irányító hatóságoknak észszerű és körültekintő feltevést kell alkalmazniuk annak biztosítása érdekében, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegei megbízhatóan tükrözzék a tényleges költségeket. Ez lehetővé teszi az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összegeinek felhasználását arra, hogy elősegítsék az általános csoportmentességi rendelet szerinti maximális támogatási intenzitásnak, maximális támogatási összegeknek vagy bejelentési határértékeknek való megfelelés, illetve az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat szerinti ellentételezésnek való megfelelés igazolását. A módszertant a CPR hatálya alá tartozó alapokra vonatkozó szabályokkal és az állami támogatási szabályokkal való összhang biztosítása érdekében ellenőrizni kell.

A kapcsolódó példát lásd a III. mellékletben.

— **Az ösztönző hatás tiszteletben tartásának biztosítása**

Az általános csoportmentességi rendelet 6. cikke szerint a legtöbb támogatási kategória esetében az általános csoportmentességi rendelet csak az ösztönző hatással bíró támogatásokra vonatkozik. A támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a kedvezményezett a projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdése előtt írásbeli támogatási kérelmet nyújtott be az érintett tagállamhoz az általános csoportmentességi rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt tartalommal (nagyvállalkozásoknak nyújtott ad hoc támogatás esetében az általános csoportmentességi rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott további feltételek is alkalmazandók).

Ha a támogatás állami támogatásnak minősül, az irányító hatóságok kötelesek előzetesen biztosítani az ösztönző hatás tiszteletben tartását, függetlenül attól, hogy egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmaznak-e vagy sem. Az irányító hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy a kedvezményezettek nem kötöttek olyan szerződéses megállapodást, amely támogatás hiányában is tanúsítaná a műveletek elvégzésére való hajlandóságot. Ez az előzetes ellenőrzés elvégezhető úgy, hogy nyilatkozatot kérnek a támogatás kérelmezőjétől arra vonatkozóan, hogy a kérelem benyújtása előtt nem tett határozott jogi kötelezettségvállalást (munkálatok megkezdése az általános csoportmentességi rendelet meghatározása szerint). A nyilatkozatok akkor tekinthetők elfogadhatónak az ösztönző hatás igazolására, ha létezik olyan hatékony ellenőrzési rendszer, amely lehetővé teszi az ilyen nyilatkozatok véletlenszerű ellenőrzését.

Az általános csoportmentességi rendelet egyedi rendelkezései és egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása

Az általános csoportmentességi rendelet 25. cikke (3) bekezdésének e) pontja 20 %-ig terjedő százalékos átalányt vezet be, amely kutatás-fejlesztési projektek esetében alkalmazható további általános és egyéb működési költségek kiszámítására, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt eredményeként merülnek fel. Az általános csoportmentességi rendelet 25. cikke (3) bekezdésének e) pontja szerinti százalékos átalány alkalmazása alternatívát jelent a CPR programok vagy más olyan uniós alap keretében megállapított egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával szemben, amely lehetővé teszi az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását, azok sérelme nélkül. A százalékos átalányt a kutatás-fejlesztési projekteknek az általános csoportmentességi rendelet 25. cikke (3) bekezdésének a)–d) pontjában említett összes elszámolható költségére alkalmazni kell. A tagállam alkalmazhatja az általános csoportmentességi rendelet által a kohéziós politikai alapokból társfinanszírozott műveletekre vonatkozóan a CPR 53. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban bevezetett százalékos átalányt mint az uniós szakpolitikákban hasonló típusú műveletekhez használt megfelelő százalékos átalányt ([26]). Az egyéb uniós szakpolitikákban használt módszerek alkalmazása során a tagállamnak biztosítania kell, hogy a módszert teljes egészében alkalmazzák, és hogy a módszert hasonló típusú műveletekre alkalmazzák.

Az általános csoportmentességi rendelet 31. cikkének hatálya alá tartozó képzési támogatási program esetében lehetőség van a CPR 54. cikke első albekezdésének a) pontjában felsorolt közvetlen költségek alapján kiszámított közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány alkalmazására az általános csoportmentességi rendelet 31. cikkének hatálya alá tartozó képzési támogatási program tekintetében. Az összeegyeztethetőség biztosítása érdekében a CPR 54. cikke első albekezdésének a) pontja szerinti, a közvetlen költségek százalékában kiszámított közvetett költségeket kizárólag az általános csoportmentességi rendelet 31. cikkének (3) bekezdésében elszámolhatóként meghatározott közvetlen költségek kategóriái alapján kell kiszámítani, figyelembe véve az egyes költségekre vonatkozóan az általános csoportmentességi rendelet ugyanazon rendelkezésében meghatározott konkrét korlátozásokat.

5.3. ERFA és ESZA+-specifikus: keresztfinanszírozás

A CPR 25. cikke (2) bekezdésének értelmében, ha az ERFA vagy az ESZA+ egy olyan művelet egy részéhez vagy egészéhez nyújt támogatást, amelynek költségei a másik alap keretében elszámolhatók („keresztfinanszírozás"), keresztfinanszírozás nyújtható az érintett alapokból a program egyes prioritásaira vonatkozóan nyújtott támogatás legfeljebb 15 %-a erejéig. Az ilyen művelet (vagy annak egy része) tekintetében a másik alapra – vagyis a keresztfinanszírozás forrásául szolgáló alapra – vonatkozó támogathatósági szabályokat kell alkalmazni.

Az egyik vagy másik alap keretében támogatható kiadásokkal kapcsolatban egyetlen egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazható, a százalékos átalány kivételével. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásához továbbra is szükség van arra, hogy a tagállamok betartsák a fent említett 15 %-os felső határt.

A keresztfinanszírozás esetén alkalmazott százalékos átalányfinanszírozás tekintetében külön százalékos átalányokat kell alkalmazni a művelet „ESZA+" és „ERFA" részeire. Hasonló műveletek tekintetében az ESZA+ és az ERFA százalékos átalányait kell alkalmazni az ESZA+, illetve az ERFA részekre. A két mérték átlaga nem alkalmazható, mivel a kiadásoknak nyomon követhetőknek kell lenniük a keresztfinanszírozásra vonatkozó általános 15 %-os felső határ betartása érdekében. Abban az esetben, ha a másik alap hasonló típusú műveletekre nem határoz meg átalánymértéket (például azért, mert a szabály a másik alapra nem alkalmazandó, vagy mert a másik alap nem finanszíroz hasonló műveleteket), az irányító hatóságnak a CPR 53. cikkének (3) bekezdésében és 54. cikkében meghatározott általános jogelvek szerint kell megállapítania az alkalmazandó átalány mértékét.

([26]) A CPR 53. cikke (3) bekezdésének c) pontjában szereplő számítási módszerrel kapcsolatos további információkért lásd a 3.2. fejezetet.

1. példa: Egységköltséget vagy egyösszegű átalányokat alkalmazó ESZA+ / ERFA keresztfinanszírozás

Ha valamely ESZA+ művelet esetében a „6 EUR/óra x képzésben részt vett személy” egységköltséghez az ERFA keretében elszámolható 0,50 EUR/óra infrastruktúra költség is tartozik, akkor a keresztfinanszírozott összeg 0,50 EUR x „órák x képzésben részt vett személy” tényleges száma lesz.

Ugyanez az elv alkalmazandó az egyösszegű átalányra is: ha a részletes költségvetési tervezet tartalmaz bizonyos „keresztfinanszírozott kiadásokat,” azokat külön számolják el és követik nyomon. Például egy ESZA+ program keretében finanszírozott, 20 000 EUR egyösszegű átalányból az ERFA-típusú kiadások 5 000 EUR-t tesznek ki. A művelet végén a keresztfinanszírozott összeg az előzetesen meghatározott összeg (5 000 EUR a 20 000 EUR-ból) vagy „nulla”, ha a támogatást azért nem fizetik ki, mert az előre meghatározott eredményt nem érték el. Az egyösszegű átalány bináris elvét – amennyiben az átalány mérföldkövek meghatározásával nem kerül mérséklésre – a keresztfinanszírozott kiadásokra is alkalmazni kell.

2. példa: Százalékos átalányfinanszírozást alkalmazó ESZA+ / ERFA keresztfinanszírozás

Közvetlen költségeken alapuló, közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány alkalmazása esetén a keresztfinanszírozott összeg a „keresztfinanszírozott közvetlen költségek” és az ilyen „keresztfinanszírozott közvetlen költségekre” alkalmazandó százalékos átalány alapján kiszámított közvetett költségek összege lesz.

Például egy ERFA program keretében finanszírozott, 15 000 EUR-s műveletben az „ESZA+ típusú” közvetlen költségek 3 000 EUR-t tesznek ki, a közvetett költségeket pedig a közvetlen költségek 15 %-ában határozzák meg (450 EUR). A keresztfinanszírozott összeg így 3 450 EUR. Ha a művelet végén a közvetlen költségeket csökkentik, úgy ugyanezen képlet alapján a keresztfinanszírozott összeget (a közvetett költségek miatti összeggel együtt) is csökkentik.

5.4. **Az adatok gyűjtésével, tárolásával és közzétételével kapcsolatos követelmények**

A CPR 72. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerint az irányító hatóság kötelessége az egyes műveletek monitoringhoz, értékeléshez, pénzügyi irányításhoz, vizsgálatokhoz és auditokhoz szükséges adatainak elektronikus rögzítése és tárolása a CPR XVII. mellékletével összhangban.

A CPR XVII. mellékletének bevezetője szerint kizárólag az adott művelet szempontjából releváns adatmezőket kell kitölteni. Vannak olyan adatmezők, amelyek kifejezetten az egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában történő visszatérítésre vonatkoznak, vagy a támogatások kedvezményezettnek történő visszatérítésére (86–96. mező), vagy a programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás visszatérítésére (112–114. mező).

A 23. és 24. adatmezőben a vállalkozókra, tényleges tulajdonosaikra, szerződéseikre és alvállalkozóikra vonatkozó információkat nem kell rögzíteni és tárolni a százalékos átalány, egységköltség vagy egyösszegű átalány által fedezett közvetett költségek esetében ([27]). Amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség mind a közvetlen, mind a közvetett költségeket fedezi, a vállalkozókra, tényleges tulajdonosaikra, szerződéseikre és alvállalkozóikra vonatkozó adatok rögzítésének és tárolásának követelménye csak a közvetlen költségekre vonatkozik.

Ezenkívül a CPR 49. cikkének (3) bekezdése szerint az irányító hatóságoknak a honlapjukon közzé kell tenniük az alapokból való támogatásra kiválasztott műveletek listáját. A CPR 49. cikkének (3) bekezdésében előírt információknak a CPR XVII. mellékletén kell alapulniuk, és a CPR XVII. mellékletében szereplőkön kívül további adatokat nem szabad gyűjteni a CPR 49. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában. A fent említettek szerint az irányító hatóságoknak nem kell elektronikusan rögzíteniük és tárolniuk a vállalkozókra vonatkozó adatokat a CPR XVII. mellékletében az egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány által fedezett közvetett költségek tekintetében. Ezért a kedvezményezett vállalkozói nevének a közzétételére vonatkozó, a CPR 49. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott kötelezettség nem alkalmazandó a vállalkozó nevére az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett közvetett költségekre irányuló közbeszerzés esetében.

([27]) Kérjük, vegye figyelembe, hogy a 23. mezőben szereplő információkat, azaz a vállalkozókra, tényleges tulajdonosaikra és szerződéseikre vonatkozó információkat csak akkor kell rögzíteni, ha a műveletet az uniós közbeszerzési szabályokkal összhangban hajtják végre (azaz a 2014/24/EU irányelvben vagy a 2014/25/EU irányelvben meghatározott értékhatárokat meghaladó közbeszerzés esetében). A 24. mezőben az alvállalkozókra vonatkozó információkat az alvállalkozásba adás első szintjén kell megadni, kizárólag akkor, ha a 23. mezőben rögzítettek a vállalkozóra vonatkozó információkat, és csak az 50 000 EUR összértéket meghaladó alvállalkozói szerződések tekintetében.

5.5. **Egyszerűsített költségelszámolási módszerek és támogathatósági időszak**

A CPR 63. cikke (2) bekezdésének második albekezdése úgy rendelkezik, hogy az egységköltségekkel és egyösszegű átalányokkal összefüggésben **a megtérítés alapját képező tevékenységeket** a program Bizottsághoz történő benyújtásának napja vagy 2021. január 1. – amelyik a korábbi időpont – és 2029. december 31. között kell végrehajtani. Ez azt jelenti, hogy a támogathatósági időszak szempontjából nem a ténylegesen felmerült költségek kedvezményezett általi kifizetésének a tényleges időpontja releváns, hanem a megtérítés alapját képező tevékenységek.

A százalékos átalányt illetően csak azoknak a költségkategóriáknak kell felmerülniük a kedvezményezettnél és csak azokat kell kifizetni a műveletek végrehajtása során a CPR 63. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott támogathatósági időszakon belül, amelyekre a százalékos átalányt alkalmazzák (alapköltségek), amennyiben azok tényleges költségeken alapulnak. Ha például a közvetett költségeket az elszámolható közvetlen költségek 25 %-áig terjedő átalány formájában számítják ki a CPR 54. cikkével összhangban, a százalékos átalány kiszámításához használt alapköltségeket (a művelet elszámolható közvetlen költségeit) a kedvezményezettnek kell viselnie, és azokat a műveleteknek az elszámolhatósági időszakon belül, vagyis 2029. december 31-ig történő végrehajtása során kell kifizetni.

6. FEJEZET: IRÁNYÍTÁSI ELLENŐRZÉSEK ÉS AUDITOK

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek – az azonnal használható egyszerűsített költségelszámolási módszerek kivételével – szükségessé teszik **a költségek előzetes közelítését**, például múltbeli vagy statisztikai adatok alapján. Mivel az egyszerűsített költségelszámolási módszerek átlagértéket vagy mediánt eredményeznek, illetve más statisztikailag megbízható módszerekből származnak, korlátozott mértékben túlkompenzálhatják vagy alulkompenzálhatják a kedvezményezetteknél ténylegesen felmerült és a végrehajtási műveletek során kifizetett költségeket. Ez azonban az alkalmazandó szabályok szerint elfogadhatónak tekinthető, mivel a helyes módszertan alapján létrehozott egyszerűsített költségelszámolási módszerek megbízhatóan tükrözik a tényleges költségeket; az ilyen túlkompenzáció nem tekinthető jogalap nélküli gazdagodásnak.

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén az irányítási ellenőrzések és auditok során nem ellenőrzik utólag a kedvezményezetteknél ténylegesen felmerült költségeket; azt ellenőrzik, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszert előzetesen létrehozó módszertan összhangban van-e az alkalmazandó szabályokkal, és azt helyesen alkalmazzák-e.

Ez a fejezet az egyszerűsített költségelszámolási módszerek irányítási ellenőrzésének és auditálásának megközelítését ismerteti.

6.1. **Az irányítási ellenőrzések és auditok általános megközelítése**

Amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási módszereket az „alsó szinten” alkalmazzák a kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének megállapítása céljából, mind a bizottsági mind a nemzeti auditok során ellenőrzik a módszertan helyes kialakítását. A módszertan helyes alkalmazását bizottsági és nemzeti auditok és irányítási ellenőrzések során ellenőrzik.

CPR 74. cikke (1) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy **az irányító hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások megvalósultak-e, hogy a művelet megfelel-e az alkalmazandó jognak, a programnak és a művelet támogatására vonatkozó feltételeknek**.

A CPR 74. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja kimondja továbbá, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján visszatérített költségek esetében az irányító hatóságnak **ellenőriznie kell, hogy teljesültek-e a kiadások kedvezményezett részére való visszatérítésére vonatkozó feltételek**.

A CPR 74. cikke (1) bekezdésének a) pontjában és 77. cikkének (1) bekezdésében, valamint XIII. mellékletében foglalt követelmények arra vonatkozóan, hogy a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások megvalósultak és **a művelet megfelel az alkalmazandó jognak**, nem jelentik azt, hogy az irányítási ellenőrzések és az auditok során ellenőrizni kell vagy ki kell kérni az alapul szolgáló költségek dokumentációját (pl. számlák, kifizetési dokumentáció). **Az irányítási ellenőrzések és auditok nem terjednek ki a kedvezményezettnél felmerült tényleges költségekre (pl. számlák, bizonylatok), sem pedig az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján visszatérített kiadások alapjául szolgáló konkrét közbeszerzési eljárásokra.** Következésképpen ezeket az alapul szolgáló pénzügyi vagy közbeszerzési dokumentumokat nem lehet bekérni a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült és kifizetett összegek (kiadások) ellenőrzése céljából.

A Bizottság által a CPR 94. cikkének (3) bekezdése szerint a „**felső szint**” tekintetében jóváhagyott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében **az irányítási ellenőrzések és auditok kizárólagos célja annak ellenőrzése, hogy teljesültek-e a Bizottság általi megtérítés feltételei**.

A támogathatósági szabályokat a megtérítés formájától függetlenül be kell tartani. Ezért még abban az esetben is, ha a műveletekben egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmaznak, biztosítani kell a művelet, a kedvezményezett és (adott esetben) a résztvevők támogathatóságát.

Ellenőrzési nyomvonal

A közös rendelkezésekről szóló rendelet XIII. mellékletében meghatározott ellenőrzési nyomvonalhoz szükséges valamennyi dokumentumot a CPR 69. cikke (6) bekezdésének megfelelően kell megőrizni.

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek és kockázatalapú irányítási ellenőrzések

A CPR 74. cikkének (2) bekezdése szerint az irányítási ellenőrzéseket előzetesen elvégzett kockázatértékelés alapján végzik. Ha a kockázatértékelés szerint az irányító hatóságnak ellenőriznie kell az egyszerűsített költségelszámolási módszer keretében bejelentett kiadásokat (az egyszerűsített költségelszámolási módszereket nem kell automatikusan kizárni a kockázatértékelésből), az ellenőrzéseknek kiterjednek az e fejezetben részletezett konkrét pontokra.

Összeférhetetlenség

Az összeférhetetlenséggel is foglalkozni kell az egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó műveletek során. Az összeférhetetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről szóló bizottsági iránymutatás ([28]) alkalmazandó. Az említett iránymutatás releváns példákat tartalmaz. A kiadások nem támogatható jellegéről eseti alapon kell döntést hozni, a feltárt összeférhetetlenség mértékétől függően (a teljes művelet vagy a műveletnek csak egy része).

Példa: Az Európai Szociális Alap (ESZA) támogatott egy egyetemi kutatási projektet. A projekt pénzügyi támogatásban részesült határozott időre alkalmazott kutatók felvételéhez (a megtérítésre kutatónkénti havi egységköltség alapján került sor). A projektet versenyeztetéses kiválasztási eljárás keretében hagyták jóvá. A projekt ellenőrzése során összeférhetetlenséget feltártak a kutatók kiválasztási eljárása tekintetében. A pártatlanságot előíró szabályozás ellenére egyes értékelők olyan pályázatokat bíráltak el, amelyekben publikációk társszerzőiként részt vettek a pályázókkal együtt, és ezt az egyetem vagy az irányító hatóság nem tárta fel, illetve nem kezelte megfelelően. A későbbiekben az ellenőrök ezt a kiválasztási eljárás átláthatóságát és méltányosságát veszélyeztető összeférhetetlenségként azonosították. Az ellenőrök megkérdőjelezték az érintett kutatók bejelentett kiadásainak jogszerűségét.

6.2. **Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség módszertana megfelelő kidolgozásának ellenőrzése**

A módszertan ellenőrzésére az irányító hatóság vagy a közreműködő szervezet szintjén kerül sor.

Az ellenőrző hatóság előzetesen vagy a végrehajtás során értékeli a módszertan kidolgozását, alábbiak szerint:

— A „felső szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében (a CPR 94. cikke) kötelező, hogy az ellenőrző hatóság előzetesen, a CPR V. és VI. melléklete 1. függelékének benyújtása előtt értékelje a módszertant. Miután a Bizottság jóváhagyta az egyszerűsített költségelszámolási módszert, a Bizottság nem fogja újra ellenőrizni a módszertant.

— Az „alsó szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében (a CPR 53. cikke) határozottan ajánlott, hogy az ellenőrző hatóság előzetesen értékelje a módszertant, és a végrehajtás előtt nyújtsa be az értékelés eredményét. Egyéb esetben az ellenőrző hatóság a végrehajtás során végzi el az értékelést, amikor ellenőrzi az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján a kedvezményezetteknek visszatérített kiadásokat. A módszertan ellenőrző hatóság általi előzetes értékelése és validálása jelentősen csökkentheti a szabálytalanságok kockázatát. Emellett az ellenőrző hatóság felhasználhatja az értékelés eredményét jövőbeli (bizonyossági) ellenőrzésekhez, egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó műveletek szúrópróbaszerű ellenőrzése során. A program szempontjából ez a megközelítés azzal az előnnyel jár, hogy megelőzi a rendszerszintű hibákat, amelyek pénzügyi következményekkel járhatnak, ha csak a végrehajtás során észlelik azokat. Ha az előzetes értékelést elvégzik, és az ellenőrző hatóság pozitív következtetésre jut (pl. az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség módszertanának hivatalos validálása), az ellenőrző hatóság a későbbi ellenőrzésekhez felhasználhatja az értékelése eredményét, amikor ugyanazokat az egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó műveletek szúrópróbaszerű ellenőrzését végzi.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség módszertanának ellenőrzésére **általában** egy **program (vagy annak részei) vagy több program tekintetében kerül sor, az irányító hatóság vagy egy közreműködő szervezet felelősségi körében**. A CPR 53. cikke (3) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontjával, valamint 53. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összhangban a kedvezményezettek saját adatain alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében az ellenőrzést konkrét kedvezményezettekre vonatkozóan végzik.

([28]) A Bizottság közleménye Iránymutatás az összeférhetetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről (HL C 121., 2021.4.9., 1. o.). eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)

A gyakorlatban az ellenőrző hatóság ellenőrzi, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszert az „alsó szint” vonatkozásában a CPR 53. cikkének (3) bekezdésében, illetve a „felső szint” vonatkozásában a CPR 94. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, számítási módszerekre vonatkozó követelményeknek, valamint a programhatóságok által az ilyen egyszerűsített költségelszámolási módszer tekintetében meghatározott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően alakították-e ki.

Az irányító hatóság által az egyszerűsített költségelszámolási módszerek bármely típusára kidolgozott módszertan ellenőrző hatóság általi értékelése a következőkre terjed ki:

— annak ellenőrzése, hogy a módszertant a CPR-ben leírt módszerek alapján alakították-e ki, és hogy azt megfelelően leírták-e,

— annak ellenőrzése, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségek elszámolhatók-e,

— annak ellenőrzése, hogy a benyújtandó anyagok ellenőrzési nyomvonalát leírták-e, és az megfelelő-e,

— abban az esetben, ha ugyanabban a műveletben lehetőség van több egyszerűsített költségelszámolási módszer és/vagy tényleges költség kombinálására, annak ellenőrzése, hogy nem áll-e fenn a kettős finanszírozás kockázata (pl. a százalékos átalánnyal fedezett költségkategóriák egyértelműen elkülönítése),

— amennyiben kiigazítási módszert javasolnak, annak értékelése, hogy a kiigazítási módszer releváns-e az adott egyszerűsített költségelszámolási módszer szempontjából, valamint

— ha az egyszerűsített költségelszámolási módszert az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozó műveletekben fogják alkalmazni, akkor az egyszerűsített költségelszámolási módszer által fedezett költségek az állami támogatási szabályok szerint támogathatók-e.

Ezen túlmenően a következő elemeket kell ellenőrizni:

Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszeren alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében:

— annak ellenőrzése, hogy a számítási módszerre vonatkozó információk dokumentáltak-e, könnyen nyomon követhetők-e és helyesek-e,

— annak ellenőrzése, hogy a számításokban szereplő költségek releváns és elszámolható költségek-e,

— annak ellenőrzése, hogy az adatok megbízhatóak és pontosak-e.

Költségvetési tervezeten alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében:

— annak ellenőrzése, hogy az irányító hatóság előzetesen felülvizsgálta és elfogadta-e a költségvetést. „Alsó szintű” egyszerűsített költségelszámolási módszer esetén az auditok során ellenőrizni kell, hogy a művelet összköltsége nem haladja meg a 200 000 EUR-t, illetve kisprojekt-alap keretében végrehajtott projektek esetében a 100 000 EUR-t (az Interreg-rendelet 25. cikke).

Uniós szakpolitikákban alkalmazandó megfelelő egységköltségeken, egyösszegű átalányokon és százalékos átalányokon alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében:

— a megfelelő uniós szakpolitikai egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó szabályok még mindig alkalmazandók voltak-e a pályázati felhívás időpontjában („alsó szintű” egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében), illetve a programmódosítás Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjában („felső szintű” egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében),

— annak ellenőrzése, hogy a módszertan egészét felhasználták-e további felhasználás esetén,

— annak ellenőrzése, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszert hasonló műveletekhez használják-e.

Tagállamokban alkalmazandó megfelelő egységköltségeken, egyösszegű átalányokon és százalékos átalányokon alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében:

— a megfelelő tagállami egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó szabályok még mindig alkalmazandók voltak-e a pályázati felhívás időpontjában („alsó szintű” egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében), illetve a programmódosítás Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjában („felső szintű” egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében),

— annak ellenőrzése, hogy a módszertan egészét felhasználták-e további felhasználás esetén,

— annak ellenőrzése, hogy a nemzeti szakpolitika szerinti egyszerűsített költségelszámolási módszer módszertanát teljes egészében a tagállam által finanszírozott támogatási rendszerekben alkalmazzák-e,

— annak ellenőrzése, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszert hasonló műveletekhez használják-e.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek módszertanának ellenőrzése arra összpontosul, hogy betartják-e a közös rendelkezésekről szóló rendelet módszertan kidolgozására vonatkozó rendelkezéseit. A számítási módszer megválasztása továbbra is az irányító hatóság kizárólagos felelőssége. Az irányító hatóságnak megfelelő nyilvántartást kell vezetnie a megállapított számítási módszerről, továbbá tudnia kell igazolni a százalékos átalányok, az egységköltségek vagy az egyösszegű átalányok meghatározásának alapját. A számítási módszer dokumentálása céljából vezetett nyilvántartásokra a CPR 82. cikkében meghatározott, a dokumentumok rendelkezésre állására vonatkozó követelmények alkalmazandók.

Azon százalékos átalányok, egyösszegű átalányok és egységköltségek esetében, amelyeket a CPR vagy az alapspecifikus rendeletek határoznak meg, és amelyek nem írnak elő számítást az alkalmazandó átalány meghatározásához („azonnal használható” egyszerűsített költségelszámolási módszerek), az ellenőrző hatóság által végzett ellenőrzés a költségkategóriák (pl. közvetlen költségek, közvetett költségek, közvetlen személyzeti költségek) meghatározására összpontosul. Az ellenőrök ellenőrzik, hogy az „azonnal használható” százalékos átalányok által fedezett költségkategóriákat a tagállam határozza-e meg a nemzeti szabályokban, vagy az irányító hatóság (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság) a programban vagy a közzétett pályázati felhívásokban, és elkerülik-e a kettős finanszírozást.

6.3. **Az irányító hatóság által végzett ellenőrzés és a módszertan végrehajtás során történő helyes alkalmazásának ellenőrzése**

— Százalékos átalány, egységköltség vagy egyösszegű átalány alkalmazása esetén nem kell igazolni az egyszerűsített költségelszámolási módszerek hatálya alá tartozó kiadási kategóriákhoz tartozó tényleges költségeket, ideértve adott esetben az értékcsökkenést és a természetbeni hozzájárulásokat ([29]) is.

— Az állami támogatási szabályoknak való megfelelést akkor kell ellenőrizni, ha az egyszerűsített költségelszámolási módszereket az „alsó szinten”, azaz a kedvezményezettek számára történő visszatérítési módszerként alkalmazzák (lásd a 6.5. fejezetet).

— Nincs jogalap a CPR-rel összhangban megállapított egyszerűsített költségelszámolási módszerek hatálya alá tartozó költségkategóriák tekintetében ténylegesen felmerült és kifizetett költségek ellenőrzésére, ezért nem kell bekérni a tényleges költségeket igazoló dokumentumokat (pl. a kedvezményezetteknek nem kell számlákat benyújtaniuk a tényleges költségekről annak ellenőrzéséhez, hogy a kedvezményezettnél valóban felmerült-e 15 % közvetett költség a CPR 54. cikke b) pontjának alkalmazása esetén).

— A megállapított módszer helyes alkalmazásának ellenőrzésére az irányító hatóság szintjén kerül sor a „felső szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében, illetve a kedvezményezett szintjén az „alsó szinten” alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében.

Az irányító hatóság/közreműködő szervezet az irányítási ellenőrzések során ellenőrzi az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség módszertanának helyes alkalmazását. Az ellenőrző hatóság ezt auditok során ellenőrzi (műveletek auditjai, tematikus auditok, rendszer auditok).

6.3.1. *A százalékos átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése*

A százalékos átalányfinanszírozási rendszer helyes alkalmazásának ellenőrzése a következő elemek ellenőrzését foglalja magában:

— az irányító hatóság (vagy Interreg programok esetében a monitoringbizottság) meghatározta az adott százalékos átalány által fedezett költségkategóriákat és azokat, amelyekre a százalékos átalány alkalmazandó (a továbbiakban: alapköltségek). **Az irányító hatóságoknak egyértelműen meg kell határozniuk a költségkategóriákat**, vagy pedig meg kell határozniuk a százalékos átalány által lefedett, illetve annak alapjául szolgáló elszámolható költségek összes kategóriáját (és adott esetben az elszámolható költségek többi kategóriáját is) tartalmazó, előzetesen létrehozott listát,

— az átalány alkalmazása szerepel a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban,

— a számítás alapjául szolgáló költségek (az úgynevezett „alapköltségek”) támogathatók, jogszerűek és szabályszerűek ([30]),

([29]) A CPR 67. cikkének (1) bekezdése szerinti természetbeni hozzájárulások figyelembe vehetők a százalékos átalány, az egységköltség vagy az egyösszegű átalány értékének kiszámítása során. Az egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazásakor azonban nem kell ellenőrizni a természetbeni hozzájárulások meglétét, így tehát azt sem, hogy teljesülnek-e a CPR 67. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek.

([30]) És helyesen számították ki, amennyiben azokat egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján jelentették be.

— ugyanazt a költségtételt nem jelentették be kétszer (a számítás „alapja” vagy bármely egyéb tényleges költség nem tartalmaz olyan költségtételt, amelyet a százalékos átalány fedez). Például, ha az igazgatási költségeket a közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány fedezi, azokat nem a ténylegesen felmerült költségek alapján kell bejelenteni,

— a bejelentett összeget helyesen számították ki, a százalékos átalánynak alkalmazásával az „alapköltségek” tekintetében,

— a százalékos átalány alkalmazásával kiszámított összeget arányosan kiigazították, amennyiben módosították az alapköltség(ek) értékét, amelyekre a százalékos átalányt alkalmazzák. Az „alapköltségek” elszámolható összegének bármely olyan csökkentése, amelyet a százalékos átalány alapját jelentő támogatható költségkategóriák ellenőrzése után fogadtak el (pl.: pénzügyi korrekciót követően) arányosan befolyásolja a százalékos átalány alapköltségekre való alkalmazásával kiszámított költségkategóriák esetében elfogadott összeget,

— ha a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban más feltételeket határoztak meg, úgy az irányítási ellenőrzések és auditok során e feltételek teljesülését is ellenőrizni kell,

— adott esetben be kell tartani az állami támogatási szabályokat a kedvezményezetteknek történő visszatérítés tekintetében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében (lásd a 6.5. fejezetet),

— a százalékos átalánnyal fedezett költségkategóriák szükségesek a művelet végrehajtásához; a kiválasztási szakaszban az irányító hatóság ellenőrzi, hogy szükség van-e a százalékos átalánnyal fedezett költségkategóriákra, a finanszírozás iránti kérelemben részletezett, a projekt végrehajtásához szükséges tevékenységek és a támogatás feltételeit meghatározó dokumentum alapján.

Nem kell ellenőrizni a következőket:

— a kedvezményezettnél felmerült tényleges költségeket vagy a kapcsolódó (pénzügyi) igazoló dokumentumokat a százalékos átalány alapján visszatérített összegek vonatkozásában,

— az igazoló dokumentumokat annak ellenőrzése érdekében, hogy a kedvezményezett a százalékos átalány összegét a megfelelő költségkategóriában költötte-e el,

— a kedvezményezettek számviteli rendszerét.

Mivel a százalékos átalány alapján visszatérített technikai segítségnyújtást ([31]) az SFC2021-ben automatikusan kiszámítják a bejelentett kiadások alapján, az irányító hatóságnak vagy az ellenőrző hatóságnak nem kell ellenőrzéseket végeznie. A százalékos átalány kiszámításának alapját képező kiadásoknak a pénzügyi korrekciók alkalmazását követő csökkentése hatással lesz a százalékos átalány automatikus kiszámítására, ami a technikai segítségnyújtás támogatásának arányos csökkentését eredményezi.

6.3.2. *Az egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése*

Az egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése során azt kell értékelni, hogy **teljesültek-e a költségek visszatérítésére vonatkozóan a folyamatot, a kimeneteket és/vagy az eredményeket illetően meghatározott feltételek**.

Az egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése a következő elemek ellenőrzését foglalja magában:

— az egységköltség alkalmazása szerepel-e a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban,

— dokumentált, tehát ellenőrizhető és valós-e az a teljesítmény, amelyet a projekt a számszerűsített bemenetek, kimenetek vagy eredmények szerint meghatározott azon egységek alapján nyújtott, amely egységekre az egységköltség alkalmazandó. A nem teljesített kimenetekhez és eredményekhez kapcsolódó egységköltségek nem számolhatók el,

— a bejelentett összeg megegyezik-e a megállapított egységköltség és a projekt tényleges teljesítményét tükröző, meghatározott egységek szorzatával,

— ugyanarra a költségtételre vonatkozóan nem kerül-e sor kettős elszámolásra (az egyéb visszatérítési formák keretében elszámolt költségek nem tartalmaznak-e az egységköltséggel fedezett költségtételt),

([31]) A CPR 36. cikkének (5) bekezdésével, illetve Interreg programok esetében az Interreg-rendelet 27. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

— ha a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban más feltételeket határoztak meg, úgy az irányítási ellenőrzések és auditok során e feltételek teljesülését is ellenőrizni kell,

— adott esetben be kell tartani az állami támogatási szabályokat a kedvezményezetteknek történő visszatérítés tekintetében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében (lásd a 6.5. fejezetet).

Nem kell ellenőrizni a következőket:

— a kedvezményezettnél felmerült tényleges költségeket vagy a kapcsolódó (pénzügyi) igazoló dokumentumokat az egységköltségek alapján visszatérített összegek vonatkozásában,

— az igazoló dokumentumokat annak ellenőrzése érdekében, hogy a kedvezményezett az egységköltség formájában megtérített összeget a megfelelő költségkategóriában költötte-e el,

— a kedvezményezettek számviteli rendszerét.

6.3.3. *Az egyösszegű átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése*

Egyösszegű átalány esetében elengedhetetlen **bizonyosságot szerezni arról, hogy a bejelentett kimenetek/eredmények valósak**. Az ellenőrzés ezért a következő elemek ellenőrzéséből áll:

— az egyösszegű átalány alkalmazása szerepel-e a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban,

— a projekt egyeztetett lépései (mérföldkő, ha meghatároztak ilyet) teljes mértékben megvalósultak-e, és a kimenetek/eredmények a programhatóságok által meghatározott feltételekkel összhangban teljesültek–e (a kimeneteket/eredményeket dokumentálni kell),

— ugyanarra a költségtételre vonatkozóan nem kerül-e sor kettős elszámolásra (az egyéb visszatérítési formák keretében elszámolt költségek nem tartalmaznak-e az egyösszegű átalánnyal fedezett költségtételt),

— ha a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban más feltételeket határoztak meg, úgy az irányítási ellenőrzések és auditok során e feltételek teljesülését is ellenőrizni kell,

— adott esetben be kell tartani az állami támogatási szabályokat a kedvezményezetteknek történő visszatérítés tekintetében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében (lásd a 6.5. fejezetet).

Nem kell ellenőrizni a következőket:

— a kedvezményezettnek a megvalósított kimenetekkel/eredményekkel kapcsolatban felmerült tényleges költségeit,

— a tényleges költségekre vonatkozó igazoló dokumentumokat annak igazolására, hogy a kedvezményezett ténylegesen az előre meghatározott költségtípusokra/tevékenységekre költötte az egyösszegű átalány összegét,

— a kedvezményezettek számviteli rendszerét.

6.4. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása során a kettős finanszírozás hiányának ellenőrzése

A kettős finanszírozás hiánya ugyanazon műveleten belül

A kettős finanszírozás szempontjával már a módszertan kialakításától kezdve foglalkozni kell, egyértelműen meghatározva és megkülönböztetve az egyszerűsített költségelszámolási módszer hatálya alá tartozó és az egyéb visszatérítési formák alkalmazásával megtérített költségkategóriákat. Az irányítási ellenőrzések és az auditok során, egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációja esetén a fent leírt egyszerűsített költségtípusokra vonatkozó ellenőrzéseken kívül az auditoknak és az irányítási ellenőrzéseknek meg kell erősíteniük, hogy a művelet valamennyi költségét csak egyszer jelentették be. Így azt is ellenőrizni kell, hogy az alkalmazott módszerek biztosítják-e, hogy egy adott művelet kiadásai nem számíthatók fel egynél több egyszerűsített költségelszámolási módszer és – adott esetben – költségkategória keretében (kettős költségbejelentés, például közvetlen és közvetett költségként is).

Az irányítási ellenőrzések és az auditok során továbbá ellenőrizni kell, hogy ugyanazt a költségtételt nem jelentették-e be kétszer, vagyis hogy az „alapköltség” vagy bármely más tényleges költség nem tartalmaz olyan költségtételt, amelyet rendes körülmények között százalékos átalány alapján állapítanak meg. Például a kettős finanszírozás kockázatának elkerülése érdekében az 54. cikk szerinti, közvetett költségekhez kapcsolódó százalékos átalány alapján meghatározott számviteli költségek nem sorolhatók be más – például a külső szakértők közvetlen költsége – kategóriába, ha számviteli költségeket is tartalmaznak.

Az egyéb uniós alapokból, programokból és eszközökből való kettős finanszírozás hiánya

A kettős finanszírozás hiánya különböző szinteken kezelhető (a programozás, a kiválasztás, illetve a végrehajtás szintjén); a tagállamok megfelelő intézkedéseket dolgozhatnak ki (és kérhetik a kedvezményezettektől azok végrehajtását) a kettős finanszírozás elkerülése érdekében. Ebben a fejezetben példákat mutatunk be olyan intézkedésekre, amelyek célja a kettős finanszírozás elkerülése e szintek mindegyikén.

A partnerségi megállapodásnak tartalmaznia kell az alapok közötti koordinációt, lehatárolást és kiegészítő jelleget, valamint adott esetben a nemzeti és regionális programok közötti koordinációt.

1. példa: Egyértelmű lehatárolás

A partnerségi megállapodás leírja, hogy az adott tagállami programban X finanszírozza a nemzeti főutakat, míg Y a vidéki közutakat finanszírozza, vagy pedig egyértelmű földrajzi elhatárolást tartalmaz.

Azokban az esetekben, amikor a partnerségi megállapodás nem tartalmaz egyértelmű elhatárolást, **tagállami szinten megfelelő intézkedéseket kell hozni a kettős finanszírozás elkerülése érdekében**.

2. példa: Ellenőrzések a kiválasztási szakaszban

A program irányító hatósága megküldi a kiválasztásra javasolt műveletek listáját ugyanazon tagállam más irányító hatóságainak, és felkéri őket, hogy az egyértelmű átfedések elkerülése érdekében vessék azt össze saját kiválasztott projektjeik listájával (pl. ugyanaz a helyi hatóság két forrásból kap támogatást ugyanazon folyóparti szakasz konszolidálására).

3. példa: Az irányító hatóságok által végzett tematikus ellenőrzések

Egy tagállam koordináló szerve létrehozott egy MI-eszközt, amely összehasonlítja az átfedést mutató programok műveleteinek a jegyzékeit, és kiszűri a hasonló kedvezményezetteket és műveleti leírásokat. Egyezések esetén figyelmezteti az érintett irányító hatóságok azon munkatársait, akik a kettős finanszírozás elkerülése érdekében további ellenőrzéseket végeznek.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereken keresztül finanszírozott műveletekben alkalmazott személyzet tematikus vizsgálata során az irányító hatóság megállapította, hogy ugyanaz a személyt ugyanabban az időszakban három különböző projektben alkalmazták. Ebből két projekt esetében a személyzeti költségek a valós költségek alapján lettek visszatérítve, a harmadik projekt esetében pedig órabér alapján. Az első két projektnél, az érintett személyre vonatkozóan bejelentett munkaórák ellenőrzése után az irányító hatóság megállapította, hogy a nemzeti szabályok által meghatározott, maximálisan megengedett munkaidő túl lett lépve. Ez arra engedett következtetni, hogy az érintett személy más projekten nem dolgozhatott, még akkor sem, ha óradíj alapján visszatérítés történt.

A CPR 63. cikkének (9) bekezdése szerint a művelet egy vagy több alapból, illetve egy vagy több programból és más uniós eszközökből is kaphat támogatást, feltéve, hogy ugyanazt a kiadást csak egyszer jelentik be. **A kettős finanszírozás hiányát akkor is biztosítani kell és ellenőrizni kell, ha a kedvezményezetteknek történő visszatérítés egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában történik.**

4. példa: A kedvezményezett szintjén végzett ellenőrzések

Az irányító hatóság az irányítási ellenőrzéseket a kedvezményezett szintjén végzi el. A művelet a 40 %-os átalányt alkalmazza a közvetlen személyzeti költségekre. Az irányító hatóság a személyzeti költségek (alapköltségek) ellenőrzése során ellenőrzi az adott személy munkaköri leírását. A munkaköri leírás megemlíti, hogy az adott személyzet által végzett tevékenységek 100 %-a az ERFA-ból finanszírozott műveletekre irányul, míg az ellenőrzött műveletet az ESZA+ finanszírozza.

Végső soron a tagállam felelőssége, hogy a CPR 63. cikkének (9) bekezdésével összhangban kidolgozza és végrehajtsa a kettős finanszírozás elkerüléséhez szükséges intézkedéseket. A bizottsági ellenőrzések különösen arra összpontosulnak, hogy biztosítsák az ilyen intézkedések meglétét, és amennyiben nem ez a helyzet, korrekciós intézkedéseket hozzanak.

A kedvezményezettek saját nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy más alapokból nem kérnek finanszírozást ugyanolyan típusú tevékenységekhez, felhasználható, amennyiben azt további információforrások is (eseti alapon) alátámasztják. Az irányítási ellenőrzések és auditok magukban foglalhatják a nemzeti vagy európai adatbázisokban történő keresést, valamint a kedvezményezettek által a honlapjaikon és helyszíneiken végrehajtott közzétételi intézkedések ellenőrzését.. Kétség esetén az irányító és ellenőrző hatóságoknak mélyrehatóbb ellenőrzéseket kell végezniük, és további információkat kell gyűjteniük a kedvezményezettektől.

5. példa: Kettős finanszírozás gyanúja

Ugyanazon kedvezményezett szintjén egy kerékpársáv létrehozásával kapcsolatban két projektet azonosítottak; az ERFA-ból finanszírozott projektet a műveletek auditja során ellenőrizték. Az ellenőrök megállapították, hogy a kerékpársáv egy része egy alkalommal ERFA-finanszírozásra pályázó projektben, majd egy másik alkalommal EMVA-finanszírozásra pályázó projektben is szerepelt. Az irányító hatóság által az ellenőrök kérésére végzett ellenőrzések során megerősítették, hogy a közlekedési jelzésekkel kapcsolatos kiadásokat az ERFA-ból és az EMVA-ból is finanszírozták, ami a művelet egy részének kettős finanszírozását eredményezte.

6.5. Az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzése, a megtérítés formájaként egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén

Ha a kedvezményezetteknek történő megtérítés tekintetében egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmaznak, ellenőrizni kell az állami támogatásra és a csekély összegű támogatásokra vonatkozó szabályokat. Amennyiben a támogatás állami támogatásnak minősül, az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzése érdekében az irányítási ellenőrzések és auditok a következő elemekre terjednek ki:

— **Az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségek elszámolhatósága az általános csoportmentességi rendeletben foglalt szabályok és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat alapján**

Amennyiben állami támogatási szabályok alkalmazandók (lásd az 5.2. fejezetet), az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségeknek elszámolhatóknak kell lenniük az általános csoportmentességi rendelet szabályai vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat alapján. A támogathatóság ellenőrzése érdekében az irányító hatóság és az ellenőrző hatóság ellenőrzi, hogy az általános csoportmentességi rendelet szabályai vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat alapján elszámolhatók-e a módszertan szintjén azonosított, a pályázati felhívásokban közzétett és a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban rögzített költségkategóriák.

A rendeletekben előre meghatározott százalékos átalányokat alkalmazó műveletek esetében a költségek elszámolhatóságát a támogatás feltételeit meghatározó dokumentum ellenőrzésével ellenőrzik annak biztosítása érdekében, hogy a művelet csak elszámolható költségkategóriákat finanszírozzon.

— **A maximális támogatási intenzitás vagy támogatási összeg / ellentételezés betartása**

Amennyiben a CPR 53–56. cikkével vagy az alapspecifikus rendeletek vonatkozó rendelkezéseivel összhangban egyszerűsített költségelszámolási módszereket állapítottak meg, ezt az összeget használják a maximális támogatási intenzitás, illetve – általános gazdasági érdekű szolgáltatások esetén – az ellentételezés ellenőrzése céljából. Következésképpen, az általános csoportmentességi rendelet vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozat szerinti tényleges költségek alkalmazásához hasonlóan, az egyszerűsített költségelszámolási módszer összegét használják az adott állami támogatási kategória szerinti maximális támogatási intenzitásnak való megfelelés ellenőrzésére, illetve az ellentételezés összegének kiszámítására az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozatban foglalt szabályok alapján.

— **Az ösztönző hatás tiszteletben tartása az általános csoportmentességi rendelet 6. cikkével összhangban**

Az irányító hatóságnak előzetesen ellenőriznie kell, hogy a kedvezményezett tiszteletben tartja-e az ösztönző hatást.

Az irányító hatóságnak és az ellenőrző hatóságnak is ellenőriznie kell, hogy a kedvezményezett nem kötött-e olyan típusú szerződéses megállapodást, amely támogatás hiányában is tanúsítaná a projekt megvalósítására való hajlandóságot. Ez az ellenőrzés elvégezhető úgy, hogy nyilatkozatot kérnek a támogatás kérelmezőjétől arra vonatkozóan, hogy a kérelem benyújtása előtt nem tett határozott jogi kötelezettségvállalást (munkálatok megkezdése az általános csoportmentességi rendelet meghatározása szerint). A nyilatkozatok akkor tekinthetők elfogadhatónak az ösztönző hatás igazolására, ha létezik olyan hatékony ellenőrzési rendszer, amely lehetővé teszi az ilyen nyilatkozatok véletlenszerű ellenőrzését.

6.6. **Csalási esetek és súlyos hiányosságok**

Az egyszerűsített költségelszámolási módszereken keresztül finanszírozott műveletekkel kapcsolatos állítólagos csalásokkal a nemzeti rendszer foglalkozik, illetve – ha a Bizottság erre vonatkozó tájékoztatást kap – azokat adott esetben továbbítják az OLAF-hoz, a csalásokat kivizsgáló nemzeti szervekhez és az Európai Ügyészséghez, és azokat ugyanúgy kezelik, mint azokat az állítólagos csalásokat, amelyek esetében nem képezik a program részét egyszerűsített költségelszámolási módszerek.

Az illetékes szerv döntését, valamint a nemzeti jogszabályokat figyelembe kell venni. Megjegyzendő azonban, hogy a szabálytalanság megállapításához és a pénzügyi korrekciók lefolytatásához sok esetben nincs szükség az uniós pénzeszközökkel kapcsolatos csalárd magatartás miatt egy adott személy büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős ítéletre ([32]).

Azokban az esetekben, amikor a csalás olyan műveleteket érint, amelyek megtérítésére egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával kerül sor, az említett egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával bejelentett kiadások is szabálytalannak minősülnek.

Amennyiben bizonyíték utal olyan súlyos hiányosság fennállására, amelynek orvoslására nem tettek korrekciós intézkedéseket, a Bizottság megszakíthatja vagy felfüggesztheti a kapcsolódó kifizetéseket (a CPR 96. és 97. cikke). Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy olyan súlyos hiányosság áll fenn, amely veszélyezteti az alapokból a programra már kifizetett támogatást, a Bizottság pénzügyi korrekciókat hajt végre úgy, hogy csökkenti az alapokból valamely program részére fizetett támogatást (a CPR 104. cikke).

6.7. **Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásához kapcsolódó esetleges hibák vagy szabálytalanságok**

A módszertan kidolgozásának a szintjén hibának vagy szabálytalanságnak tekinthető megállapítások a következők:

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kiszámításához használt módszertan nem tartja tiszteletben a szabályozási feltételeket (például az egyszerűsített költségelszámolási módszer kidolgozásához használt módszer nem volt igazságos, méltányos és ellenőrizhető). Például egy képzés egységköltségét csak 4 projekt adatai alapján állapították meg. Az adatok forrása nem volt egyértelmű, és nem igazolták a múltbeli adatok tekintetében figyelembe vett projektek relevanciáját.

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszer kiszámításához figyelembe vett minta nem reprezentatív. Például a bérekkel kapcsolatban megállapított egységköltség hat hónapra (július–december) vonatkozó egyedi projektadatokon alapult, miközben a bérköltségek ingadoztak az év során. A mintát nem tekintették reprezentatívnak, mivel nem fedte le a bérköltségek különböző ingadozásait egy egész év során.

— A számítási módszer eredményeit nem megfelelően használták fel az egyszerűsített költségelszámolási módszerek meghatározásához. Például az előző programozási időszak személyzeti költségei alapján megállapított órabérekre vonatkozó egységköltség esetében a számítási módszer eredményeit olyan index alkalmazásával igazították ki, amely nem kapcsolódott a bérköltségek alakulásához.

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszer megállapításához a nem elszámolható költségeket is figyelembe veszik a számításban. Például egy órabérre vonatkozó egységköltség esetében, amelyet múltbeli adatok alapján állapítottak meg, a számítás során figyelembe vettek egy választható biztosítást a munkavállalók számára, amely nem minősült elszámolható költségnek.

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozása olyan egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok alkalmazásán alapult, amelyeket teljes egészében a tagállam által finanszírozott támogatási rendszerekben használnak hasonló típusú műveletek esetében, de a nemzeti rendszert nem használták teljes egészében. Például a bérköltségekre vonatkozóan a közérdekű területen dolgozó munkavállalók díjazása alapján megállapított egységköltségek esetében a nemzeti jog feltételeket határozott meg a hivatalban eltöltött idő tekintetében (a tapasztalat éveinek minimális száma) az egységköltség alkalmazásához. Ezeket a feltételeket nem foglalták bele az egységköltség meghatározásának a módszertanába.

([32]) A szabálytalanság fennállása három tényező együttes fennállását feltételezi, így, először is az alkalmazandó jog megsértésének fennállását, másodszor azt, hogy e jogsértés valamely gazdasági szereplő cselekményéből vagy mulasztásából ered, harmadszor pedig az uniós költségvetést ténylegesen vagy potenciálisan ért kár fennállását. A magatartás szándékos vagy gondatlan jellege nem tekinthető elengedhetetlen elemnek az említett rendelkezés értelmében vett szabálytalanság megállapításához (a Bíróság 2020. október 1-ji ítélete, Elme Messer, C-743/18, ECLI:EU:C:2020:767, különös tekintettel a 62. pontra).

A módszertan alkalmazásának a szintjén hibának vagy szabálytalanságnak tekinthető megállapítások a következők:

— A kedvezményezett nem alkalmazta az irányító hatóság által meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszereket a kiadások bejelentésére.

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszereket visszamenőlegesen alkalmazzák: például módosították a százalékos átalány megállapításának a módszertanát, és a százalékos átalány 2 %-ról 3 %-ra nőtt az újonnan kiválasztott projektek esetében. Az új 3 %-os átalányt alkalmazták azonban a már kiválasztott műveletek kiadásainak megtérítéséhez.

— Ugyanazon költségtétel kétszeri bejelentése: „alapköltségként” (amit a tényleges költség elve, egyösszegű átalány vagy egységköltség alapján számítottak ki) és a százalékos átalány által lefedett elszámolható költségként. Ha a százalékos átalány által lefedett költségeket is tényleges költségként számolják el, a tényleges költségként elszámolt összeg nem elszámolhatónak minősül.

— Százalékos átalányok esetében, amikor az „alapköltségeket” a „számított” (a százalékos átalány szerinti) elszámolható költségek arányos csökkentése nélkül csökkentik. Ha az irányítási ellenőrzés vagy az audit során szabálytalanságot tárnak fel az elszámolható költségek azon kategóriáiban, amelyekre százalékos átalány vonatkozik, akkor a százalékos átalányon alapuló teljes megtérítést is csökkenteni kell.

— Egyösszegű átalány esetében a teljesítmény igazolására szolgáló bizonylatok hiánya, vagy a csak részben igazolt teljesítmény teljes egészében történő kifizetése.

— Az adott teljesítésnek megfelelő egyösszegű átalányt bejelentették a Bizottságnak, de egy auditot követően a teljesítést nem tekintik megvalósultnak. Ha a teljesítés egy későbbi szakaszban valósul meg, a megfelelő összeg akkor jelenthető be.

— Az egyszerűsített költségelszámolási módszerekkel és alkalmazásukkal kapcsolatos minden szabálytalanságot ki kell javítani.

1. példa: ERFA

Egy önkormányzat támogatást kap legfeljebb 1 000 000 EUR összegű elszámolható útépítési költségre.

A projekt kifizetési kérelme a következő:

1. projekt: építési **beruházás** (közbeszerzési eljárás)	**700 000 EUR**
2. projekt: egyéb költségek:	**300 000 EUR**
Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	*50 000 EUR*
Egyéb közvetlen költségek (3. típus)	*242 500 EUR*
Közvetett költségek (2. típus)	*Közvetlen személyzeti költségek x 15 % = 7 500 EUR*
Összes bejelentett költség	**1 000 000 EUR**

A kedvezményezett által bejelentett kiadásokat az irányító hatóság ellenőrzi. A bejelentett közvetlen személyzeti költségek között nem támogatható kiadást találnak.

Az elfogadott kifizetési kérelem a következő:

1. projekt: építési **beruházás** (közbeszerzési eljárás)	**700 000 EUR**
2. projekt: egyéb költségek:	**288 500 EUR**
Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	*40 000 EUR*
Egyéb közvetlen költségek (3. típus)	*242 500 EUR*

Közvetett költségek (2. típus)	*Közvetlen személyzeti költségek × 15 %* = **6 000 EUR**
Összes elszámolható költség az arányos levonás után:	**988 500 EUR**

2. példa: ESZA+

A képzést elvégző résztvevők után fejenként 5 000 EUR egységköltséget fizetnek.

A képzés januárban indul, júniusban fejeződik be, a várakozások szerint 20 személy részvételével. Az elszámolható költségek összege várhatóan 20 x 5 000 EUR = 100 000 EUR. A képzésszolgáltató havonta a támogatás 10 %-ának megfelelő számlát küld: 10 000 EUR-ról január végén, 10 000 EUR-ról február végén stb.

Mivel azonban június végéig egyik résztvevő sem végezte el a képzést, ezek a kifizetések nem jelenthetők be a Bizottságnak. Az adott kiadás csak annak igazolását követően jelenthető be a Bizottságnak, hogy néhányan elvégezték a képzést: ha például 15 személy végezte el a képzést, akkor 15 x 5 000 EUR = 75 000 EUR jelenthető be a Bizottságnak.

1. MELLÉKLET

Példák egyszerűsített költségelszámolási módszerekre

Ez a melléklet egy olyan kedvezményezettnek nyújtott támogatás példáját mutatja be, amelynek új végrehajtási eszközök bemutatása céljából szándékában áll **szemináriumot szervezni 50 résztvevő** számára. A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyszínt bérelnek, több előadó külföldről érkezik, és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett közvetett személyzeti költségek (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákkal, informatikai támogatással stb. kapcsolatos közvetett költségek is felmerülnek.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszert költségvetési tervezet alapján hozzák létre, a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint.

A költségvetési tervezet az alábbiak szerint alakul, és annak formája – a különbségek egyszerűbb szemléltetése céljából – minden lehetőség esetében azonos:

Összes közvetlen költség	*135 000*		*Összes közvetett költség*	*15 000*
Közvetlen személyzeti költségek	90 000		Közvetett személyzeti költségek	12 000
Terembérlési költségek	12 000		Áramszolgáltatás, telefon stb.	3 000
Utazási költségek	15 000			
Étkezések	3 000			
Tájékoztatás / Népszerűsítés	15 000			

A projekt kezelésének a választott egyszerűsített költségelszámolási lehetőségtől függő különféle módjait az alábbiakban ismertetjük.

1. lehetőség: Egységköltségek (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének b) pontja)

Alapelv: az elszámolható kiadások egészét vagy egy részét a számszerűsített bemenetek, kimenetek vagy eredmények és az előre megállapított egységköltség szorzata alapján számítják ki.

A szeminárium esetében 3 000 EUR szemináriumi résztvevőnkénti egységköltség volt megállapítható (a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján).

A művelet költségei így a következők:

A szemináriumon részt vevő személyek maximális száma = 50

Egységköltség / szemináriumi résztvevő = 3 000 EUR

Összes elszámolható költség = 50 x 3 000 EUR = 150 000 EUR.

Ha a szemináriumon 48 személy vesz részt, az elszámolható költség: 48 x 3 000 EUR = 144 000 EUR

Az egyszerűsített költségelszámolási módszertan alapján megtérített kiadások ellenőrzési nyomvonala:

— az egységköltség értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni;

— a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az egységköltséget és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket,

— a szemináriumi részvétel igazolása (jelenléti ívek).

Megjegyzés:
Ebben a példában a résztvevők támogathatóságát nem kell ellenőrizni. Mindazonáltal, minden esetben, amikor a célzott résztvevőknek meghatározott profilnak kell megfelelniük, a támogathatóságukat ellenőrizni kell.

A teljes ellenőrzési nyomvonalnak meg kell felelnie a CPR XIII. mellékletének.

2. lehetőség: Egyösszegű átalány (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

Alapelv: a művelet elszámolható kiadásainak egészét vagy egy részét egyetlen előre meghatározott összeg alapján térítik meg, a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek megfelelően (ez egy egységnek felel meg). A támogatást a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek teljesítése esetén fizetik ki.

Az új végrehajtási eszközök bemutatását célzó *szeminárium szervezésére* vonatkozóan – a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján végzett számítással – 150 000 EUR egyösszegű átalány határozható meg (a résztvevők számától függetlenül).

A műveletek megtérítése így a következő lenne:

Az egyösszegű átalány célja = új végrehajtási eszközök bemutatását célzó szeminárium szervezése

Összes elszámolható költség = 150 000 EUR

Amennyiben a szemináriumot megszervezik és új végrehajtási eszközöket mutatnak be, úgy a 150 000 EUR egyösszegű átalány elszámolható. Ha a szemináriumot nem szervezik meg, vagy nem mutatnak be új végrehajtási eszközöket, nincs kifizetés.

Az egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján megtérített kiadások ellenőrzési nyomvonala:

— az egyösszegű átalány értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni,

— a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az egyösszegű átalányt és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket,

— a szeminárium megrendezését és tartalmát bizonyítékokkal kell igazolni (újságcikkek, meghívó és program, fényképek…).

A teljes ellenőrzési nyomvonalnak meg kell felelnie a CPR XIII. mellékletének.

3. lehetőség: Százalékos átalányfinanszírozás (a CPR 53. cikke (1) bekezdésének d) pontja)

Megjegyzés: a számítások eredményeként kapott összegek kerekített értékek.

A módszer alapelve: Az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáit olyan százalékarány alkalmazásával számítják ki, amely százalékarányt az elszámolható költségek egy vagy több más kategóriájához kapcsoltan előre meghatározták.

A százalékos átalányfinanszírozási rendszerek összevetésekor mindig a módszer alább felsorolt valamennyi elemét össze kell hasonlítani, és nem csupán a százalékos átalányokat:

— az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekhez a százalékos átalány kapcsolódik (a továbbiakban: alap),

— maga a százalékos átalány,

— a százalékos átalánnyal kiszámított elszámolható költségek kategóriái,

— adott esetben azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékos átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékos átalánnyal számítanak ki.

1. lehetőség: Általános „százalékos átalányfinanszírozási” szabály

A tagállam a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján 47 %-os átalányt határoz meg, amelyet az összes (közvetett és közvetlen) személyzeti költségre alkalmazva kiszámítja a művelet egyéb költségeit:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított átalányt alkalmazva ki kell számítani a többi elszámolható költség összegét (1. típus)	Személyzeti költségek = 90 000 EUR + 12 000 EUR = 102 000 EUR

Maga a százalékos átalány	47 %
*Az elszámolható költségek egyéb kategóriái, amelyek **kiszámítása** a százalékos átalánnyal történik (2. típus)*	Egyéb költségek = a személyzeti költségek 47 %-a = 47 % x 102 000 EUR = 47 940 EUR
Az elszámolható költségek egyéb kategóriái, amelyekre a százalékos átalány nem vonatkozik, és amelyeket nem a százalékos átalánnyal számítanak ki (3. típus)	Nem releváns

=> Összes elszámolható költség = 102 000 EUR + 47 940 EUR = 149 940 EUR.

A kiadások megtérítése a következőképpen alakul:

Személyzeti költségek (1. típus):	102 000		Egyéb költségek (2. típus) = a személyzeti költségek 47 %-a	47 940
Közvetlen személyzeti költségek	90 000		*(számított)*	
Közvetett személyzeti költségek	12 000		Összes elszámolható költség	149 940

(Általában tényleges költségeken alapul)

Egyszerűsített költségelszámolási módszer formájában megtérített kiadások ellenőrzési nyomvonala:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított átalányt alkalmazva kell kiszámítani a többi elszámolható költség összegét	Közvetlen költségek = — a személyzeti költségek egyértelmű meghatározása, — e költségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-kimutatások stb.).
A százalékos átalány	— a százalékos átalány értékének meghatározásához használt módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni, beleértve az összes érintett költségkategória lefedése szükségességének igazolását, — a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentum, megemlítve a százalékos átalányt.

2. lehetőség: Százalékos átalányfinanszírozás közvetett költségek esetében

A tagállam olyan százalékos átalányrendszert alakít ki, amelyben az elszámolható közvetlen költségekre 11,1 %-os átalányt alkalmaznak, a CPR 53. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint.:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított átalányt alkalmazva kell kiszámítani az elszámolható közvetett költségek összegét (1. típus)	Elszámolható közvetlen költségek = 135 000 EUR
A százalékos átalány	11,1 %
*Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek **kiszámítása** a százalékos átalánnyal történik (2. típus)*	Közvetett költségek (számított) = az elszámolható közvetlen költségek 11,1 %-a = 11,1 % x 135 000 = 14 985 EUR
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékos átalány nem vonatkozik, és amelyeket nem a százalékos átalánnyal számítanak ki (3. típus)	Nem alkalmazandó, mivel nincs más elszámolható költség.

=> Összes elszámolható költség = 135 000 EUR + 14 500 EUR = 149 500 EUR

A megtérítés a következőképpen alakul:

Közvetlen költségek (1. típus)	*135 000*
Közvetlen személyzeti költségek	90 000
Terembérlési költségek	12 000
Utazási költségek	15 000
Étkezések	3 000
Tájékoztatás/Népszerűsítés	15 000

(Általában tényleges költségeken alapul)

Közvetett költségek (2. típus) = a közvetlen költségek 11,1 %-a	14 985

(számított)

Összes elszámolható költség	149 985

Ellenőrzési nyomvonal:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos átalányt alkalmazva kell kiszámítani az elszámolható összegeket	Közvetlen költségek = — a közvetlen költségek egyértelmű meghatározása, — e költségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-kimutatások, a nyilvánosságot célzó tevékenység igazolása és számla, utazási jegyek stb.).
A százalékos átalány	— a százalékos átalány értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni, — a művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentum, megemlítve a százalékos átalányt.

2. MELLÉKLET

A CPR V. és VI. melléklete 1. függelékének kitöltése

Uniós hozzájárulás egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok alapján

Sablon az adatok Bizottság általi megvizsgálás céljára történő benyújtásához (94. cikk)

A javaslat benyújtásának dátuma	2024. május 15.

Ez a függelék nem szükséges, amennyiben a CPR 94. cikkének (4) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktussal meghatározott uniós szintű egyszerűsített költségelszámolási módszer kerül alkalmazásra.

A. **A fő elemek összefoglalása**

Prioritás	Alap	Egyedi célkitűzés	Régiókategória	A prioritáson belüli teljes pénzügyi allokáció azon tervezett százalékos aránya, amelyre az egyszerűsített költségelszámolási módszert fogják alkalmazni	Fedezett művelettípus(ok)		A megtérítést kiváltó mutató		A megtérítést kiváltó mutató mértékegysége	Az egyszerűsített költségelszámolási módszer típusa (egységköltségek, egyösszegű átalányok vagy százalékos átalányok)	Az egyszerűsített költségelszámolási módszer összege (EUR-ban) vagy százalékos aránya (százalékos átalány esetén)
					Code1 ([1])	Leírás	Code2 ([2])	Leírás			
2	ERFA	RSO2.2.	Kevésbé fejlett	0,15 %	053. Intelligens energiarendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és az IKT-rendszereket is), valamint kapcsolódó tárolás	Energiatároló eszközök		A beépített energiatároló eszköz kapacitása	kWh	Egységköltség	100 EUR = lítium-vasfoszfát energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége 70 EUR = lítium-ion energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége
2	CF (jellemzési tényező)	RSO2.2.		0,10 %	053. Intelligens energiarendszerek (ideértve az intelligens energiahálózatokat és az IKT-rendszereket is), valamint kapcsolódó tárolás	Energiatároló eszközök		A beépített energiatároló eszköz kapacitása	kWh	Egységköltség	100 EUR = lítium-vasfoszfát energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége 70 EUR = lítium-ion energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége

([1]) Ez a CPR I. mellékletének 1. táblázatában (vagy a MMIA, a HAVE és a BBA rendelet VI. mellékletében) szereplő, beavatkozási terület dimenzióra vonatkozó kódra vonatkozik.
([2]) Ez adott esetben a közös mutató kódjára vonatkozik.

A.– A fő elemek összefoglalása
A CPR V. melléklete vagy VI. melléklete 1. függelékének A. részében szereplő táblázat összefoglalja az egyes egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozóan a B. részben megadott információkat. Az SFC rendszerben az 1. függelék A. része automatikusan átveszi a B. részből származó információkat, és létrehozza az összefoglaló táblázatot prioritás/alap/régiókategória/egyedi célkitűzés/művelettípus és a megtérítést kiváltó mutató szerinti bontásban. Ezért az A. táblázatban szereplő sorok száma az 1. függelékben szereplő egyszerűsített költségelszámolási rendszer(ek) sajátosságaitól függ. Az SFC-ben négy mezőt kell manuálisan bevezetni az A. részbe: — A prioritáson belüli teljes pénzügyi allokáció azon tervezett százalékos aránya, amelyre az egyszerűsített költségelszámolási módszert fogják alkalmazni: A megadandó információk az A. rész egyes sorainak szintjén szerepelnek (lásd fent az egyes sorok közötti megfelelést). Ha egy prioritási tengelyen belül ugyanarra az egyszerűsített költségelszámolási módszerre több sor is vonatkozik, akkor e sorok összegének meg kell egyeznie a prioritáson belüli teljes pénzügyi allokáció azon tervezett százalékos arányával, amelyre az egyszerűsített költségelszámolási módszert alkalmazni fogják. — Az érintett művelet(ek) típusának kódja: Kérjük, válassza ki az(oka)t a beavatkozási területkódo(ka)t, amely(ek)re az egyszerűsített költségelszámolási módszer vonatkozik. A kiválasztásra a művelettípusok kódjainak a listájából kerül sor, amely a CPR I. mellékletében található, és amely tartalmazza az összes beavatkozási területre vonatkozó kódot (és azok leírását), amelyek érvényesek az egyedi célkitűzésre és az alapra, és amelyeket a 4. táblázatban kiválasztottak az adott prioritásra, alapra, régiókategóriára és egyedi célkitűzésre vonatkozóan. Az MMA, a HAVE és a BBA esetében a kiválasztásra a beavatkozási területek kódjainak a listájából kerül sor, amely az MMA-, HAVE- és BBA-rendeletek VI. mellékletében található. Ha egy egyszerűsített költségelszámolási rendszer a program összes típusú beavatkozására /jelentős számú beavatkozástípusára vonatkozik, válasszon egy beavatkozástípust az A. részben (lehetőség szerint, azt, amelyik a leginkább releváns az egyszerűsített költségelszámolási rendszer szempontjából), és a B. részben (a műveletek leírása alatt) tüntesse fel az egyszerűsített költségelszámolási rendszer hatálya alá tartozó összes többi beavatkozástípust. — A megtérítést kiváltó mutató kódja: Ez a mező kötelező, ha az egyszerűsített költségelszámolási módszer közös mutatókat használ. A mutatót a legördülő listából kell kiválasztani, amely tartalmazza az összes közös mutató kódját (és azok leírását), a kimeneti mutatókat és az eredménymutatókat, amelyeket a 2. és a 3. táblázatban már használtak, a prioritás, az alap, a régiókategória és az egyedi célkitűzések kombinációjára. A mezőt üresen kell hagyni abban az esetben, ha az egyszerűsített költségelszámolási módszer programspecifikus mutatókat használ. — Az egyszerűsített költségelszámolási módszer nem alkalmazható: Előfordulhat, hogy egy egyedi célkitűzés több prioritásra és/vagy alapra és/vagy régiókategóriára vonatkozik, de e prioritások és/vagy alapok és/vagy régiókategóriák némelyikét nem érinti az 1. függelékben javasolt egyszerűsített költségelszámolási rendszer. Az 1. függelék A. része azonban külön sorokat hoz létre az adott egyedi célkitűzés alá tartozó minden egyes prioritás/alap/régiókategória számára (tehát még azokra is, amelyek nem részei az egyszerűsített költségelszámolási rendszernek). Ebben az esetben az egyszerűsített költségelszámolási módszer nem alkalmazható oszlopban jelölje be azoknak a prioritásoknak/alapoknak/régiókategóriáknak a négyzetét, amelyekre az egyszerűsített költségelszámolási rendszer nem vonatkozik.

B.– Részletes információk művelettípusok szerint (minden művelettípusra kitöltendő)		
Kérdés	Észrevételek	Példa
1. A művelettípus leírása, ideértve a végrehajtás ütemtervét	A műveleteket egyértelműen le kell írni, és azoknak tartalmazniuk kell minden elemet, tehát a támogatható tevékenységeket, a kedvezményezetteket, a várt kimeneteket, az időtartamot, valamint a művelet hozzájárulását a program célkitűzéseinek eléréséhez. A végrehajtás ütemtervét is fel kell tüntetni, vagyis a műveletek kiválasztásának tervezett kezdő dátumát és befejezésük tervezett végső dátumát. Emellett releváns információkat kell szolgáltatni annak igazolására, hogy a műveleteket a gyakorlatban nem fejezték be/teljes egészében nem hajtották végre.	**ERFA** Egyedi energiatároló eszközök telepítésének támogatása olyan fogyasztók (háztartások) számára, akik a háztartás szükségleteinek kielégítésére szándékoznak villamos energiát termelni. E tevékenységek végrehajtása arra fogja ösztönözni a háztartásokat, hogy megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiával kapcsolatos megoldásokat alkalmazzanak. A tervek szerint a támogatást olyan háztartásoknak nyújtják majd, amelyek a nemzeti ingatlan-nyilvántartásban szereplő egylakásos lakóépülettel vagy kertes épülettel (kertes házzal) rendelkeznek, és amelyek nap- vagy szélerőművet telepítettek, vagy nap- vagy szélerőművet szándékoznak telepíteni a megtérítés iránti érelem benyújtásának időpontjáig.

	Az információknak összhangban kell lenniük az A. résszel (Az érintett művelettípus(ok)). Adott esetben ne felejtse el feltüntetni a programban az egyszerűsített költségelszámolási rendszer hatálya alá tartozó valamennyi beavatkozási területet (lásd a fenti A. részben – Az érintett művelettípus(ok) kódja – található magyarázatokat).	A művelet hozzá fog járulni a 2021–2027-es időszakra vonatkozó program 2. prioritásának 2. egyedi célkitűzésében foglalt célkitűzések eléréséhez – „A megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés és az energiatárolási megoldások háztartásokban történő alkalmazásának előmozdítása” című intézkedés. E fellépés kiválasztásának várható kezdő és befejező dátuma 2024 harmadik negyedéve, illetve 2028 második negyedéve.
2. Egyedi célkitűzés(ek)	Az egyedi célkitűzésnek összhangban kell lennie az érintett művelettípusokkal.	**ERFA** RSO 2.2. egyedi célkitűzés
3. A megtérítést kiváltó mutató	A mutatónak relevánsnak kell lennie a műveletek típusa szempontjából, továbbá egyértelműnek, mérhetőnek és egyértelműnek kell lennie. A mutatók a következők lehetnek: — költségtípus-alapú: az egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazási körébe tartozó költségkategóriák mentén meghatározott, — folyamatalapú: bemeneti egységek mentén meghatározott mutatók, — eredményalapú (vagy kimenetalapú): a művelet során megvalósított eredmények / kimenetek / teljesítések mentén meghatározott mutatók. Megjegyzés: lehetőség szerint ajánlott átfogó „keretmutatókat” meghatározni az alkalmazott mutatók megsokszorozódásának elkerülése érdekében. Példa: három különböző mutató – a beépített levegő–víz szivattyúk kapacitása; a beépített gázüzemű hőszivattyúk kapacitása, a víz–víz szivattyúk kapacitása – meghatározása helyett meghatározható csak egy mutató – a hőtermelő létesítmények kapacitása a háztartásokban – majd létesítményenként három különböző mennyiség.	**ERFA** — a beépített energiatároló eszköz kapacitása, — jobb energiahatékonyságú lakások (szociális lakások), — a kkv-k digitális diagnosztizálása, — kiadott és jóváhagyott tanácsadói jelentések, — kkv-k részvétele nemzetközi vásárokon, — a kkv-k képzett alkalmazottai, akik rendelkeznek a képzés elvégzését igazoló bizonyítvánnyal. **ESZA+** — teljesített oktatói órák száma, — a képzésben résztvevők által követett / teljesített órák száma, — álláskeresés során foglalkoztatási szolgálatokat igénybe vevő személy, — a képzést sikeresen elvégző tanuló. **Összes alap** — közvetlen személyzeti költségek a közvetett költségek vagy a művelet összes egyéb elszámolható költsége (pl. utazás, szállás stb.) kiszámításához.
4. A megtérítést kiváltó mutató mértékegysége	A mértékegységnek meg kell felelnie a mutatónak, és relevánsnak kell lennie a műveletek típusa tekintetében.	**ERFA:** — kilowattóra (kWh), — szám (lakások, tanácsadói jelentések / kkv-k, alkalmazottak stb. száma). **ESZA+** — szám (órák, képzésben résztvevők, személyek stb. száma).
5. Egységköltségek, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány	Meg kell felelnie a kidolgozott egyszerűsített költségelszámolási módszer típusának.	**ERFA:** Egységköltség **ESZA+** Egységköltség
6. Az egyszerűsített költségelszámolási módszer mértékegységben meghatározott összege vagy százalékos aránya (százalékos átalány esetében)	Meg kell adni az egyszerűsített költségelszámolási módszer egyedi összegét (összegeit) vagy százalékos átalányát. Megjegyzés: átfogó „keretmutatók” esetében a mezőnek tartalmaznia kell az összeget (összegeket) az egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazási körébe tartozó egyedi teljesítések minden egyes típusára vonatkozóan.	**ERFA:** 100 EUR = lítium-vasfoszfát energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége 70 EUR = lítium-ion energiatároló eszköz kWh-ra vetített egységköltsége

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

7. Az egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány által lefedett költségkategóriák	Egyértelműen írja le az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségkategóriákat annak biztosítása érdekében, hogy ne forduljon elő kettős költségfinanszírozás (különösen az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációja esetén).	**ERFA:** Az egységköltség a következő költségkategóriákat fedi le: az energiatároló eszköz beszerzésének költsége, az energiatároló eszköz telepítéséhez szükséges tartozékok beszerzése (töltő/hibrid inverter stb.), a létesítmény telepítésének költsége.
8. Ezek a költségkategóriák a művelettel kapcsolatos összes elszámolható kiadást lefedik? (I/N)	Igen/Nem mező Ha az egyszerűsített költségelszámolási módszer nem fedi le az összes költséget, a 7. mezőben ismertesse, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségeken felül mely költségkategóriákra vonatkozik a kérelem.	**ERFA:** Igen
9. Kiigazítási módszer	Adja meg a kiigazítás(ok) gyakoriságát, határidejét és időzítését, valamint tegyen egyértelmű hivatkozást egy adott mutatóra. Ismertesse azokat a forrásokat, amelyeken a mutató alapul (nemzeti jogszabályok vagy egyéb jogszabályok, adott esetben link ahhoz a weboldalhoz, ahol ezt a mutatót közzéteszik), valamint azt, hogy mikor kezdődik a kiigazított összeg felhasználása.	**ERFA:** Az egységköltségeket évente egyszer aktualizálni kell az N. év első negyedévének vége előtt, a következő feltételek mellett: — a héatörvényben meghatározott héamérték változásának figyelembevételével, — a Nemzeti Statisztikai Hivatal által közzétett fogyasztói árindex változásaival összhangban. A százalékos növekedés/csökkenés kiszámítása során figyelembe veszik az index változását az egységköltségek kiigazításának utolsó hónapja és a felülvizsgálat hónapja között. Az újraszámított egységköltségeket alkalmazzák a kiigazítást követően közzétett felhívások keretébe tartozó műveletek tekintetében.
10. Az egységek elérésének ellenőrzése — ismertesse, hogy milyen dokumentummal (dokumentumok-kal) / rendszerrel fogják ellenőrizni a teljesített egységek elérését; — ismertesse, hogy ki és mit fog ellenőrizni az irányítási ellenőrzés alkalmával; — ismertesse, hogy milyen intézkedéseket fognak alkalmazni a releváns adatok/ dokumentumok gyűjtésére és tárolására;	Ismertesse egyértelműen az ellenőrzéshez használt dokumentumo(ka)t/rendszer(eke)t; az irányítási ellenőrzés során ellenőrizendő szerve(ke)t és dokumentumokat; a releváns adatok gyűjtésére és tárolására alkalmazott intézkedéseket.	**ERFA:** Az egységköltségek alapján történő kifizetés érdekében a következő igazoló dokumentumokat kell összegyűjteni: — a berendezések beszerzésének és telepítésének, valamint az átvételnek az indokolása (a berendezések átadása és átvétele; a vállalkozó nyilatkozata az energiatároló eszközök telepítésére vonatkozó jogszabályok követelményeinek megfelelően elvégzett munkálatok minőségéről), — a berendezés műszaki adatai (létesítmény útlevél és/vagy műszaki leírás), amelyben fel kell tüntetni a beszerzett létesítmény típusát (lítium-vasfoszfát vagy lítium-ion) és kapacitását. Az irányító hatóság az irányítási ellenőrzéseket az érvényben lévő eljárásoknak megfelelően végzi el. A vonatkozó dokumentumokat az irányítási és kontrollrendszer leírásával összhangban tárolják, és elérhetővé teszik a program elektronikus felügyeleti rendszerében.

11. A kívánttal esetlegesen ellentétes hatást kiváltó ösztönzők, mérséklési intézkedések, valamint a kockázat becsült mértéke (magas / közepes / alacsony)	Fejtse ki, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása hogyan befolyásolhatja negatívan a műveletek végrehajtását (a tényleges költségek alkalmazásával szemben), megjelölve a kockázat szintjét (alacsony / közepes / magas), valamint azt, hogy milyen mérséklő intézkedéseket terveznek alkalmazni. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációja esetén mindig fennáll a kettős finanszírozás kockázata. Ismertesse a kockázat csökkentésére irányuló intézkedéseket.	**ERFA:** A piacon lehetnek olyan új technológiai megoldások, amelyek jelentős változásokat idéznek elő az energiatároló eszközök költségeiben, vagy szükségessé teszik több technológia kombinálását, amihez módosítani kell az átalányokat. A kockázat szintje: közepes Mérséklő intézkedések: Újabb felmérést végeznek a piaci árra vonatkozóan, hogy egységköltségeket számítsanak ki az új technológiai megoldások tekintetében. A módszertant programmódosítás útján az Európai Bizottság elé terjesztik jóváhagyásra.
12. A Bizottság által ezen az alapon várhatóan megtérítendő teljes összeg (nemzeti és uniós)	Összhangban kell állnia az A. résszel – A prioritáson belüli teljes pénzügyi allokáció azon tervezett százalékos aránya, amelyre az egyszerűsített költségelszámolási módszert alkalmazni fogják, %-ban kifejezve. Itt azonban az egyszerűsített költségelszámolási módszerre fordítandó teljes összeget fel kell tüntetni.	5 000 000 EUR

C. – Az egységköltségek, az egyösszegű átalányok vagy a százalékos átalányok kiszámítása		
Általános észrevétel: Az SFC-ben a karakterek számának a korlátozása miatt a megadott információknak az ellenőrző hatóság értékelésében szereplő részletesebb információk rövid összefoglalását kell tartalmazniuk. Szükség esetén egyéb igazoló dokumentumok is feltölthetők a rendszerbe az Általános –> Dokumentumok részben.		
Kérdés	Észrevételek	Példa
1. Az egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok kiszámításához használt adatforrások (ki állította elő, gyűjtötte össze és rögzítette az adatokat; hol tárolják az adatokat; határidők; hitelesítés stb.).	Ismertesse az adatforrásokat (minden adatot használnak, vagy csak egy mintát?), egyértelműen feltüntetve az adatok időkeretét. Ha egyes projektek nem szerepeltek az elemzésben, indokolja meg, hogy miért. Kimerítően adja meg a költségkategóriákat (költségeket) az egyszerűsített költségelszámolási módszer kiszámításához. Ismertesse azokat az intézkedéseket, amelyekkel biztosítják, hogy a felhasznált adatok naprakészek legyenek. Egyéb objektív adatok vagy szakértői vélemény felhasználása esetén győződjön meg arról, hogy az adatok rendelkezésre állnak számításai következetességének, hiánytalanságának stb. igazolására.	1. példa: Az irányító hatóság 2022 áprilisa és júniusa között felmérést végzett a piaci árakkal kapcsolatban, melynek során megkérdezte az energiatároló eszközök új technológiai megoldásainak beszállítóit. A szállítók listája a jogi személyekre és tevékenységeikre vonatkozó nemzeti adatbázisból származó információkon alapul, és a honlapon nyilvánosan elérhető. Az adatbázis elérhető a mellékletben, és szerepel az irányító hatóság informatikai rendszerében. 2. példa: Az egységköltséget a program múltbeli adatai alapján számították ki. Az irányító hatóság kiválasztotta a 2014–2020-as programozási időszakban az energiahatékonysággal kapcsolatban finanszírozott összes műveletet. Az adatokat az irányító hatóság informatikai rendszerében tárolják, és azokat irányítási ellenőrzések és auditok során validálták.

2. Kérjük, ismertesse, hogy a 94. cikk (2) bekezdésén alapuló javasolt módszer és számítás miért releváns a művelettípus vonatkozásában.	Tükrözi-e a javasolt egyszerűsített költségelszámolási módszer a valóságot? Miért van rá szükség? Milyen egyszerűsítéssel jár, és kit érint? Miért alkalmazzák az adott számítási módszert? Használnak-e átlagot (vagy középértéket, mediánt)? Miért alkalmaznak egy adott mintát (adott esetben)?	1. példa: Ez a módszertan megfelelő az adott intézkedéstípus esetében, mivel a vizsgálatot piaci árelemzés alapján végezték el; áttekintették a vizsgálattal kapcsolatos problémákra vonatkozó nemzeti jogszabályokat is. Az egységköltségek kiszámításához csak a piaci árelemzési módszert lehet alkalmazni, mivel az energiatároló eszközök újak a piacon, beszerzésüket a vizsgálat megkezdése előtt egyetlen uniós vagy állami költségvetésből sem finanszírozták, ezért múltbeli adatok nem állnak rendelkezésre. Az összes beszállító 80 %-a válaszolt a megkeresésre. 2. példa: A 2014–2020-as programozási időszakban finanszírozott műveletek, amelyek a számítások forrását jelentik, homogén jellegűek. A módszertan az irányító hatóság által ellenőrzött tényleges költségeken alapul, és objektíven mérhető eredményeket nyújt. A 2021–2027-es programozási időszakban ugyanilyen típusú műveleteket fognak finanszírozni. E műveletek ténylegesen felmerült költségeken alapuló végrehajtása rendkívül jelentős adminisztratív terhet ró a kedvezményezettekre és a teljes irányítási láncra. Ezt a terhet jelentősen csökkenti a kedvezményezettek számára nyújtott visszatérítés egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával.
3. Ismertesse, hogyan végezték el a számításokat, különös tekintettel a minőséget vagy a mennyiségeket érintő feltevésekre. E melléklethez adott esetben statisztikai bizonyítékokat és referenciaértékeket kell felhasználni és kérésre a Bizottság által használható formátumban benyújtani.	Ismertesse a számítást lépésről lépésre, valamint azt, hogy hogyan kapta meg az összeget / százalékos arányt (átalányfinanszírozás esetén). Mintavétel esetén ismertesse, hogy az hogyan és miért történik. Kizárt adatok (kiugró értékek) esetén adjon indoklást. Kerülje a felfelé kerekítést, mivel fennállhat a túlárazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek kockázata. Körültekintő megközelítés lehet a lefelé kerekítés.	1. példa: Elemezték a tagállamban az energiatároló eszközökre vonatkozó feltételeket szabályozó jogi keretet. Ezen elemzés alapján meghatározták a műszaki minimumkövetelményeket. A felmérést elküldték a nemzeti adatbázisban fellelt beszállítóknak. A beszállítók 80 %-a válaszolt a felmérésre. A felmérés eredményeinek megismerése után az a döntés született, hogy az átlagárak kiszámítása során különbséget tesznek az energiatároló eszközök és azok technológiája között, mivel e különböző technológiák között jelentős árkülönbségek mutatkoztak. A leggyakrabban használt technológiákat választották ki, és az egységköltséget a felmérés során megismert árak átlagaként számították ki. A számítás elérhető a II. mellékletben, és szerepel az irányító hatóság informatikai rendszerében. Az adatokban mutatkozó kiugró értékek tekintetében ellenőrizték az x statisztikai funkciót, és nem zártak ki összegeket. 2. példa: Múltbeli adatok alapján az a döntés született, hogy különbséget kell tenni az egyéni lakóhelyek és a közös lakóhelyek energetikai felújítása között. Az egységköltséget az egyéni lakóhelyek és a közös lakóhelyek energetikai felújítási költségeinek átlagaként számították ki. A számítás elérhető az I. mellékletben, és szerepel az irányító hatóság informatikai rendszerében.

4. Kérjük, ismertesse, hogyan biztosította, hogy az egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány kiszámításához csak elszámolható kiadást vegyenek figyelembe.	Ez az adatok megbízhatóságáról szól. Fejtse ki, hogy a felhasznált adatok miért relevánsak. Például múltbeli programadatok esetében ismertesse, hogy azokat irányítási ellenőrzések során ellenőrizték-e, és hogy az auditok megállapításait korrigálták-e, illetve nemzeti statisztikák esetében azt, hogy az adatbázis nem tartalmaz-e olyan elemet, amely nem minősül támogathatónak.	1. példa: Az egységköltségek kiszámítása csak az elemzéshez szükséges releváns adatokat tartalmazza: — a beszállítók listájának összeállításakor töröltek néhány olyan vállalatot, amelyek jelezték, hogy nem nyújtanak bizonyos szolgáltatásokat, vagy nem tudtak felmérést benyújtani, — figyelembe vették az energiatároló eszközökre vonatkozó, a nemzeti jogszabályokból eredő műszaki minimumkövetelményeket, — a vizsgálat feltevéseit statisztikai programmal ellenőrizték. Az egységköltségek kiszámítása a korrelációs elemzés eredményein alapul. 2. példa: A számításokhoz csak az energiahatékonysági felújításokhoz kapcsolódó műveleteket vették figyelembe. Az energiahatékonysághoz nem kapcsolódó felújításokat érintő alábbi műveleteket nem vették figyelembe: (a műveletek listája). A finanszírozott műveleteken belül ellenőrizték a költségkategóriákat, és a számításban csak az egyszerűsített költségelszámolási módszer által lefedett költségeket vették figyelembe. Az irányító hatóság és az ellenőrző hatóság az egységköltség kiszámításához használt valamennyi költségkategóriát ellenőrizte és jóváhagyta.
5. A számítási módszer, az összegek, valamint az adatok ellenőrzésének, minőségének, gyűjtésének és tárolásának biztosítását célzó intézkedések ellenőrző hatóság(ok) általi értékelése.	Az ellenőrző hatóság általi pozitív előzetes értékelés kötelező, és azt feltöltik az SFC-be az Általános –> Dokumentumok részben.	1. példa: Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozásával kapcsolatban végzett vizsgálat értékelése alapján az ellenőrző hatóság meg tudja erősíteni, hogy a javasolt struktúra megfelel a szabályozási követelményeknek, nevezetesen: a) a számítási módszer igazságos, méltányos és ellenőrizhető; b) a felhasznált adatok egyéb objektív információkon alapulnak (piaci árra vonatkozó felmérés). A felhasznált adatokat megbízhatónak és a művelet típusa szempontjából relevánsnak értékelték; c) az egyszerűsített költségelszámolási módszerek létrehozása során figyelembe vett kiadáskategóriák és -típusok megfelelnek a vonatkozó nemzeti és uniós támogathatósági szabályoknak, különösen a CPR 64. és 67. cikkében foglaltaknak; d) az egységköltségek struktúrájára vonatkozóan rendelkezésre álló információk alapján nem áll fenn ugyanazon költségek kettős finanszírozásának a kockázata (a szóban forgó egyszerűsített költségelszámolási módszerek nem fedik le a művelet összes költségét, más egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján megtérített további költségek nem ismétlik, illetve nem fedik le ugyanazokat a költségeket); e) az egyszerűsített költségelszámolási módszerek mértékegységben meghatározott összegei összhangban vannak az alkalmazott feltevésekkel és az összegek meghatározásához használt adatokkal; f) a kiigazítási módszer leírása elegendő információt nyújt az alkalmazás feltételeiről és időzítéséről, a feltételek egyértelműek és mérhetők, és a módszer megfelelőnek tekinthető. Az adatok ellenőrzését, minőségét, gyűjtését és tárolását biztosító intézkedéseket illetően megfelelő igazoló dokumentumok és rendszer alkalmazását tervezik, hogy megerősítsék az egységek köztes számának elérést és az adatok tárolását.

		2. példa: Az ellenőrző hatóság pozitív értékelése az ellenőrző hatóság értékelő jelentése szerint (a mellékletben).

3. MELLÉKLET

Példa az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségére

Egy vállalat állami támogatási program keretében támogatást kap az alkalmazottainak szóló képzési projekt lebonyolításához. A közpénzből nyújtott támogatás összege 387 000 EUR. Ez a támogatás nem éri el az általános csoportmentességi rendelet 4. cikke (1) bekezdésének n) pontjában a képzésekre meghatározott 3 millió EUR-s bejelentési küszöbértéket, és az általános csoportmentességi rendeletben az ilyen támogatás tekintetében meghatározott minden egyéb feltétel teljesül. Ezért az általános csoportmentességi rendelet alkalmazandó.

A kedvezményezett és az irányító hatóság megállapodik arról, hogy a tanfolyam résztvevőnkénti költségének meghatározásához egységköltségeket alkalmaznak.

Az általános csoportmentességi rendelet 31. cikke a következőképpen rendelkezik a képzési támogatásról:

(1) A képzési támogatás a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése szerint összeegyeztethető a belső piaccal, és mentesül a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, feltéve, hogy teljesülnek az e cikkben és az I. fejezetben rögzített feltételek.

(2) Nem nyújtható támogatás olyan képzéshez, amelyet a vállalkozások azért folytatnak, hogy megfeleljenek a kötelező nemzeti képzési előírásoknak.

(3) Az elszámolható költségek a következők:

a) az oktatók személyi jellegű ráfordításai azokra az órákra vonatkozóan, amikor az oktatók részt vesznek a képzésen;

b) az oktatóknak és a képzés résztvevőinek a közvetlenül a képzési projekthez kapcsolódó működési költségei, például a közvetlenül a projekthez kapcsolódó útiköltség és szállásköltség, anyagok és fogyóeszközök, az eszközök és berendezések értékcsökkenése, kizárólag a képzési projekt céljaira való használatuk mértékéig;

c) a képzési projekthez kapcsolódó tanácsadás költségei;

d) a képzés résztvevőinek személyi jellegű ráfordításai és az általános közvetett költségek (adminisztrációs költségek, bérleti díj, általános költségek) azokra az órákra vonatkozóan, amikor a képzés résztvevői részt vesznek a képzésen.

(4) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át. A támogatási intenzitás az elszámolható költségek 70 %-ának megfelelő maximális támogatási intenzitásig növelhető a következők szerint:

a) megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalóknak biztosított képzés esetében 10 százalékponttal;

b) középvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 10 százalékponttal, kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 20 százalékponttal.

(5) A tengeri szállítási ágazatban nyújtott támogatás esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 100 %-áig növelhető, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

a) a képzés résztvevői nem a legénység aktív tagjai, hanem létszám fölötti személyként tartózkodnak a fedélzeten; valamint

b) a képzés az uniós lajstromban szereplő hajók fedélzetén folyik.

Az irányító hatóság úgy dönt, hogy projektek elszámolható kiadásainak kiszámításához egységköltségeket határoz meg. Ehhez az adott földrajzi területen nyújtott hasonló típusú képzésre vonatkozó statisztikai adatokat használ fel (a CPR 53. cikke (3) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerint).

A statisztikai adatok megfelelő feldolgozását követően a kapott kiadástételenkénti átlagköltségek a hasonló számú résztvevővel zajló ilyen típusú tanfolyamra vonatkozóan a következők:

Közvetlen költségek (EUR)			**Közvetett költségek (EUR)**	
Oktató – díjazás	100 000		Adminisztratív költségek	17 500
Oktató – utazási költségek	10 000		Bérleti díjak	15 000
Képzésben részt vevők – díjazás	140 000		Általános költségek	12 500
Képzésben részt vevők – szállás	55 000		**Összes közvetett költség**	**45 000**

Képzésben részt vevők – utazási költségek	25 000	
Nem leírható fogyasztási cikkek	5 000	
Népszerűsítés	2 000	
Szervezési költségek	5 000	
Összes közvetlen költség	**342 000**	

Az adatfeldolgozás során az irányító hatóság minden nem elszámolható költséget levon.

A számítás módja a következő:

A képzés összes elszámolható költsége (összes költség – nem elszámolható költségek)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
A képzést teljesítő résztvevők várható száma	300
A képzést teljesítő résztvevőnkénti költségek (egységköltség)	387 000 EUR / 300 résztvevő = 1 290 EUR / résztvevő

A képzési projekt előzetes finanszírozása a következő:

Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA)	193 500 EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	193 500 EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %

Az általános csoportmentességi rendelet 31. cikkének (4) bekezdése a támogatási intenzitást az elszámolható költségek 50 %-ára korlátozza (a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározottak szerint). Az ideiglenes költségvetés megfelel ennek a követelménynek.

A projekt végrehajtását követően az elszámolható költségek a képzést teljesítő résztvevők tényleges számán alapulnak majd. Ha végül csak 200 résztvevő végzi el a képzést, a támogatás a következőképpen alakul:

A Bizottságnak bejelentendő összes elszámolható költség	1 290 EUR x 200 = 258 000 EUR
Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA+)	129 000 EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	129 000 EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %